XIII. évfolyam Budapest. 71. szám. Csütörtök, 1879. márczius 13.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. hímző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldeményeket csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó hivatal:
Budapest, IV. hímző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Pusztulunk, veszünk.

Szeged nincs többé. És nem is lesz többé. Ott állott a Tisza partján. Házai félmérföld hosszuságban bámulták vidám sorral a Tiszának kanyargó folyását. Tiz ezer ház és épület volt térek szerint, utczák szerint egymás mellé épitve. Tiz ezer házban hetvenezer magyar ember élt örömben, boldogságban. Hetvenezer magyar ember egy tömegben. Mosolygott a jóllét, izzadott a szorgalom, munkált az iparkodás, istennek áldása lebegett a város felett. Ékes templomok, istennek szentegyházai, áhitatnak hajlékai néztek szét a pusztán, aranykalászos rónákon, zöld pázsitok legelőjén, Tiszának kanyargó folyásán. Minden nap és minden ünnepnap megszólalt a harang, hogy imára hivja az imára sietö népet, hálát adni az életért és annak örömeiért s könyörögni a gondviseléshez, hogy tegye boldoggá a magyar hazát. Ott ült a biró a birói széken látni törvényt, szolgáltatni igazságot. Igaz mértékkel mért a kereskedő, tőkéje mellett munkált az iparos, szabad szellők fuvalmain, napnak melegén és fényén szántott-vetett a szántóvető. Felhangzott a dal a mezőkön s pezsgett az élet a városnak utczái közt. Futó baromnak, lábas jószágnak gazdag nyájai hizlalták a gazdának szemeit.

Mindez nincsen többé. Gondolat az agyban, érzés a szivben, toll a kézben reszket e rettentő pusztulás fölött. Vidám ház sorok ledöntve, jóllét kioltva, szorgalom megsemmisitve, munkásság és iparkodás eltemetve. Istennek szentegyházai még fenállanak, de a harang többé nem istennek könyörületét, hanem istennek haragját hirdeti. Hetvenezer magyar nem imádkozik most, hanem menekül a halál elől. A ki nem menekül: az ott nyugszik a hullámsirban, puha iszapban, hajlékának összeomlott romjai közt, eltemetve mélyen s szerető rokonok által körül nem állva. Az aggok és erőtlenek, a betegek és nyomorultak százan és ezeren látták lenyugodni a tegnapi napot, nem látták felkelni a mai napot. Jött a fekete éjszaka, fekete éjszakában zugó vihar, zugó viharban rettentő áradat. És az áradatban a halál. Fölkelt a nap, hogy elüzze a sötétséget s megvilágitsa az áradatot. Ott a hol egykor Szeged állott: most hullámmal játszik a szél s hullákkal játszik a hullám. És jönnek hajókon messze földről idegen emberek és nézik az összeomlott házak uszó maradványait és tengert látnak maguk alatt és maguk körül és a hol a tengerből templomtornyok állanak ki: elmondják egymásnak: ime itt állott egykor Szeged városa.

És hova lett Szegednek népe? Hova lett a hetvenezer magyar? Nézz körül vándor és hallgatózzál. És a hol sirásnak és jajgatásnak panaszos hangjai ütköznek hozzád: ott megtalálod Szegednek népét. Vékony töltéseken, sziget s dombokon hajlék nélkül, öltöny nélkül, kenyér nélkül ott siratja a nép apáinak elpusztult örökét, mint siratta egykor Izrael népe az elpusztitott Jéruzsálemet. — Megmentette a puszta életet, de meg nem menheté az életnek örömét s a jövőnek reménységét. Sir és fázik és éhezik Szegednek megmenekült népe. Ott csüng a csecsemő az anyának kiszáradt emlőin. Ott rimánkodik a gyermek szülőihez egy falat kenyérért. És hiába rimánkodik. Ott néz körül a férfi és asszony és bámulja a távolt, hogy jön-e a mentő kéz, mely kenyeret ád az éhezőnek, ruhát a mezitelennek, födelet a hajléktalannak. Boldog, büszke népe Szeged városának: vajjon ki ismerne rád most. Apátlan és anyátlan árvának sorsa irigylésre méltó a tiédhez képest.

Szeged többé nem fog felépülni soha. Fog épülni város, de nem többé a réginek helyén s nem ennek romjain. A hajlékából kivert nép egy része ujra megtelepedik majd valahol, egy része pedig el fog költözni ide és amoda. A könyörület majdan fog segiteni és az ország majdan fog áldozni, hogy a hajléktalannak legyen hajléka, a hol fejét nyugalomra hajthassa. A királynak meg kell nyitni kineses házát, a gazdagoknak magtáraikat s a szegénynek is el kell hozni a maga filléreit. Hogy megmenthessük, a ki eddig megmenekült s uj várost épithessünk a régi helyett Ezt a várost nevezhetik Szegednek, de ez a város nem lesz többé a régi Szeged városa. A hol ezer év előtt leüté sátrát Árpádnak honfoglaló hős serege, a hol ötödfélszáz év előtt békét kötött Hunyady a megvert ellenséggel, a hol harminez év előtt utolsó napjait érte a független Magyarország: az a Szeged nem lesz többé soha. Utczáinak helyén megül az ár s házainak romjain csendes tó vizének bozótját hajtogatja az esti szellő. A hol egykor hetvenezer magyarnak honszerető igaz szive lángolt: ott évek mulva vándor madár költ majd a sürüben — a nyáron át, hogy a hideg napokra boldogabb vidéken üthesse fel fészkét.

Az elemek hatalmával emberi tudatlanság és könyelmüség szövetkezett, hogy Szeged letünjék a föld szinéről. Most már magasabban nyargal a Tiszának hulláma, mint a hajdani Szeged házainak tetőfája. Sohase ástak még földbe olyan mély sirt, mint a mily magasan fekszik a haragos ár Szeged város fölött. Ide épiteni többé nem is lehet, nem is szabad. De épiteni kell. A szegedi nép nem volt se könynyelmü, se tudatlan. Soha se ment még hős a csatába nagyobb elszántsággal s a komoly helyzet biztosabb tudatával mint Szegednek népe ment a viharos ár elé. Dolgozott, mig dolgozhatott. Mig izmai el nem ernyedtek, mig étlen és álmatlan el nem dőlt a gáton, mig szeretteinek élete haza nem hivta a gyönge nőt és gyermeket kiragadni a halál kezéből. Addig dolgozott, hogy megvédelmezze még a végzettől is apáinak ezer éves birtokát. Nem védelmezhette meg. El kellett buknia. Örökre el kellett buknia, Fél millió katonája és honvédje van Magyarországnak. Ha minden százból csak egyetlen egy embert küldött volna az országnak kormánya kellő időben segitségül: most is állna Szeged.

De nem küldött. Pedig küldhetett volna tiz ezeret, husz ezeret, ötvenezeret. Kértek, rimánkodtak a népnek vénei és előljárói. De hiába kértek és rimánkodtak. A katona és pénz kellett és kell máshová. Nem mondjuk ki most, hová. Nem szólunk most arról, a ki koldussá tette Magyarországot s megölte Szeged városát. Hadd legyen e nap a fájdalomnak és részvét könyeinek szentelve. Hadd sirassa szivünk Szegednek sorsát, Szegednek romlását. — Azt a sorsot és azt a romlást, mely fenyegeti Csongrádot, Szentest, Hódmezővásárhelyt és a többi magyar városokat, s mely eltemette már Tápét, Algyőt. Sövényházát és Dorozsmát. Ma még ne törjön ki szivünkből a harag. Harag nélkül figyelmeztessük az ország törvényhozását, arra a szent kötelességre, melyet neki a földönfutóvá tett szegedi népért teljesiteni kell. És te szegedi nép, ki a vészből, viharból megmenekedtél, szine, virága a magyarnak, üzd magadtól tova a kétségbeesésnek gyöngeségét. Városod elpusztult, hazád még áll s fog épitni várost részedre ujat s általad dicsőt.

Budapest, márczius 12.

A függetlenségi kör márczius 13-án 8 órakor értekezletet tart.

A tiszavidéki képviselők értekezletén Hieronymi közlekedési államtitkár már érinté, hogy Paleocapa Péter európai hirü mérnök s Velencze épitési főigazgatója már 1846-ban részletes indokolással kifejté, hogy a Tiszaszabályozás elfogadott módszere szerint Szeged előbb-utóbb nagy veszélyeknek lesz kitéve.

Mindezt rég és biztosan tudta a kormány, valamint tudta azt is, hogy 1876-ban csak különös szerencse s a szegediek példátlan fáradalma mentheté meg Szegedet a mostanihoz hasonló végzetes katasztrófától. Azonban a kormány s kivált Tisza Kálmán miniszterelnök egyébként is eleve s kellőleg volt értesülve a Szegedet fenyegető iszonyu veszélyről Tolnay Lajos ur ugyanis, a m. kir. államvasutak főigazgatója, a szegedi kirándulás alkalmával szakszerü szemle alá vevén Szeged gátrendszerét, önkényt és felhivás nélkül egy memorandumban kidolgozta azon indokokat, a melyek szerint Szegednek mulhatlanul bekövetkező végpusztulása, ha bizonyos előfeltételek nem teljesittetnek, biztosan előre látható. E memorandumot aztán értesülésünk szerint Tisza Kálmán miniszterelnöknek benyujtotta, ki azonban azt egyszerüen félretette.

E tény szintén mutatja, minő böleseséggel, előrelátással és jóakarattal hagyta a kormány Szegedet, a legnagyobb magyar várost saját veszendő sorsára, holott azt kellő időben 5—10 ezer katona segitségével még az utolsó héten is megmenthette volna.

A függetlenségi párt mai értekezletén napirendre az államköltségvetés részletes tárgyalásának folytatása lett kitüzve. Napirend előtt azonban felszólalt Eötvös Károly képviselő s a szegedi nép szivrázó helyzetét ecsetelve inditványozá, hogy a kormány hatalmaztassék fel a szegedi és szegedvidéki, kenyerük, ruhájuk és hajlékuktól megfosztott nép legközelebbi szükségleteinek beszerzésére s inségének enyhitésére az állampénztárból egyelőre a szükséghez képest egy millió forintig terjedhető összeg folyóvá tételére s haladéktalan felhasználására anynyival inkább, miután magának Szegednek hetven ezernyi lakossága födél nélkül van s előrelátható sokáig, sőt valószinüleg sohase használhatja többé eddigi lakásait. Szederkényi Nándor és Helfy Ignácz képviselők holnap még korainak tartják ez inditványt, s utóbbi az összeg meghatározása nélkül általában véli a kormányt felhatalmazandónak. Hosszabb vita után, melyben Szabely, Novák, Madarász József, Degré Alajos, Hegedüs László és Széll György képviselők szólaltak fel, mindannyian meleg részvétük és áldozatkészségük kijelentésével, Eötvös inditványa nagy többséggel elfogadtatott.

Ugyanő egy más inditványt is tett, mely szerint a szegedi töltések fentartása körül elkövetett cselekmények s netaláni mulasztások megvizsgálására a képviselőház kebeléből javasol bizottságot kiküldetni. Ez inditvány közmegegyezéssel a szegedi kérvény tárgyalásának idejére halasztatott.

Végre Eötvös Károly inditványozza, hogy a kormány az adó kényszereszközökkel való behajtásának haladéktalan megszüntetésére s a moratoriumnak Szeged és Dorozsma városok s Algyő, Tápé és Sövényháza községek területén leendő behozására hivassék fel. Ez inditvány egyhangulag elfogadtatott.

A párt a márczius 15-ikének megünneplését Szeged katasztrophája miatt későbbre halasztja.

Ülés vége 8 órakor.

Mily botrányos könnyelmüséggel járt el Tisza Kálmán miniszterelnök a szegedi árvizről való értesülések megszerzése tárgyában: mutatja az, hogy az éjfél után két órakor bekövetkezett katastropháról még délig, sőt mint biztos értesülésből irhatjuk, még d. u. 4 óráig sem kapott hivatalos tudósitást. Király ő felsége is többszörösen sürgette az értesitést, azonban eredménytelenül. — Tisza Kálmán miniszterelnök a közlekedési és kereskedelmi miniszteréket hajszolta tudósitásért már a délutáni órákban, de ezek sem tudtak hivatalos értesülésre szert tenni. A közlekedési miniszter a szegedi állomásfőnökhöz táviratozott utóljára, de innen se kapott választ, noha a távirdavonal még ép volt, mert a fővárosi lapok tudósitói azt szabadon használhatták.

A magyar delegácziő egyesült albizottságai ma este 4 órai ülésében tárgyalta az 1878. és 1879. évi okkupáczionális költségekről szóló előterjesztéseket. Mindkét előterjesztés a hadügyi albizottság előadóinak javaslatai szerint lett elfogadva. A 78-iki előterjesztés tárgyalásánál fölmerülvén a boszniai adminisztráczió kérdése. Hoffmann és Andrássy miniszterek ugyanoly értelemben nyilatkoztak, mint az osztrák delegáczióban. Az ellenzék az előterjesztést nem fogadta el: 1. illetékességi szempontból, 2. azért, mert a követett politikát nem helyeslik. A többség az előterjesztést megszavazza.

Az 1879. évi előterjesztéseknél Apponyi Alb. gróf kérdi a külügyminisztert: 1. mit szándékozik a kormány Novibazár okkupáczijával tenni, 2. valódiak-e a berlini szerződés megváltoztását czélozó egybehivandó nagyköveti konferencziáról keringő hirek?

Andrássy gróf ez utóbbiak valóságát határozattan tagadja, Novibazárt illetőleg ismétli az osztrák delegáczióban tett nyilatkozatait, ennek kapcsában egyuttal kijelenti, hogy Saloniki elfoglalásáról komolyan szó sem volt és nem is lehet; a 79-iki boszniai adminisztrationális költségekre nézve megjegyzi, hogy ezek megszavazására szükség sem miesetre sem lesz, a mennyiben ezek ama tartomány által fognak fedeztetni. — Az ellenzék e javaslatot elveti; de a többség megszavazza. Holnap d. u. 2 órakor teljes ülés.

Szeged veszedelme.

Tudósitónk távirata, melyet ma reggeli lapunkban közöltünk, már értesitett azon borzasztó szerencsétlenségről, mely Szeged városát a mult éjjel érte. Az alföld gyöngye, az ország egyik legvirágzóbb városa nincs többé. A gyilkos elem keresztül törte az oly hősies erőfesitéssel s emberfölötti munkával védett gátakat, s az éj sötétében berohant a városba. A katasztrófáról elrémitő részletek érkeznek. Az elveszett emberélet, a tönkre ment vagyon mennyiségéről eddig megközelitő adatokat sem lehet tudni; annyit tudunk csak, hogy a pusztulás irtóztató.

Saját tudósitónk jelentéseit rendes távirati rovatunkban közöljük, s itt összefoglaljuk a mai nap folytában egyéb felől érkezett tudósitásokat.

*

A katasztrófa megtörtént. Szeged háromnegyede viz alatt a házak roskadoznak, romjaik alá embereket temetve. Soha ily rémes éjszakát!

Este tizenegy órakor a töltésről visszajövén, az elterjedt rémhirt vaklármának tekintém. A töltésen a munkavezetők mind biztak. Azt mondák, Szeged megmenthető, ha a szél csillapodik. Ily hireket hoztak a városházra. A szél nem állt el, nagy hullámokat csapott a töltéseken dolgozókra.

Félkettőkor jelentik, hogy nem lehet dolgozni a hullámcsapások miatt, de szakadás nincs. Halálos aggodalomban lestük a hireket. Félkettőkor kün megtörtént a legiszonyubb. A széltől korbácsolt ár elsodorta a makos erdőnél a töltést. Negyed háromkor megkondult a vészharang. A makos erdő felől a rókus városi utczákon széditő sebességgel rohant az áradat, féléra alatt az országutat a városház közelében mosta. Száz meg száz kocsi vágtatott minden városrészből Uj-Szeged felé. Az elöntött utczákból asszonyok, gyermekek jajveszékelve futottak. A töltésekről sok ezernyi nép rohant a Tiszahid felé. Az országut belvárosi oldalán iszonyu robajjal kitört a viz a csatornákból. A széles országutból keskeny töltés maradt csak szárazon. 3 órakor a városháztérnek tódult a viz, azt pár perez alatt ellepte. A leányok, asszonyok a házakból segélyért kiabáltak. Pontonok, ladikok indultak menteni. A viz roppant sebességgel terjedt, áradt; zugva ömlött kapukon ablakokon át a házakba. A viz a városháztérről az alsó városba tódult, s ellepte a város minden utczáit, a nép ezrenkint menekült s csodálandó higgadtságot tanusitott. Csak fehér cselédek rittak. Férfiak hurczolták az ingókat, hajtották a marhákat, vitték a malaczokat. Sokan pérén menekültek. Most az alsóvárosban sok helyt hét méter a viz. Csak egy házban is tizenegy emberromok alá temettetett.

A „Csongrád“ gőzöre két halottat vittek. Csak a belváros nehány utczája száraz. Reggeli órákban számos ház bedült. Egy mészégetőben tüz ütött ki.

A gyufagyár felrobbant, ég. A reáliskola, postaépület viz alatt. Az iskolautcza, a város legmagasabb pontja, félig tele vizzel. A viz óriásilag nő. Az egész vonalon a töltések beszakadtak. Szemlátomást dülnek a házak. Döglött ökrök, lovak usznak. A katonák pontonokon bámulatosan dolgoztak. Még legalább háromszáz ponton kell. Ladik, ponton alig száz van. Élelmi szert nem kapni. Ki csak teheti, Temesvárra menekül. Csatornák mind felszakadtak, nem birták bedugni. Tömérdeken keresik rokonaikat. A várra pontonokon szál-

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

A ZSEB.

REGÉNY KÉT KÖTETBEN. 58

Irta KAZÁR EMIL.

MÁSODIK KÖTET.

Menekülés az üldöző poroszlók elől a szigoru biróhoz.

(Folytatás.)

Jerikhó alig néhány szempillanat alatt készen volt az irással; nagy izgatottság közt lepecsételte, azután zsebéből egy iratcsomagot vett ki.

— Egyetlen vagyonom, — szólt vaczogó ajakkal Tápióhoz. — Semmim sincs ezen kivül. Vegye át tőlem. Nem pénz, de többet ér. A börtön mélységére huzza le Késmárkyt. Már én nem használhatom. Ezzel vége van neki. Ez a levél Lehotai urnak szól.

— Kesmárky ellen? — kérdezte Tápió mohón elkapva az irásokat.

— Halálos csapás! Lehotainak kell átadni! — fuldokolta Jerikhó.

E pillanatban tért vissza Feketéné, egy tálczán vizes edényeket hozva.

— Bizony uram a rendőrök itt vannak, elálltak minden kijáratot, kikérdezték a cselédek, a kik elmondták, hogy csakugyan van itt valaki.

Jerikhó bőszülten följajdult.

— Lehotainak, Lehotainak! Az ő kezében még élesebb lesz a fegyver! — sugta vad tompa hangon.

— Van hát fegyver e baziliskus átkozott hatalma ellen is! — szólt Tápió, eltéve az iratokat és azután a remegő Bertához fordult.

— Az én kezemből kihullt! — sóhajtott Jerikhó halálsápadtan s egyik kezével az asztalba fogózott, mig a másikkal a pohár után nyult, de ugy rázkódott, hogy a viz kiömlött.

— Mi történik itt? — kérdezte Berta, Tápió keblére borulva. — A te arezod is oly sötét.

— Egy ember végromlását érzem! — szólt komoran Tápió.

Az ajtónál kemény léptek hallatszottak.

— A rendőrök, — mond Feketéné, bámész arczczal fordulva arra felé.

— Már jöhetnek! — hallattszott egy erőtlen hang, mely rezgett, mint a hegedü megbomlott réz-hurja.

Jerikhó kiitta a pobarat, mely aztán kihullt kezéből és összetört.

Három rendőr lépett be. A rendőrtiszt egyenesen Jerikhóra függesztette tekintetét.

— Ismerem, ez az! — szólt társaihoz. — A törvény nevében velünk jön!

Jerikhó egy tántorgó lépést tett előre. Arcza kékülni kezdett, szemei megmerevültek; fogai göresösen összeverődtek, és szavát alig lehetett érteni.

— Megyek! Az iratok. Lehotai. Megyek a biró elé.

Még egyet tántorgott; fejét fölakarta emelni, de nem birta, hanem szemeit nagy kinnal az ég felé forditotta. Akkor lábai keresztbe akadtak, megbotlott, és lecsapódott a padozatra.

A rendőrök hozzá ronantak s fölemelték a vonagló embert.

Feketéné az isten nevét emlegette, s kegyes mondatokat hangoztatott.

— Meghalt! — kiáltott a rendőrtiszt, s az asztalhoz sietett, honnan egy kis sötét üveget vett föl. — Megmérgezte magát.

Berta iszonyodva sikoltott föl.

— A bün ingoványában gázolunk itt, — mond Tápió szomorun, s elvezette Bertát a mellékszobába.

Az ártatlanság is szövetséges lesz.

Késmárky, a mint hazafelé közeledik, nagy csődületet lát a fasorban, épen a lakása előtt. A balsejtelmek rögtön homlokára szoritják a kemény, sulyos süveget. Mi történhetett?

Akármi történt is, fölbátoritja magát. Ha tán Jerikhóra már rákerült a sor, s ő van kijelölve a következőnek, akkor szükséges még csak az aggodalmat letagadó föllépés. Sokszor boldogult már merészség és vakmerőség által. Most, mint egy vén harczos, küzdelemre hivó jelt vett észre és kész a rohamra.

A nyári lak előtt felszaporodott kiváncsi tömeg kitér a hintó elől. A csődület mindig figyelmes a pillanatnyi helyzet hozzátartozói iránt, s a milliomost ismerik.

Késmárky kiugrik a hintóból s büszkén oda megy a rendőrhöz, ki a kapunál tekintélyeskedik.

— Mi történik házamnál?

— Valaki ide menekült, s el kell fognunk.

A csoport morog. „Igen bizony, a keztyüs tolvajokat.“ „Elsétált már az.“ „Ki hitte volna, hogy ilyen tanyában ki lapul meg.“

— Tévedésnek vagy félreértésnek kellett történni, — mond Késmárky előkelő kegyelmességgel, s bemegy a kertbe, és alig várja, hogy bővebb felvilágositást nyerjen, a mit röstelt a tömeg előtt.

A kertben nincs senki. A cselédek mind a lépcső aljánál állanak, s ott van egy pár rendőr is. Mindannyian a lépcsőre bámulnak, előre nyujtott fejekkel. A lépcsőn két rendőr hoz le valamit, a mi egy fehér lepellel van leboritva. Épen ugy lehet egy nehéz zsák, mint sok más egyéb. Késmárky ijedt hangon teszi meg a kérdést:

— Mi az?

A cselédek rögtön felé fordulnak, sápitoznak, fejöket csóválják s meghatott siralmas arczczal integetnek a letakart suly felé.

Késmárky akkor másik kéreést tesz:

— Ki az?

— Jerikhó.

— Jerikhó?

A milliomos oda ugrik s fölrántja a leplet, azután hirtelen visszabocsátja.

— Jerikhó meghalva?

— Nagy okai lehettek rá! válaszol a rendőrtiszt.

A holttestet leteszik a lépcső alján a mozaikos talajra. Késmárky még megáll mellette, nézi a leplett s csak több pillanat mulva kérdezi:

— Mért nem viszik tovább?

— Várjuk az ernyős kosarat.

Késmárky sebtiben még sok kérdést intéz. Hogyan is került ide a szerencsétlen? Mi történt vele? Mért akarták elfogni? Meghalt-e valóban? És mikor mondják neki, hogy megmérgezte magát akkor nagy szánakozással sóhajt föl: Ugyan miért? Nem hagyott-e hátra egy pár sornyi felvilágositó irást? Nem kutatták-e ki zsebeit? És még egyszer föl akarja rántani a leplet, ragadozó kapzsisággal, a mit azonban maga is rögtön észrevesz, és visszalép a halottól.

— Nem találtak nála semmit? — kérdezi ujolag.

A rendőrtiszt helyesnek találja a figyelmeztetést, azonnal átvizsgálja a halott öltönyének zsebeit, s a mit talál, egyenkint felmutatja. Egy óra; egy tárcza, egy kis jegyzőkönyv, selyem erszény, melyből nehány arany pénz csillog; tollkés, szivartartó. Nem sok és nem is feltünő.

— Levelek nincsenek? — kérdezé szorongva Késmárky.

— Nincs egy se.

Késmárky fölmegy a lépcsőn, nehéz, kifáradt léptekkel.

— Nincs nála, — mondja magában. — Hová tehette?

Az jut eszébe, hátha oda fent rejtette el Jerikhó a becses iratokat. A komornyik megmondja neki, hogy melyik szobába vezette be a szerencsétlen embert, a hol aztán egymaga várakozott. Késmárky felforgat itt mindent, de nem talál semmit. Megy a másik szobába, aztán a harmadikba, s ott megtalálja Tápiót és Bertát.

A leány bágyadtan üt a pamlagon és Tápió suttogva beszél hozzá.

Késmárkyt egy gondolat ragadja meg.

— Tanuja volt az itt történteknek? — kiált hevesen Tápióra.

— Tanuságot tehetek, hogy még van bünhödés. — válaszol Tápió komoly hangon és metsző tekintetét a milliomos arczán megjártatva, hozzá teszi: — Tanuságot nyujt arról ön is. A szerencse makacsul ölelő karja megtágult, s ki fogja önt ejteni, hogy csak ugy összetörjön, mint barátja.

Késmárkyt e szavak megrémitik. A bizonyosság első jelentkezése gyanánt hallja s fölkiált:

— Beszélt Jerikhóval?

— Elbucsuzott és megbizott! — felelt Tápió s kezét zsebére helyezte, hol az iratok voltak. — A meghalt czinkos örökséget hagyott, olyat, a mitől ő a halálba rohant. Nincs hatalma többé felettem.

Késmárky arczán düh és kétségbeesés látszott.

— És most, — szólt Tápió, — elviszem innen, a mi legkedvesebb nékem az életben. Jerikhó öröksége elvitathatlanul az enyémmé avatta.

Késmárky elébe állt, mondani akart valamit, de a szót nem találta meg.

Tápió kikapta zsebéből az iratokat.

— Itt van uti vámjegyem. Berta menjünk!

Késmárky egy mozdulatot tett az iratok után, azonban gyorsan visszarántott kezével Berta karját ragadta meg.

— Ez a leány az én gyermekem. Ki viheti el tőlem, az atyától?

Berta felsikeltott, és nagy szemeit csodálkozva és fényesen emelte Késmárkyra.

Tápió szenvedélyesen közbekiáltott:

— Minden szivdobbanása az enyém.

— Szerelmi szülött, — folytatta Késmárky merész, daczos tekintettel, — de megszerzem törvényességét, s minden jog az enyém, hogy sorsát intézzem.

— Csak szivtelenséggel illette eddig! szólt megvetőleg Tápió.

De a leány szivében egy nagy ürességben viszhangzott az atya szava és megzendült benne, mint az áhitatra hivó orgona. Hiába képzelte, hogy gyülölni tudná, ki egy gyermekkor minden örömétől ugy megfosztotta. Képzelhetetlen érzéssel vetett számot, a mi a hogy most jelentkezett, ismeretlen és hatalmas volt, nem türt szemrehányást, hanem parancsolt.

— Az én atyám? — kiáltott Berta a meglepetés, a kétség, a lelkéig ható érzés zavartságával, félénken ás szeliden.

— Igen leány, a te atyád, szólt Késmárky, szigoru és fenyegető hangon, csak szóval felelve a lánynak, de Tápióval foglalkoztatva egész figyelmét. — Nőül akarja ön venni? Legyen! de csak az én nevemmel és vagyonommal. Avagy rajta gyermek, kövesd szived választottját, nyujtsd kezedet annak, ki meg akarja semmisiteni atyádat. Borulj keblére, s ön ölelje szivére annak leányát, a kit meggbélyegez. Alljon boszut rajtam. Ime hatalmában vagyok. En nem ellenkezem. Vigye el gyermekemet, kisértessen engem a börtönbe, aztán szeressék egymást és legyenek boldogok. Én rá adom az áldást, csak jöjjenek hozzám, oda, a hová ön akar juttatni. (Folytatása következik.)

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

litják a menekülőket. Kiss-féle ház körülvéve vizzel. Viz a legnagyobb ház pinczéibe is folyik. A zsinagóga-utcza egy része ledült. A zsinagóga tele vizzel. Templomokba menekülnek. A főgymnázium tele menekültekkel. Meglehet, a távirda-oszlopok estig összedülnek.

Déli 12 órakor. A pusztitás mind rémitőbb; alig egy két utcza van szárazon. Az utczák megannyi folyók; a házak nagy számban hirtelen összedőlnek. Beszélik, hogy a kórház bedőlt; ötszáz ember lett volna benne; e hir nincs még megerősitve. A földszintes házaknak sok helyütt ablakai se látszanak ki a vizből; számtalan háznak csak teteje látszik. A vár belseje tele van vizzel. A nép töltéseken van; nagy része elmenekült. A csónakok nem győzik a munkát. (P. N,)

A kormányhoz a mai nap folyamán érkezett jelentésekből közöljük a következőket:

Szeged, márczius 12. Éjjel 12 óra 58 percz. Kilencz óra óta orkánszerü zivatar dühöng, minek következtében a munkások daczára az erősitett katonai csapatok igyekeztének ijedve eltávoztak.

Bár a katonaság rendkivüli tevékenységet fejt ki mégis, ha a zivatar gyorsan el nem mulik, a gátszakadás kikerülhetlen.

Szeged, márcz. 12. 1 óra 30 percz. Az árviz az alföldi vasut töltését az algyői bemeneti végváltó felett mintegy 150 méternyire 25 méter szélességben átszakitá.

Szeged, márcz. 12. 7 óra 44 percz. Mentő vonat még nem indult, a készen álló vasuti kocsikat a nép nem igen kivánja igénybe venni.

A betört árviz gyors rohammal már közel az osztr. államvasut pályaudvarához ért, több házat sodorván el.

Szeged, márczius 12 d. e. 10 ó. 37 percz. Mentő vonatok nem igen vétetnek igénybe. A nép nagyobbrészt a két tiszai hidon át már megmenekült. A Bánságba irányuló vonatok szükséghez képest indittatnak.

Szeged, márcz. 12 d. u. 1 óra 50 percz. Az egész város viz alatt van, számos ház romba dőlt. Az osztr. államvasut tiszamelléki pályaudvara a legnagyobb veszélyben van.

Szeged, márcz. 12. d. u. 3 óra 32 percz. Az osztr. államvasut személy pályaudvarán levő áteresznek a rendelkezésre bocsájtott mérnökkari csapatok által történt meggátlása folytán a Tisza melletti pályaudvar veszélyen kivül helyeztetett.

Szeged, d. u. 3 óra. Szeged csak volt, mentünk a kit s a mit lehet.

Csongrád, d. u. 4 óra 45 percz. Szegedre mentő csolnakokat nem küldhetünk, mivel a miniszterium által rendelkezésünkre bocsátott 6 ladik földhordással van elfoglalva; ha a tegnapi s maihoz hasonló széllel kellend küzdenünk mi is veszedelembe juthatunk.

Szentes, d. e. 9 óra 45 percz. A bökény mindszenti töltések, bár 24 órai folytonos vihar által tetemesen megrongáltattak, még mindig állanak. A helyreállitási munkák nagy erélylyel megindittattak. Csongrádi távirati összeköttetés egy távirda-oszlop kidölése folytán megakasztatott.

Zombor, márcz. 12. 12 óra 45 percz. A titeli töltés-egylet csurog-zsablyai öblözetének töltései jó állapotban lévén, betörés ellen biztositvák. A zsablya-novoszellói és gyurgyevo-mosorini öblözetek töltései azonban, mivel nagy részben kiépitetlenek, veszélyeztetve vannak, de rendkivüli erőfeszitések folytán védetnek. Ha erős keleti szél s áradás be nem állana, fentartásukhoz remény van.

*

A mentési munkálatok megindításában, rögtön az első hir megérkezte után, nagy tevékenység fejlett ki a fővárosban. Kállay Ödön, Kende Tibor és Rohonczy Gedeon országgyülés képviselők kormány biztosokát még ma lementek Szegedre részt veendők a mentési munkálatok vezetésében. Az országos képviselők közt mentőbizottság alakult, mely ma értekezletet tartván, elhatározta, hogy holnap reggeli 6 órakor indul a fővárosból az árviz által borított vidékre. A bizottság ellátta magát egyelőre öt csónakkal és a szükséges mentő eszközökkel, valamint élelmi szerekket is. Az indulás az osztrák vaspálya udvartól történik, a kiszállás pedig Szatymazon lesz, hol csónakra kelve Szegedet igyekszik a bizottság elérni. E mentő-bizottságba következő képviselők ajánlkoztak: Beöthy Algernon, Krajcsik Ferencz, Sváb Károly, Teleky Domokos gr., Horváth Gyula, Potoczky Dezső, Andrássy Mihály, Ugron Gábor, Miklós István, György Endre, Erczey Géza, Törs Kálmán, Zichy gróf, b. Uechtritz Zsigmond. Az expediczióhoz a duna gőzhajótársulat 10 matrózt adott.

*

A belügyminiszter következő **körlevelet** bocsátott ki:

Valamenyi törvényhatóságnak.

Mély hanfiui fájdalommal tudatom a törvényhatósággal, hogy édes hazánknak buzatermő alföldi vidékét a Tisza folyam mentében uj veszély sujtja!

A hirtelen megdagadt Tisza folyam kiemelkedett medréből és rombolva boritja el a mellette fekvő virágzó községeket, a gazdag termést igérő földeket, mezőket, polgártársaink ezreinek nehéz munkával szerzett vagyonát pusztitva, életét végső veszedelemmel fenyegetve.

Szomoruak, igen szomoruak a hirek, melyeket a fenyegett s részben már a pusztitó elem áldozatává esett vidékről folyton veszek, s melyeknek végét, fájdalom! még nem jelezhetem.

Tápé, Algyő és Dorozsma előbb még virágzó szep községek már elboritvák, Szeged ugyan még tartja magát, még küzd; az eredmény isten kezében van!

A kormány és a veszélyeztetett vidékek hatóságai megtettek minden tehetőt a védelemre, az oltalomra, de kétségtelen, hogy már is sok szerencsétlen hazánkfia van, kikről gondoskodunk, kiket segélyezünk, kikbe erőt és bizalmat öntenünk kell.

E czélból hazánk lelkes lakóinak felebaráti szeretetéhez, soha ki nem apadó nagylelkü könyörületességéhez, ezen biztos forráshoz fordulok most is, midőn a Tisza romboló árjai által szerencsétlenül járt alföldi polgártársaink segélyezésére buzgón esdve azon figyelmeztetéssel emelem szavamat, hogy ki hamar ád, kétszer ád!

Felkérem különösen a törvényhatóságot, hogy a könyöradomány gyüjtést a fentebbi czélra törvényhatósága területén szervezvén, azt saját organumainak tevékeny közremüködésével rögtön inditsa meg, s e tekintetben a helyi viszonyok és szokásokhoz képest a jótékonyságnak számos alakban nyilvánuló forrásait keresse fel s nyissa meg.

A befolyandó pénzek időszakonkint hozzám a belügyminiszteriumhoz terjesztendők fel, hol a vészlátogatta vidékekről a tudósitások összpontosulván, a szükség és segélyre nézve legbiztosabban felismerhető.

Az adakozók által határozottan bizonyos vidékekre szánt összegeket pontosan és gyorsan rendeltetésök helyére juttatandom.

Ugy a törvényhatóságok utján hozzám jutott, valamint az adakozók által netán közvetlenül hozzám küldött könyöradományokról nyilvánosan számolandok.

Budapesten 1879. év márczius hó 11-én.

Tisza K.

*

Pestmegye alispánja Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye községeihez, földbirtokosaihoz s összes lakosságához felhivást bocsátott ki, melyben adakozásra szólit fel mindenkit. A felhivás következőleg hangzik:

A rettegve félt katasztrófa bekövetkezett; Szeged viz alatt van; a bősz elem minden lehető emberi erő daczára elboritá, megsemmisité az ország egyik virágzásnak indult szép magyar városát. A kár kiszámithatlan, ezerek és ezerek lehetnek, kik mindenüket elveszték. A lakosság hajlék és élelem nélkül a legszükségesebbeket is nélkülözi, leirhatlan a nyomor, mely a sors végzetéből alföldi polgártársainkat érte! Nem csak emberbaráti, de hazafias kötelességet teljesitünk, midőn a veszély által sujtott polgártársaink sorsának enyhitése czéljából nem késünk felebaráti adományainkat, kitelhető áldozatunkat meghozni.

Felkérem a megyebeli birtokosságot s általában az összes lakosságot, siessen mindenki tehetségéhez képest kisebb nagyobb összeggel, sőt nélkülözhető filléreivel is, a szegedi és a szomszéd községek lakosainak segélyezéséhez járulni. A fővárosban lakó megyei birtokosok felebaráti adományaikat közvetlenül hozzám, a vidékiek pedig a járási szolgabirákhoz sziveskedjenek beküldeni. Az adományok rendeltetési helyére gyorsan eljuttatnak s hirlapilag fognak nyugtáztatni. Siessünk a segélylyel „kétszer ad, ki gyorsan ad“ isten áldása leend a jóltevőkön. Födváry alispán.

*

A fővárosi hatósághoz 2 órakor éjjel érkezett Pálffy szegedi polgármestertől a következő távirat:

„Végküzdelmet vivjuk az árviz ellen. Éjjel is dolgozunk, kérek azonnal 1000 db. fáklyát szállitani.“ E távirat vétele után Kammermayer polgármester maga személyesen járt el a kért fáklya mennyiség beszerzése körül s erélyes intézkedése folytán sikerült a reggel 7 órai vonattal 20 önkénytes tüzoltót 2 csónakkal és 820 drb fáklyával utnak inditani. Reggel 6 órakor pedig az árviz veszély bekövetkeztéről értesülvén, a 10 órai vonattal Krause tüzfelügyelő vezetése alatt ismét 9 gyakorlott tüzoltót s 5 teljesen felszerelt csónakot inditott utnak, azonkivül intézkedett, hogy a délután tartandó rendkivüli közgyülés által a szegediek javára megszavazandó segélyösszeg készletben tartassék, hogy ekként azonnal elküldhető legyen. Továbbá hogy az esközlendő gyüjtésekhez a gyüjtőivek s a közönséghez az adakozások megindítása czéljából intézendő felhivás azonnal elkészittessenek, megbizta továbbá Kada alpolgármestert, lépjen érintkezésbe Krautwald térparancsnokkal az iránt, vajjon a Szegedről netán ide menekülők nem volnának-e a laktanyák valamelyikében elhelyezhetők s azon nem várt esetben, ha ez keresztülvihető nem volna, intézkedjék az iránt, hogy az omnibus-telep, mely 200 ember befogadására elégséges, azonnal berendeztessék, felhivás fog egyuttal intéztetni a közönséghez is, hogy a menekülők részére szállást adjon s e részbeni készségét a polgármesteri hivatalban jelentse be szóval.

*

A fővárosban lakó szegediek bizottsága ma délután következő tartalmu falragaszokat függesztetett ki:

Szegednek élni kell! Polgárok! Szeged romjaiban hever. A nagy magyar város fölött összecsapott a fékvesztett áradat. A házsorok nyomát romok halmaza jelöli, a békés és munkás emberekből hajléktalan földönfutók lettek. A még tegnap gazdagok, ma már koldusok. A rónatájat a kétségbeesés és nyomor jajkiáltása tölti be. A jajszó hozzánk is eljutott. A szerencsétlenek sorsa az egész ország részvétét felkölti. Adakozzunk a nyomor enyhitésére. Szeged nemcsak a legnagyobb alföldi város, hanem a délvidéken Magyarország védbástyája is volt. A főváros, a nemzet nem engedheti, hogy a magyarság e metropolisa elveszszen. Adakozzunk fölemelésére.

Szeged az alföldi ipar s gazdaság forgalmi központja, Magyarország egyik legvirágzóbb városa volt. Az ország nem engedheti, hogy csak volt legyen. Szegednek hamvaiból Phönixként kell felemelkednie! Adakozzunk ujjáépitésére. Polgárok! A testvéri szeretet, a honfiui kötelesség, a nemzeti rokonszenv érzete kéri tőletek a gyors, a mentő áldozatokat. Adakozzatok! Nemcsak a sujtottak, de népünk százezreinek hálája, a nemzet elismerése, egy megujult város lesz jutalmatok! A szegediek fővárosi segélyző bizottsága.

Pénzbeli adományokat és élelmi szereket az alólirott bizottság reggel 8 órától este 8 óráig naponta elfogad s az adományokat nyilvánosan nyugtázza. A bizottság irodája: Schodel-kávéház muzeum-körut, s Sándor-utcza sarkán.

*

Ma délben külön vonattal 80 egyetemi tanuló és számos tüzoltó indult le Szegedre a mentés munkájában részt venni. A leutazottak mind erős s hasznavehető egyének; a rendezők ugyanis minden vállalkozónak kipróbálták erejét, s csak azután fogadták fel, azonkivül valamennyi ellátta magát pár napra való élelmi szerrel. Ma este egy második vonat szintén számos mentőt vitt le. E vonatok az áradat széleig közlekednek Szatymaz vasuti állomásig, s onnét csónakokon és dereglyéken mennek Szegedre.

*

A mainap folytán érkezett azon hirt, hogy Szegeden a zsinagóga beszakadt, s nagyszámu belemenekült embert megölt volna éjjeli 11 óráig nem erősitették meg. A kórház beomlásáról s a benne volt betegek elvesztéről szóló hir szintén nem nyert megerősitést.

*

Vizállások (Tiszavölgy) márczius 19-én.

M.-Sziget	0·71 felhős,		tegnap volt	0·59.
S.-Patak	5·00 száraz,		„ „	5·08.
Tokaj	6·48 borult,		„ „	6·65.
Szolnok	7·20 felhős,		„ „	2·27.
Szeged	— —		„ „	—
Szatmár	1·18		„ „	1·18.
B.-Gyula	Fehér-Körös 1·32	derült	„ „	1·37.
	Fekete-Körös 1·45		„ „	1·56,
Arad	0·22 száraz,		„ „	0·31.

A Fekete-Körös és a Maros ma reggeltől délig további 2 ctmterrel apadt.

UJDONSÁGOK.

— márcz. 12.

— Adakozások az árviz károsultak részére. A könyörület munkája azonnal megkezdődött a fővárosban, mihelyt a Szegedet ért katasztrófa a közönségnek tudomására jutott. Meg vagyunk győződve, hogy a magyar közönség mindent el fog követni, hogy a legnagyobb magyar város véginségre jutott népének nyomorát enyhitse, s megadja neki az eszközöket, a szenvedett óriási veszteségek helyre pótlására. Különösen felhivjuk e helyen a jótékony nőegyletek, s általában a nemesszivü hölgyek figyelmét arra, hogy a szegedi lakosság nagy része, éj idején rohantatván meg a vész által, a szükséges testi ruha nélkül volt kénytelen menekülni a romboló vizár elől. A menekülteknek égető szükségök van ruhára, s hölgyeink tehetik legkönnyebben és leggyorsabban, hogy ebbeli szükségökön segitsenek. A ruha-adományok átvételét és elszállitását a főváros derék polgármestere bizonyára elvállalja, az e nemü adományok hozzá lennének intézendők. Pénzbeli adományokat szerkesztőségünk is elfogad, s az adakozást ezennel megnyitjuk. A mai napbegyült adományok a következők:

„Egyetértés“ szerkesztősége	50 frt.
Irányi Dániel	10 „
Polonyi Géza ügyvéd	20 „
Ádám Károly személyzete	5 „
A „3 hordó“ czimü magyar asztal tagjai Algyő és Dorozsma vizkárosultai részére	5 „
Összeg	90 frt.

— ***Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Országgyülés Közgazdaság.***

* Időjárás Badapesten. Borult, szeles. Hőmérő állása 7—9 R°.

— Személyi hir. Hohenlohe herczeg és Trautmannsdorf gr. a mai gyorsvonattal Budapestről Bécsbe utaztak.

— Az eltünt Mácsayról. Az éjjel 11 órakor a főkapitánysághoz a lánczhidon őrt álló konstabler egy köpenyt hozott be, melyen a kutatás alkalmával Mácsay Lukács névjegye találtatott meg. Azonkivül volt benne egy kis fésü, egy kulcs és egy lutriczédula. A ma reggel történt vizsgálat alkalmával a házbeliek által konstatáltatott, hogy a köpeny csakugyan Mácsay tulajdonát képezte, hogy ő ezzel távozott el hazulról. Kétséget sem szenvedhet már most, hogy Mácsay a Duna hullámai között kereste a halált. — Mai reggeli lapunkban fölegyeztük azt a hirt, hogy Mácsay reménytelen szerelem miatt követte volna el az öngyilkosságot. A szerencsétlen rokonai és ismerősei azonban határozottan kijelenték, hogy e hir teljesen alaptalan. Az eltüntről a „P. J.“ ma a következőket jelenti. Mácsay rendezett anyagi viszonyok közt élt. 1848-ban a felvidéki vármegyékben különösen a tótságon nagy népszerüségnek örvendett s hosszabb ideig szerkesztője volt egy az akkori kormány által kiadott tót nyelvü néplapnak. A szabadságharcz lezajlása után nagy buzgalommal az ügyvédi gyakorlatra adta magát s a fővárosban a legkitünőbb ügyvédek hirében állott. 1860-ban ismét megjelent a politikai küzdtéren s Barsmegye egyik választó kerületét képviselte az országgyülésen, a hol a határozati párthoz csatlakozott. Mintegy 10 évvel elhagyta a közélet szinterét, s azóta teljes visszavonultságban élt.

— Katonai intézkedések. Mint katonai körökben beszélik, a közös hadügyminiszter e napokban elrendelte az „Este“ tartalék-ezrednek Boszniából Budapestre leendő áthelyezését. Fővárosunk fiai e szerint valószinüleg még e hó folyamában be fognak vonulni Budapestre. Az 1., 22. és 66-ik gyalogezredek ellenben — ugyancsak a fenti hir szerint már meg kapták a mozgósitásiparancsot, melynek folytán eddigi állomásaikat a sokat igérő Boszniával lesznek kénytelenek felcserélni.

— Halálozások. Teremi László, kegyes tanitórendi áldozár érd. gymnaziumi tanár Veszprémben e hó 10-én meghalt. A boldogult 72 éves volt, s agyhüdés következtében hunyt el. — Kecskemétről irják nekünk, hogy Ferenczy Gergelyt, a királyné mellett levő Ferenczy Ida atyját e hó 10-én d. u. 3 órakor temették el. A temetés nagy fénnyel ment végbe. Ferenczy Ida k. a. atyja végtisztességtételén jelen volt.

— Elfogott nagy kereskedők. Weitzner és Engl mult évi február havában a fürdő-utcza és Erzsébettér sarkán kézmüárukereskedést nyitottak. A két fiatal ember buzgóságot látszott kifejteni, s igy sikerült nekik fenállásuk rövid ideje alatt hitelezőik bizalmát kinyerni, s nagyobb alaptőke nélkül mindenkor nagy készletet tartani. A két fiatal kereskedő becsületes törekvése azonban nem soká tartott. Tegnap reggel fél 6 órakor minden feltünés nélkül a bolti helyiségből az összes árukészletet elvitették a bálvány-utczában lakó bizonyos Mozernéhez, kivel Weitzner közös háztartásban áll — azon ürügy alatt, hogy a czég tartozik a nevezett asszonynak 10.000 frttal, mely összeget Weitznernek kölcsönadta volna, a midőn a kereskedést megnyiták, s most Mozerné pénzének visszafizetésére szoritotta a czéget, mely annyi pénzzel nem rendelkezvén, biztositékul, illetve kézi zálogul oda adta az egész boltot. Mozerné ekként minden törvényes eljárásnak mellőzésével tegnap reggel $^1/_2$6 órakor elvitette az öszes árukat lakására a boltot, pedig Weitzner és Engl ki sem nyitotta. Ez mindenesetre igen könnyü mód lett volna, a hitelezőket végképen kijátszani. Ezek illetőleg ezeknek helybeli képviselői, látván, hogy a kereskedés 10—11 óráig ki nem nyittatott, meggyőződést szereztek, hogy a czég csődöt nem mondott s csakhamar tisztában voltak azzal, hogy itt nagyobb csalás forog a játékban.— Megtudván a történteket, nyolczan elmentek a főkapitányhoz s feljelentették Weitzner és Engl fondorlatos eljárását. Az ügy kiadatott Fischer Lajos kapitánysági tollnoknak, ki azonnal egész erélylyel meginditotta a vizsgálatot. Ma d. e. 10 órakor elővezettette Weitznert, kinek kihallgatása d. u. 3 óráig tartott, s avval végződött, hogy a vádlott maga bevallotta csalárd eljárását; azon állitását, mintha Mosernénak 10.000 forinttal tartoznék, semmi hitelt érdemlő okmánynyal nem tudta bizonyitani. Ennek következtében Weitzner a befejezett elővizsgálat után letartóztatott. Az időközben eltünt czégtárs Engl is megkerült még pedig azon kijelentéssel, hogy ő most már maga jelentkezik, mert a csődöt — mint egy a váltótörvényszék által kiállitott czéduláva igazolta — bejelentette s az ügy ilyen stadiumban már nem a rendőrség foruma elé tartozik.“ — De ez a fogás nem sikerült, mert tekintve azt, hogy az árukat előbb elczipelték a boltjukból s igy a vagyont a csődtömegtől a hitelezők teljes kijátszására elvonták s a csődkérvényt csak ezután adták be — a rendőrség a kifogást nem vette figyelembe s Engl letartóztatását is foganatositotta. Az eddig kihallgatott hitelezők állitása szerint az emlitett czég passivái körülbelől 60.000 ftra rugnak. Weitzner és Engl holnap fognak a kir ügyészség vizsgálati fogházába szállittatni. A károsultak többnyire bécsi czégek, de vannak köztük helybeliek is.

— Felolvasások az iparos-körben. A budapesti népoktatási-kör a közmivelődés érdekében, mint emlitettük, ez idén is nyilvános felolvasásokat rendez. E czélra az alább megnevezett irókat nyerte meg, a kik a fővárosi iparos-körben, (Barátok-tere, bazárépület, I. em.,) a következő napokon esti 7 órakor fognak tartani felolvasásokat, nevezetesen: márczius 13-kán dr. Goldzieher Ignácz: a mohamedán főiskolákról; márcz. 20-án Neményi Ambrus: könyvekről és nőkről; márczius 27-én Sasvári Armin: bosznia kalandok; ápril 3-án György Aladár: közmivelődési csarnokokról. Mely ingyenes felolvasásokra van szerencsénk a tisztelt közönséget meghivni. A rendező bizottság.

— Vasuti hivatalnokok. A vasuti és hajózási főfelügyelőség hivatalos összeállitása szerint a magyarországi vasutaknál összesen 14,187 hivatalnok és szolga áll alkalmazásban. Ezek évenkint nem kevesebb mint 10.141,318 forintnyi fizetést és illetményeket huznak.

— Uj nagy dohánytőzsde. A VI. kerületi trafikánsok között igen élénken folyik az agitáczió az iránt, hogy a pénzügyminiszterium — minthogy a Terézváros két részbe osztása tényleg megtörtént — engedélyezzen a VI-ik kerületnek egy nagy tőzsdét, hogy a két városrész trafikánsai ne legyenek utalva egy és ugyanazon nagy trafikából fedezni szükségletöket.

— Nyilvános apáczavizitáczió. Oroszországban történt a következő eset: A novochogerszki kerület egyik falujában élő paraszt az ottani apácza-zárda udvarában egy gyermek holttestet talált. Erről rögtön jelentést tett a voronesi törvényszéknek, mely az eset megvizsgálására egy hivatalnokot küldött ki. A hivatalnok összehivatta az apáczákat a községházához, s ott a biró, jegyző és a falu legtöbb lakója előtt nyilt, ajtók mellett bába által sorra megvizitáltatta valamennyit. A sajátszerü proczedura a nézőközönség kaczagása és az apáczák sirása közt mintegy 3 óra hosszáig tartott, a mikor kinderült, hogy az apáczák valamennyien ártatlanok. Az apáczák főnöknője brutalis eljárásu hivatalnok ellen panaszt emel a törvényszéknél.

— Sólopás ellen. Előfordult már oly eset, hogy foltozott, valamint uj zsákokban is az őrlött sót homokkal és fekete földdel kevertnek találták, mi csak onnan származhatott, hogy a tiszta őrlött só szállitás közben kicseréltetett oly formán, hogy a zsák varrását felvágták, a zsákból bizonyos mennyiségü sót kivették, a kivett só helyébe ugyanannyi homokot tettek s a nyilást ismét bevarrták a nélkül, hogy az ólom pecsét megsértetett volna. Minthogy ily kicserélés a kincstári zsákokba helyezett sónál nem történhetik a nélkül, hogy ez magán a zsákon észrevehető ne lenne, a pénzügyminiszterium körrendeletben utasitotta az összes sóhivatalokat, hogy az átvétel alkalmával minden egyes zsákot figyelmesen megszemléljenek s a gyanusnak látszó zsák tartalmát megvizsgálják, utasitattak továbbá a kir. sóhivatalok, hogy a kincstári zsákoknak magánfelek zsákjaival való kicserélését tiltó rendeletet szigoruan szem előtt tartsák, megjegyeztetvén, hogy a kicserélt zsákokat a bányahivatal az illető sóhivatalnok a felelős számadók költségén minden egyes esetben visszafogja küldeni. A pénzügyminiszterium egyuttal utasitotta a küldő bányahivatalokat, hogy a náluk meglevő és sóval elküldendő zsákokat maradandó bélyeggel lássák el.

— „Kisvárosi csendélet“ czim alatt az „Egyetértés“ tegnapi számában egy Ipolyságról keltezett közlés jelent meg az ujdonságok rovatában, mely több nem való állitást tartalmaz. Hiteles értesülés szerint az Ivánka Oszkár és Paczolay Gusztáv urak közötti párbaj ügy következőleg történt: Nem „egy magánháznál“ hanem nyilvános bálon a megyeház termében tánczközben Ivánka Oszkár ur meglökte a terem közepén álló Paczolay Gusztáv ügyvéd urat ki őt viszszalökte. Ez fölszóllitá Paczolayt, hogy máskor ha hozzá ér, kéri magát illendően figyelmeztetni, mire Paczolay lármásan és sértő kifejezésekkel felelt. Ennek folytán Ivánka segédeit Luka Pál és Vajda Pál urakat küldte Paczolay házához, hol ők a háziur távollétében szitkokkal fogadtattak. Később a kihivott fél becsületbiróságot követelt, melyben Paczolay János, Majtényi László báró és Rohonczy Gedeon urak azt itélték, hogy itt becsületbiróságnak helye nincs, vagyis, hogy az ügy a segédekre tartozik és párbaj utján elintézendő. Ennek folytán hosszabb tárgyalás és tanácskozás következett a segédek között, mi közben a „Nógrádi Lapok“-ban több Ivánka Oszkár urat sértő czikk jelent meg. Mult héten Ivánka Oszkár és segédei Kazy Lázár és Muzsik Lajos urak kimentek Ipolyságra, hogy az ügyet végleg elintézzék. Paczolay ügyvéd ur fegyveres elégtételt adni vonakodván, megtámadásnak tette ki magát s az ebből keletkezett dulakodás lefolyása és körülményei iránt hitelt érdemlő tudósitás a fővárosba még nem érkezett. Kitünik ezen tényállásból, hogy az „Egyetértés“-ben foglalt azon állitások, miszerint Paczolay erre nyakon vágta a tánczolót s lett az egész bálból egy vármegyére szóló botrány és hogy „a poflevet kihivás követte“ nem valók és igen sajnáljuk, hogy ezen hamis birek lapunkban közzététettek. Szerkesztő.

Rövid hirek. A király a békés-csabai gör. keleti román egyházközségnek egyházi és iskolai épületeinek helyreállitására 100 frtot adományozott. — „**Nő-karének gyüjtemény.**“ Bartalus Istvan és Gyertyánffy István ily czimü müvét a közoktatási miniszter ajánlja az elemi leány-iskolák felső osztályai, a polgári leány- és felsőbb leányiskolák, valamint a tanitónő-képezdék használatára. — **Tanári pályázat.** A nagy-szebeni főgymnasiumnál üresedésben levő magyar nyelv és irodalmi tanszékre a hivatalos lap mai száma pályázatot hirdet. Fizetés 1200 frt, 200 frt lakbér és 100 frt ötödéves pótlék. — **A nemzeti muzeum** könyvtárát a mult hóban 1929-en, a képtárt 5649-en, az állat- és néprajzi tárt 6633-an, az ásvány és néprajzi tárt 5186-an, összesen 19,397-en látogatták. — **Adakozás.** Kohner Károly ur, sógornője Kohner Louiza, szül. Schossberger történt elhalálozása alkalmából a pesti izraelita nőegyletnek a czélból ajándékozott 1000 frtot, hogy az elhunyt neve az árvaleány-házban is megörökitessék s évenkint ott egy emlékünnepély tartassék.

A hivatalos lapból. Kinevezések és áthelyezések. Az igazságügyminiszter dr. Telbisz Imre lippai kir. közjegyzőt, saját kérelmére. Temesvárra helyezte át. A pénzügyminiszter Méray Gyula holicsi kir. sótárnokot a temesvári kir. sóhivatalhoz, Hoholin Gyula soproni kir. sóhivatali mázsatisztet a holicsi kir. sóhivatalhoz helyezte át; Gallov Károly holicsi sóhivatali ellenőrt pedig ugyanezen sóhivatalhoz tárnokká nevezte ki. Dr. Bell Hermann 73. zászlóaljbeli szabadságolt állományu honvédhadnagy, mint polgári illetőségére nézve a magyar állam kötelékébe nem tartozó, a cs. kir. honvédelmi miniszterrel egyetértőleg, 1879-ik évi április hó 1-ével a korneuburgi 2. sz honvéd lövész zászlóaljhoz áthelyeztetett.

Vásár áttétel. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter Hontmegye területéhez tortozó Ipolyság városnak megengedte, hogy az ott folyó márczius hó 24. és 25-re eső országos vásár, ez évben kivételesen f. márczius 31. és április hó 1-jén tartassék meg.

Ügyvédi kamrák. A kassai ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy Reismann Simon kassai lakos ügyvéd, a budapesti ügyvédi kamara területéről Kassára történt átköltözése fo.ytán, a kamara ügyvédi lajstromába fölvétetett. A kecskeméti ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy Halász István szabadszállási lakos ügyvéd, az ügyvédség gyakorlatáról önkéntesen lemondván, a kamara ügyvédi lajstromából kitöröltetett.

Szinház, müvészet.

— Népszinház A magyar gazdasszonyok egylete árváinak javára volt ma előadás a népszinházban, s a jótékony czél mellett az is vonzotta a közönséget a „Kapitány-kisasszony“ megnézésére, hogy a főszerepet Szvobodáné-Fischer Friderika asszony játszotta, évek óta a fővárosi német szinház kedvelt primadonnája. A szinház tehát megtelt, a mennyire megtelhetett. A vendéget ki idegen szinpadról jött el látogatóba, a közönség szivesen fogadta, kiléptekor megtapsolta, s azonnal nemzeti szalaggal átkötött bokrétát kapott, majd egy hasonló szinü szalagos babérkoszorut, később pedig még egy szép koszorut. Szvobodáné asszony magyarul tanulta meg Fanehette szerepét; ugy látszik tud is kicsit magyarul, értelmesen mondta ki a szavakat, hanem persze nagyon idegen dialektussal, s főfigyelmét egészen a nyelvbeli akadályok leküzdésére kellett forditani, a mi aztán a játéktól vonta el a java részt. A nyelv fölötti teljes uralkodás nélkül nem lehet jól játszani és hatni, s a közönség szives figyelme ez este igénybe is vétetett. Az énekes részekben volt fölismerhető, hogy a vendég ügyes szinésznő, és jól is gazdálkodott a hangfogyatkozások egyengetésében. A szerephez magához se nem oly fürge, se nem oly deli, mint a népszinház eddigi Fanchettei. A többi szereplők a régiek voltak. Együd, kinek a vaksi czeremóniás mester egyik legmulatságosabb alakitása, a második felvonásban ma is énekelt rögtönzéseket, egyet a fővárosi entrepot-k felől, aztán egy másikat a Bécsben járt oláh deputáczióról. A rigmusokat zajosan megtapsolta a közönség. Holnap ismétlik az előadást Szvobodáné asszony közremüködésével. — A német müvésznő mai kisérletéről előlegesen azt irta több lap, hogy összeköttetésben áll a népszinházhoz való esetleges szerződtetésével. De aligha komoly szándék a lehet a légkör változtatás a müvésznőnek, kit a német szinpadhoz hosszu idők emlékei és sikerei kötnek, az esetleges körülmény pedig a mai est alkalmából nem erősödött meg, ha ugyan valóban föl volt véve az előadás igényei közé.

— Hangverseny. Ma tartotta Joseffy Rafael bucsu hangversenyét a Vigadó kis termében a „pesti jótékony nőegylet“ javára. A jeles ifju müvész játékát a főváros zenekedvelő közönsége – annak többszöri hangversenyei után – már jól ösmeri; mi csak megerősithetjük a hizelgő itéletet. — Joseffy ur a zongora kiváló müvészei közé tartozik. Van egyénisége; s a virtuoz minden kellékével bir. A zongora fölött uralkodik s nincs számára nehézség. Előadási modora szellemes, pointirozott; sőt néha a detail kicsiszolásában tulságra viszi. Legotthonosabb, hol oly szellemes piquanteriát kell előadnia, mint minő pl. Chopin némely salondarabja. Semmi mellékgondolat által nem rontott élvezetet nyujtott ma is Chopin több étudje, mazurkája s keringője előadásával. Hogy azonban Beethoven sem idegen előtte, megmutatta C-dur (53-ik) sonatája mesteri magyarázatával. — Nagyon tetszett a közönségnek Schumann nehány költeménye: a 4-ik sz. Novelette, a „Vogel als Prophet“ és a „Warum?“ Joseffy játékában e parányi zenei drágakövek müvészileg kivitt foglalatot nyertek. — Plastice emelkedtek ki a Bach-féle A-moll fuga hangjai is. Joseffy játéka ellen talán csak azon egy kifogást tehetni: hogy tulságosan tudatos; hasonlit néha egy pávázkodó szépséghez. Chopin játszásánál e sajátság csak emeli a hatást; a koketteria egy bizonyos neme Chopin előadásához lényeges kellék. Beethoven és Bach azonban ellehetnek nélküle. — Joseffy játszott azonkivül Brahmstól is változatokat egy Paganini-féle tétel fölött. A második zongorán Dunkel ur kisérte jelesül. Hogy Rubinstein Miniatures-eivel és a „Hollandi“ fonó dalával a hangversenyző lelkes tapsokra ragadta a közönséget, mondani sem kell. — A terem egészen megtelt diszes közönséggel, mely a hangversenyzőt minden alkalommal kitüntette. Joseffy e hangversenyén, az eddigi szokástól eltérőleg, és nem a hangverseny érdekének emelése nélkül, még mások is közremüködtek. — Russe k. a. Pauli tanitványa énekelt nehány dalt. A kisasszony igen kedves jelenség és kifejezéssel énekel. Odry ur a „Pál és Virginiá“-ból vett dalával — mint rendesen — ma is hatást keltett.

— A Liszt-egylet jövő kedden f. évi márcz. 18-án esti $^1/_2$8 órakor a Hungaria diszterében hangversenyt ad: Kauserné asszony, Fekter, Serényi, Krancsevics, Dubez, Allaga, Taraba és Sipos urak közremüködésök mellett.

Fővárosi ügyek.

A szegedi veszedelem és a budapesti bizottság.

Budapest törvényhatósági bizottsága ma rendkivüli közgyülést tartott a Szeged és vidékének megszavazandó segély elhatározása végett.

A rendkivül nagy számmal megjelent bizottsági tagok előtt Ráth főpolgármester ecsetelte a kétségbeejtő helyzetet, melyben az éjjel bekövetkezett katastrófa folytán Szeged népe jutott. Már hetek óta sujtatnak áradással a tiszavölgyi falvak — s az óriási küzdelem láttára, mely a nép s a dühöngő elem között foly, nem maradhatott érzéketlenül a tanács sem; immár küldött csónakokat, nagyszámu fáklyákat, miket a polgármester az éjjel vásárolt össze stb, A lakosság a helyzetet fölismervén, nem maradt tétlenül, az ifjak sokasága siet Szegedet menteni s a tanács részéről Kada alpolgármester elment b. Edelsheim-Gyulai főparancsnokhoz a délelőtt folyamán, hogy a kaszárnyákban engedjen helyet a menekülteknek. A főparancsnok ur a megkeresésre utánnézés után már a délutáni órákban válaszolt s értesitette a polgármestert, hogy az üllői laktanya egy részét a Szegedről netán érkezendő menekültek elhelyezése czéljából a legszivesebben rendelkezésre bocsátja, még pedig teljes felszereléssel együtt. Az átengedett helyiségekben 500, esetleg 800 ember nyerhet elhelyezést. A valero laktanya e czélra nem volt átengedhető, mert annak helyiségei az átkelő katonaság részéről jelenleg szerfelett igénybe van véve.

A tanács szükségesnek látta, hogy utólagos beleegyezés reményében tegyen más intézkedéseket.

Husz képviselő pedig rendkivüli közgyülés összehivását sürgette, ez alkalomból a tanács három irányu előterjesztést tesz a közgyülésnek:

1. Hagyja helyben a hatóság részéről már eddig tett segélyintézkedéseket;

2. Szavazzon meg az árviz elleni óvintézkedésekre fölvett összeg terhére Szeged számára 15 ezer forintot pillanatnyi segélyül, a többi árvizsujtott község részére pedig 5000 forintot.

3. Hatalmazza fel a tanácsot, hogy a további segélyezés végett a közgyülés megkérdezése nélkül tegye meg a szükségeseket.

A lakosság között gyüjtés volna megindítandó s egy bizottság kiküldendő, mely a segélyösszegek s adományok hova forditásáról intézkedik s ezen ügyet vezeti.

A közgyülés ezen javaslatot egyhangulag elfogadta. Havas I. a vész szinhelyére három biz. tagot óhajtana kiküldeni, de Tavaszy felszólalására a közgyülés azon részletekbe vágó ügyet mellőzi s a segélyezés vezetésére 40 tagu bizottságot választott a következőkből: Kammermayer polgármester. Gerlóczy és Kada alpolgármesterek, Alkér, Barna, Horvát tanácsnokok, Viola főjegyző, Maticska jegyző; tagok: Scheich K. Magyarevics J., Érczhegyi J., Ivánka M., Mandl F., Tatay A., Éles H., Weisz B. F., Szabóky A., Morlin J., Forgó I., Haris S., dr. Reich A., Schweiger M., Posner K. L., Dobos F., Tenczer P., Mendl I., Popper A.. Molnár E., Markus I., Freiszleder N., Fáczányi A., Sztupa Gy., Taisz Elek, Királyi Pál, Peringer Ferencz, Havas I., Tavaszy E., Matolay Elek, Wahrman S., Cséry L., Rausch F.

Ezzel a közgyülés véget ért és a segélybizottság kezdte meg nyomban müködését.

*

Kammermayer bejelenti, hogy d. e. 10 órakor kérdést intézett Szegedre, mint lehetne segitségükre, de válasz mostanig se érkezett, miből vagy teljes zavarra, vagy a távirdai összeköttetés megszakitására következtet. Ohajtandó, hogy a polgármester Szeged város polgármesterével szakadatlan összeköttetésben legyen táviratilag s a mit képes a város és polgárság megtenni, a szegediek kivánságára tegyék meg. Választandó a gyors vég-

rehajtásra egy kisebb végrehajtó bizottság, mely permanentiában maradjon.

A bizottság elhatározta, hogy a Havas, Királyi, Popper, Warman S., Sztupa, Morlin, Fuchs, Cséry, Tavaszy urakból álló permanens kis bizottság városi tisztviselőkkel kettenként mindennap együtt üljön a régi város ház tanács termében reggel 7 órától éjfélig.

A Szeged részére megszavazott 15.000 frtból 10,000 frt rögtön Pálfy polgármester rendelkezésére bocsátandó, még pedig 5000 frt távirati utalványnyal.

Mivel pedig nem csak pénzre, hanem sok más egyébre és szükség lesz, tán kenyérre legelőbb, a helyzet tanulmányozására s a szükségletek kipuhatolására rögtön utnak inditák Szegedre Horvát János tanácsnokot, Márkus Ignácz, Rausch és Péringer urakat. Holnap ők visszajönnek és a bizottságnak jelentést tesznek.

A falvak számára megszavazott 5000 frt a belügyminiszterhez küldetik.

A bizottság kimondja, hogy működését mindennemü adományok gyüjtésére kiterjeszti s a hajlékokról is gondoskodik. Ezért a következő felhivást intézi a lakossághoz.

*

Felhivás és kérelem.

Az aggasztóan nagymérvü árvizveszély, mely hetek óta rettegésben tartotta az Alföld legnagyobb városát Szegedet és a Tiszavidéket, az idejekorán foganatba vett óvintézkedések ellenére nem volt elháritható; a vészteljes katasztrófa bekövetkezett.

A Tisza folyam a lakosság és katonaság emberi erőt felülmuló erőlködése daczára áttörte a védgátakat s egy város pusztulása jelzi gyászos menetét.

Az emberélet elveszésnek kitéve, ezrekre menő család hajléktalanul bolyong, a lakosság évek hosszu során át nehéz munkával szerzett vagyonától, munkálkodása eszközeitől megfosztva. E megrenditő ténynyel szemben csak egy lehet a feladat, segiteni rögtön minden irányban, a mint csak lehet.

A főváros törvényhatósága ma tartott közgyülésén Szeged és a tiszavölgy falvak árviz sujtotta lakosai számára huszezer frtot szavazott meg könyöradományok gyüjtésére s az árviz elől menekültek elhelyezésére és ellátására bizottságot küldött ki.

Polgártársak! Önökhöz fordulunk, a hazafiság jótékonysági érzet, s áldozatkészségben soha ki nem fáradó Budapest polgáraihoz. És tiszteletel kérjük önöket, hogy Szeged, az alföld legmagyarabb városa és a Tiszavidék árvizsujtotta lakosságának segélyezésére könyöradományaikkal sietve járulni s a hajléktalan menekültek befogadása s ellátására készséggel vállalkozni s ugy élelmi czikkek, mint italok és ruhák ajándékozásával a szenvedőkön segiteni sziveskedjenek.

A jelzett nemes czélra szánt pénzbeli adományok át adhatók a polgármesternél, a fővárosi bizottságoknál, a hirlapok szerkesztőségeinél, plebánia hivatalokban, hitközségek elöljáróságainál, gyüjtőivvel biró egyletek, intezetek és testületeknél, valamint mindazon magánosoknál, kik hatósági pecséttel ellátott gyüjtőivvel birnak.

A lakás felajánlások s egyéb adományok bejelentése a polgármesternél eszközölhető.

Kelt a főv. törvhat. bizottság közgyülése által a szegedi és tiszavölgyi károsultak segélyezésére kiküldött bizottság 1879. márczius 12-iki üléséből."

*

Szeged polgármestere levélileg rögtön értesitetik a közgyülési határozatokról.

Éljenzéssel vették tudomásul, hogy gróf Széchenyi Imre berlini nagykövet táviratilag utasitotta házfelügyelőjét, miszerint üllői uti házában 8 lakosztályt két havi használatra a szegedi menekültek részére adjon át.

Rosenfeld A. ajánlatát sajkák és csónakok kölcsönzése tárgyában az ár magassága miatt nem fogadták el.

Landauer F. J. ajánlata, a ki lakásokat s a menekülök élelmezését ajánlotta föl, köszönettel vették.

Edelsheim-Gyulai báróval elszállásolás és kenyér szükséglet átengedése iránt érintkezésbe lépni Havas és Kada küldettek ki.

A népkonyha-intézménynek életbeléptetése s azon jó szokás, hogy a hölgyek gondoskodjanak a menekültek élelmezéséről, most is szükségesnek mutatkozván, Sztupa és Wahrman Sándor érintkezni fognak a gazdasszonyok egyletével s az izraelita nő-egylettel.

Az ülésezési sorrend megállapittatván, a permanens kis bizottság (kettő-kettő) rögtön megkezdé ülését s ma éjfélig lesz együtt.

— Az adókivető bizottságok a III. osztályu kereseti adólajstrom tárgyalását esütörtökön márczius 13-án a következő telekkönyvi házszámok alatt összeirt felekre nézve folytatják: az I. és II. kerületi a vizivárosi 1—50 a III-ik kerületi az ujlaki pótlajstromba fölvetteket; a IV. kerületi a 411—424; az V. kerületi a 111—116 a VI. kerületi az 1274—1282, a VII. kerületi a 399—412 s a józsef-ferenczvárosi kőbányai az 1101—1160 számok alatt.

— A fővárosi közoktatásügyi bizottság tegnap délután Alkér tanácsnok elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalta a közoktatásügyi miniszter leiratát, melyben közli azon elhatározását, hogy itt állami költségen középipartanodát szándékszik felállitani az esetben, ha a főváros akár czélszerü épületet enged át e czélra vagy más módon hathatósan elősegiti azt. A közoktatásügyi bizottság helyeslőleg terjeszti a feliratot a közgyülés elé ez ügyben közös bizottsági tárgyalást inditványoz a módozatok megállapitása végett. Az idei költségvetésbe realiskolai tanszerek beszárlására felvett 5000 frtot a közoktatásügyi bizottság a három intézet szükségleteire való tekintettel, akként véli felosztandónak, hogy abból a II-ik ker. reáliskola számára 1000 frt, a IV. kerület számára 1500 fr és a VIII. ker. számára végül 2500 frt engedélyeztessék. A II. ker, polg. leányiskola tantestülete folyamodványt terjesztett be az iránt, hogy a tanórák ezentul ne mint eddig délelőtt és délután, hanem egyfolytában csupán délelőtt tartassanak. A bizottság — habár ez ellen annak idején közegészségi szempontból kifogások emeltettek — az ez intézetnél fennforgó különleges körülmények és állapotokra való tekintetből, legalább egy évre próbakép behozandónak javasolja a tanitásnak csupán délelőtt egyfolytában való megtartását, olyatenkép azonban, hogy 4 óránál egy délelőttre több ne essék.

Törvényszéki csarnok.

— Pör szállitók ellen. A budapesti fenyitő törvényszéknél csalással vádolt Herzfelder Gyula s csalásban bünrészességgel vádolt Lord Lajos bünügye ma vette kezdetét s előre láthatólag több napig fog tartani. Előadó s elnöklő biró Székács, a kir. ügyészséget Kossuthányi képviseli, mindkét vádlott védelmezője Győrffy Gyula ügyvéd. Szakértőkül a panaszos közlek. miniszterium részéről Lerch Károly mérnök és Lohr Antal épitész, — a védelem részéről Mitterdorffer Henrik és Klein Dávid mérnökök, — a biróság részéről Heufel Adolf fővárosi osztálymérnök vannak kijelölve. A beidézett tanuk száma 88. A budapesti kir. törvényszék jogerejü határozata Herzfelder Gyulát csalás-, Lord Lajost csalásban való bünrészesség miatt kelyezte vád alá és egyuttal kimondotta, hogy e per befejezése után a vizsgálati iratok az ez ügyben érdeklett kir. mérnökök ellen netalán inditandó fegyelmi eljárás végett a magyar kir. közmunka és közlekedési miniszterhez átteendők lesznek. A tényállás röviden következő: Az 1870. X. t.-cz a Dunafolyam Budapest között elterülő részének szabályozását elrendelvén s a meghatározott szabályozási munkák magánvállalkozókra bizatni határoztatván, ajánlati tárgyalás utján az „Általános osztrák épitő társulat"-nak minden köböl után 30 frt egyenár mellett átadattak; mely fővállalkozó társulat ismét a partszabályozáshoz szükséges kövek szállitását az 1872. okt. 24-én kötött szerződéssel és pedig 19,000 köbölnyi menynyiségre nézve minden köböl után 22 frt 50 kr. árért, „Lord Sámuel és fia" czég és Herzfelder Gyula mint alvállalkozóknak engedte át.

A fővállalat az alvállalkozók által szállitani ajánlott kövek mintáit a kir. felügyelőségnek bemutatta, mely azokat alkalmasaknak találván, utasitotta a vállalkozókat, hogy e kövekkel rakják meg a szállitásra használandott hajókat és azokat köbözés végett az ugynevezett tábori kórház mellé szállitsák. Ennek folytán az alvállalkozók 14 hajót raktak meg, mindegyiket külön sugrádi, szobi, kisoroszi és több más azon környékbeli kőbányákból vett kövekkel terhelve. Ezek megérkezte után mindenekelőtt a hajóknak a viz szinig sülyedését a felügyelő és mérnökei által megjegyezve és ezután minden hajó tartalma külön-külön a partra szabályos idomokban kirakatott; ezek köbölenkint felmérettek és azután a kövek saját hajóikba ismét visszaszállittattak és miután a mérnökök meggyőződtek, hogy a hajó ismét a megfelelő vonalig sülyedt, ezen vonal mindkét oldalon 3—3 jegygyel megjegyeztetett; — a kövek egy mintája lepecsételve a kormányosnak átadatott s a tartalomról köbözési bizonyitvány állittatott ki, mely a szállitás alkalmával a fizetésnél irányadóul szolgált. Ily hajókkal történt a szállitás 1872-ben és 1873-ban kora tavasztól november közepéig.

Az átadás oly módon történt, hogy mihelyt valamely hajó megérkezett, az alvállalkozó a fővállalatnak tett jelentést. Ez ismét a felügyelőség illetőleg szakaszmérnöke vagy a kirendelt munkafelügyelőnek jelentette be, kik miután meggyőződtek, hogy a hajó a minta köhöz hasonlóval van terhelve, s hogy a sülyedési jegyig van merülve, annak tartalmát átvették s kiállitották a fizetési utalványt. 1873. nov. közepén a miniszteriumnál feljelentés tétetett, hogy nagyszerü csalás történik, minthogy minden köszállitó hajó jelentékenyen kevesebbet tartalmaz, mint a mennyire köbözve van. Ennek alapján bizottság küldetett ki a hajók lefoglalása és próbaköbözése végett, mi az alvállalkozóknak tudomására esvén, Herzfelder Gyula azon kifogással, hogy a szerződés szerint a szállitás ideje már akkor lejárt s hogy a hajókkal más czélra akar követ szállitani, kormányosainak megparancsolta, hogy Budapestre ne jöjjenek, az utban levők visszafordduljanak, hogy a hajók tartalmát a partra kirakják, a sülyedési jegyeket levegyék stb.

Ennek daczára a hajók lefoglaltatván, ujból köböztettek: minek eredménye majd minden hajónál nagy mennyiségü 3—5—7 köböl tartalomhiányt mutatott ki. A fenyitő vizsgálat megindittatván Muttnyánszky Ádám akkori vizsgáló biró nagy erélylyel nyomozta, hogy az alvállalkozók, melyik bányából mennyit szállittottak, kitől mennyi követ vettek s ezek kiszámitása folytán kimutatta, hogy valósággal sokkal kevesebb köbölet szállittottak, mint a mennyit a Duna felügyelőségnek átadtak, miből a kincstárnak körülbelül 80.000 frtra menő kára támadt.

A vizsgáló biró szakértők által ujra köböztette a hajókat, minek eredménye azonban minden hajóra nézve nem csak az eredeti köbözéstől, hanem még a kiküldött bizottság próba, — sőt ennek második köbözésétől is lényegesen eltérő s igy most minden hajó három — négy egymástól különböző mennyiségre van hivatalosan felmérve.

Vádlottak kifogást tettek az utólagos próbaköbözések ellen, minthogy a kőrakás az eredeti köbözéstől eltérő módon, s más minőségi kövekkel eszközöltetett — s mert a különbséget minden visszaélés nélkül előállott természetes okoknak tulajdonitják.

A tárgyalási terem ma már jóval a tárgyalás megkezdése előtt megtelt tanukkal, kiknek nagyobb része egyszerü vidéki parasztember. A tárgyalás 3/4 10 órakor vette kezdetét. Elnök tekintetbe véve, hogy a miniszterium részéről kiküldött felügyelő mérnök Zsák Hugó a tárgyaláson meg nem jelent, felhivja az ügyészt, tenne e részben inditványt. Az ügyész a tárgyalást, miután Zsák Hugó nyilatkozatai a tárgyalás minden mozzanatára nézve nagy fontosságu, egyelőre csak a megidézett tanuk kihallgatását kivánja eszközlésbe venni. A törvényszék ily értelemben határozott. Ezután a szakértők megeskettettek. A jogügyi igazgatóság részéről megjelent Stiff Károly pénzügyi tanácsos.

Mindenekelőtt a vidéki tanuk hallgattatnak ki. Friesen Frigyes verőczei lakos azt vallja, hogy Verőczén a hajósoktól hallotta, miszerint vádlottak a köszállitással visszaéléseket követnek el. Névszerint Meyer N. és Csősze Istvántól értesült, hogy ők 19 1/4 □° raktak a hajóra s a köbözési bizonyitvány mégis 50 négysz. ölről szólt. Ez esetet aztán a dunaszabályozási társulatnak feljelenté.

Csősze István, verőczei lakós a B. jegyü hajón volt kormányos. Friesennek mit sem mondott. A szállitás alatt a hajón vagy a sülyesztési jegyen semmi változtatás nem történt. A kirakás előtt a köveket a mérnök mindig megvizsgálta, az ő szállitmánya soha sem kifogásoltatott.

Varga Mihály verőczei lakos Csősze hajóján legény volt. A hajót mindig egyformán rakták a „stemplit" rendesen elsülyesztették.

Gräf Mihály a D. hajón volt kormányos s az E. jegyü hajóval egy időben érkezett Pestre s vele együtt rakodott ki. Az ő hajója 10 1/2 öl kővel rakatott meg a köbözés alkalmával, s a köbözési bizonyitvány mégis 14 ölről állittatott ki. A D. hajó köidoma hiányos lévén, annak kiegyenlitésére az E. hajóról hordtak köveket. Az idom kiegyenlitésére azonban csak kevés kő volt szükséges, s ezeket kézzel hordták a D. hajó idomához.

Szépold Mihály, Antalics s Appel a D hajón hajóslegények voltak. Valamennyien oda nyilatkoznak, hogy a D. hajó köidoma nem volt teljesen szabályos, s hogy a felügyelő távoztával az E. hajóról hordtak köveket az idom kiegészitésére, s midőn visszarakodtak a köveket ismét az E. hajóra szállitották. De az igy elhordott kövek menynyisége igen csekély volt, csak egy pár nyalább.

Kihallgattatott ezután még több tanu, kik valamennyien Herczfeld számára hajóikon követek szállitottak. A törvényszék Gräf Mihály és János, Szépold Mihály, Appel János, Nagy János, Sárközy János, Frizer Frigyes, Csősze Mihály, Omray József s Varga Mihály tanuk megesketése után a tárgyalás délután három órára elhalasztatik.

Folytattatván a tárgyalás, Csősze és Omray azt állitják, hogy jelen voltak midőn a commissió pótköbözést rendelt el s azt foganatositotta. Állitásuk szerint több kőmüves pörölyjel tördelte a köveket s ugy töltögette ki az idomban mutatkozó hézagokat, miből a bizottság eljárásának tulságos szigorára következtetnek. Káplány János az F. hajó kormányosa vallja, hogy hajóját a monostori szigetnél fogták el, hol a köveket kirakni akarták s pedig Herzfelder utasitására, ki észrevevén, hogy a hajó nem sülyed a sülyedési jegyig, nem engedte, hogy az Budapesre menjen. A hiányos rakodást e tanu onnan származtatja, hogy N.-Maroson zátonyra kerülvén hajója, kénytelen volt terhén könnyiteni s több követ a Dunába dobni. A pótköbözésnél ő is tulságos szigort észlelt. A napszámot Herzfeld az első próbaköbözés alkalmazása után is fizette, s pedig azért, hogy nagyobb gonddal járjanak el a be- és kirakodás körül, nem pedig, hogy őt ezáltal valamely visszaélésre birja. Ugyanily értelemben vallanak e hajó legényei is, nemkülönben a G., H., I., K. és L. hajók kormányosai s hajóslegényei. (Folytatás holnap.)

TÁVIRATOK.

—

Árviz.

Szeged, márcz. 12. (Saját külön tudósitónktól.) **Szeged nincs többé.** A katastrófa éjfélután 2 órakor iszonyu ostrommal lett urává Magyarország második fővárosának. A vihar oly dühhel törte át vizárral a gátat, hogy négy órára a városházát nyaldosták habok. A lakosságot nem lepte meg a gátszakadás, még sem volt senki elkészülve ily vészre, mely pusztitóbb mint a 38-diki árviz. Miniszteri szakértők elismerték, hogy ily rohamra csak a Tisza árja képes. Mikor a bősz elem átszakitá a töltést, munkásokat sepert le lábaikról, zsákokat, földdarabokat lapda gyanánt fölemelt. Rohamossága miatt lehetetlenné vált a menekülés. A vészharang megparancsolásakor a főispán és polgármester sirva fakadtak.

Rémes bömböléssel zugott végig az ár az utczákon. Reggel szivszakgató látvány tárult fel szemeink előtt, összeomló házak robaja, gyermekek sikoltása között hatoltak a mentők a romok tetején, ládákor, házfedeleken halállal küzdők megmentésére. **Ennyi menekülő részére legalább is ötször több jármü kellett volna.** Az utczák butorokkal, uszó házi állatokkal telve, életveszélyessé teszik a mentést, mégis óriás erőfeszitéssel egyre dolgoznak a dereglyések. — A pestiek, a „Csongrád" gőzös kapitánya Hadzsi, Gerster igazgatóval százakat mentenek meg a romok közül. **Nincs utcza, a hol két-három háznál több nyujtana biztosságot; egész utczák eltüntek.** A Széchényi-tér házait és a reáliskolát kivéve egy menedékhely sem biztos teljesen. A kimentetteket az anyatöltésre és az osztrák államvasut indóházához hurczolják; egy részöket Vásárhelyre szállitják hajókon, a többiek vagy világgá szélednek vagy Uj-Szegeden át menekülnek. **Egész családok hulláit halászszák** ki a vizben. Az ijedség miatt számosan megbetegedtek. **Anyákat választanak el gyermekeiktől, apákat családjuktól Vizhez tüz is ütött ki**; egy mészgyár meggyuladt, s egy gyufagyár felrobbant. Félős, hogy a kiket a viz megkimél, mig kimentik, tüzhalál fogja érni. A csolnakok utczákon szednek fel fuldoklókat. **A házakból egy százaléknál több nem marad meg.** Ekkorra pusztulás nem ért még hősi küzdelem után népet. Bakayt családjával együtt az imént mentettük meg; gyára táján **szál deszkákon, fák tetején kétségbeesetten segélyért kiáltozók vannak.** Százakra megy a megfuladtak száma. Jöjjetek Tisza-szabályozók megnézni mivé lett a virágzó most elpusztult Szeged! Soha képzelet ennél borzasztóbb katasztrófát nem festhetett.

Az árnak a Tiszába levezetése végett ma az anyatöltést a mérnökök több ponton átvágatják.

Szeged, márczius 12. Feladatott 5 órakor. (Lukács György kormánybiztos távirata a miniszterelnökhöz.) Tegnap estig annyira haladt a töltések erősitése, hogy kivétel nélkül mindnyájan reménylettük Szegedet megtartani. De egy keletkező vihar, mely csaknem orkánná fokozódott, olyan hullámtorlódást idézett elő, hogy a munkások nagy része megszaladt félelmében. A rettegést nem lehetett többé ellensulyozni. Pulz altábornagy rettenthetlen bátorsággal és lankadást nem ismerő buzgalommal állott a dolgok élére, a katonaság csaknem emberfeletti tevékenységet és erélyt tanusitott, de mind hiába, alig gyujtották meg a fáklyákat, rögtön kioltotta azokat a szünet nélkül dühöngő vihar; a megfélemedett munkások kétségbe estek a nagy sötétségben, s az órákig tartó küzdelem éjfél után katasztrófával záródott be. A mint jelezve volt a nagy szerencsétlenség, azon pillanatban félreverettem a városháza tornyában levő harangot, a mi intésül szolgált a menekülésre azon utakon, melyek a vizvédelmi bizottság által már napokkal azelőtt a lakosság tudomására hozattak. A menekülés minden rendetlenség nélkül ment végbe, miután az utóbbi 4 nap alatt már sokan kiköltöztek a városból és a parancsnokló tábornokkal történt előzetes megállapodás folytán a hajóhidhoz katonaság volt kirendelve, mely a menekültek nagyobb tolongását megakadályozá. Ma hajnalban kezdetét vette a megmentés nehéz munkája; 9 órakor reggel Pulz altábornagygyal járművén szemlét tartottunk a szerencsétlen város felett, és borzasztó látvány tárult elibénk, százakra menő házakat találtunk összeroskadva a katasztrófa óta közbejött néhány óra alatt. Nagyon sokat a háztetőkön és élőfák galyain láttunk menekülve. Ittközben (valószinüleg „utközben") vagy nyolczvan egyént, kik nagyon veszélyes helyzetben voltak, megszabaditottunk. A szabaditás munkája szakadatlanul folyik, a menekülők leginkább Uj-Szegedre mentek vagy oda vitettek át. Hogy Uj-Szegeden a rend fenntartható legyen, egy buzgó és ügyes hivatalnoknak, Novák Józsefnek vezetése alatt egy bizottságot küldöttem a helyszinére, oly meghagyással, hogy a torontáli hatósággal egyetértve, a menekültek ügyeit intézze el. — Rendeletetet bocsájtottam ki az osztrák államvaspálya forgalmi igazgatóságához és a dunagőzhajózási felügyelőséghez, hogy az előbbi a maga vonatait, az utóbbi pedig gőzhajóit az elindulásra folytonosan készen tartsa. Ma d. u. 2 órakor volt már egy 350 emberből álló menekülő-csoport, mely a vaspályán Temesvárra, s egy második 220 emberből álló csoport, mely gőzhajón Algyőre és innen H.-M.-Vásárhelyre fog 5 órakor elszállittatni.

Uj-Szegeden a menekültek részére, mielőtt tovább szállittatnak, Novák által barakkok rögtönöztetnek; a halottak holnap délután fognak Szőregen eltemettetni, addig pedig egy bódéba közszemlére tétettek ki, hogy mindenki fölismerhesse a maga halottját. Eddig csak négy halott van Nováknak átadva, de épen most kapom az értesitést, hogy a felsővárosi partokon mintegy harminez halott van kirakva, de ez még nem bizonyos. A mi az élelmezést illeti, a temesvári katonai parancsnokság Temesvárról naponta fog küldeni 5—6 ezer kenyeret. Temesvár hatósága is igéretet tett, hogy ugyanannyit esetleg még többet is, és más élelmi czikket is fog küldeni. Ajánlatokat tettek még Arad, Baja és Nagy-Kikinda városok. Ma két izben volt Szegeden házégés, az okok, melyek azt okozták, még nincsenek konstatálva. Miután a katonaság élelmezése a városban több nehézséggel jár, s miután a város most már nagyon csendes és annyi katonára, a mennyi a töltéseknél alkalmztatott, nincsen szükség, bent Szegeden 1 zászlóalj és Uj-Szegeden szinte 1 zászlóalj a müszaki csapatokon kivül fog maradni.

Szeged, márcz. 12. Feladatott 6 óra 30 p. (Lukács György kormánybiztos távirata a miniszterelnökséghez.) Az élelmezés szakadatlanul foly, a mentési müvek, miután Dorozsma községnek 25 csolnakot kellett volt általadni, nem látszanak elégségeseknek. Nekem magamnak sem jutott eddig egy csónak kizárólagos rendelkezésemre, mert mindenelőtt állónak tartottam az emberek megmentését. Ma délután kilátásba helyezte a közlekedési miniszter több tüzoltónak csolnakokkali idejövetelét. Ha ezek megérkeznek, helyesebben fogom rendezni a közszolgálatot. Holnap reggel egy csoport menekültet inditok utra gőzhajón Zentára. Értekezletet tartottam Herrich és Boros urakkal a városmenti töltéseknek keresztülvágatása és az itteni vizszinduzzadás sülyeztése végett; abban állapodtunk meg, hogy az átmetszés öt helyen történjék és az rögtön foganatositassék. A Genie corps főtisztje is beleegyezett.

Ma délután a katonák egy szegedi embert fogtak el gyujtogatási gyanu miatt, egyéb kihágási eset nincs bejelentve. Éjszakára nehány katonát küldök csónakon több polgári egyén kiséretében czirkálni, mert több összeomlott házakban minden vagyona bennmaradt a tulajdonosnak és én tartok a nagyobbmérvü lopásoktól.

—

Szent-Pétervár, márcz. 12. A nemzetközi távirdai ügynökség jelenti 11-ről Taskendből: Mahomet Jakub khán trónra lépett. — Az afghán követség Kabulból febr. 17-ről azt a hirt vette, hogy két angol zászlóalj Kurrum mellett a geldscha-törzstől megveretett; az angolok civeszkét összes készletöket és futásnak eredtek. Lagma vár lakói megtámadták az őrséget. Mindent elpusztitottak és kiraboltak, a parancsnok megkötözve küldetett Jakub khánhoz Kabulba. Az afghánok azt állitják, hogy az angolok közt nagy az aggodalom, mert helyzetük nagyon kétes. Az afghán csapatok febr. 28-án Mazarischerifban halotti imát mondtak az emirért és üdvözölték az uj emirt. Az afghán követség Malewinszky és Ibahjott muszka hivatalnokok kiséretében ma elutazott Taskendből. A czár tegnap fogadta Dufferin lordot kihallgatáson.

Róma, márcz. 12. (Az „Egyetértés" távirata.) A hivatalos „Avvenire" megczáfolja azon hirt, mintha a miniszterek közt egyenetlenség támadt volna Passanante megkegyelmeztetése ügyében, miután a kérdés még szőnyegre sem került. Az „Avvenire" azon hirt is megczáfolja, mintha külföldről befolyást gyakorolnának, hogy az itélet végrehajtassék. — A legközelebbi héten a kamarában viharos pénzügyi tárgyalások lesznek. Hir szerint a kamara a pénzügyi vita után fel fog oszlattatni.

Konstantinápoly, márcz. 12. Az angol hajóraj ma a Besika öbölbe indul. — A hassunellenes örmény patriarcha Cupolian beadta lemondását és Rómába megy, hogy a pápa bocsánatát kérje ki.

Berlin, márcz. 12. A czár ma fogadta Schuwaloff grófot, ki tegnap érkezettt ide. Schuwaloff valószinüleg holnap reggel utazik el. Délután egy órakor a császár Biszmarck herézeggel fog értekezni.

Páris, márcz. 12. (Az „Egyetértés" távirata.) Broglienél tegnap összeggyültek az összes november és májusi miniszterek és a senatus és kamara conservativ pártja. Az értekezlet tárgyát az képezte, védelmezze e Fourtou a kabineteket. Elhatároztatott, hogy Fourtou távol marad és a jobboldal a vita alatt passiv marad.

Prága, márcz. 12. A városi képviselet holnap egy küldöttséget választ, mely üdvözölni fogja az uralkodó párt ezüst menyegzője alkalmával. A külvárosok is előkészületeket tesznek ünnepélyességekre.

Páris, márcz. 12. (Az „Egyetértés" távirata.) A „Republique Française" azt követeli, hogy a tisztek tegyenek zászló esküt a köztársaság és az alkotmányra.

Konstantinápoly, márczius 12. (Az „Egyetértés" távirata.) Az itteni orosz nagykövet irattára legnagyobb része Moszkvába a külügyi miniszteriumhoz küldetett és viszont az itteni követségnek az 1854, 1855 és 1856-ki eseményekről a diplomatiai iratok ide viszza küldettek.

Bécs, márcz. 12, Konstantinápolyból a „Pol. Corr." azt jelenté: A porta elhatározta magát uj utasitások adására képviselői számára Prevesóban, melyek uj területi átengedéseket tartalmazhatnak Görödország részére. Ugyanazon „Corr." jelenti: A muszka főhadiszállás nem tétetik át Varnába, hanem Slivnoba. Totleben tábornok márczius 14-én Varnába érkezik és 22-én Odesszába indul.

Szent-Pétervár, márcz. 12. Dr. Eichwald tanár egy 8-iki távirata jelenti Wetljankából: Deczember hóban Prischibben meghalt 16 ember. A pestis az emlitett helység két házába Wetljankából hurczoltatott, és a lakók mind meghaltak. Továbbá megbetegedett négy ember azoktól, kik a holttesteket eltakaritották. Kitesztben a betegség 6 napig tartott. Deczember óta Prischibben nem fordul elő uj megbetegedési eset és a zárlat Prischib ellen már febr. 20-án megszüntettetett.

London, márcz. 12. Suwaloff gróf, ki magánügyekben utazott el Pétervárról, három hét mulva visszaváratik.

Bécs, márcz. 12. A „Pol. Corr." jelenti Pétervárról márcz. 11-éről: Az „Ag. R." legujabb kijelentései kiegészitéseül a conferenczia tervre nézve azt jelenti: A pétervári kabinet utolsó körjegyzékében arra szoritkozott, a még el nem intézetett ügyeket kijelölni, melyek uj helyi conflagrátiókra vezethetnek. Ebben ép oly kevéssé van szó Bulgáriáról, mint egy conferenciáról. Atalán véve semmiféle megoldási módozat vagy értekezési forma nem javasoltatik. Alig lehet többé kétséges, hogy a pétervári kabinet utolsó körjegyzékében közvetlen értekezéseket kabinetről kabinetre konferenczia utján tartott szem előtt.

Bécs, márcz. 12. A „Politische Corr." a román kormány utolsó köriratát közli márczius 3-ikáról, melyben a muszka hivatalos hangok azon állitása, hogy Románia maga függetlenségét muszka fegyvereknek köszönheti, hogy Dobrudsa megszerzése csakis muszka nagylelkűség következménye, és hogy a román hatóságok a bolgárokat egyedül csak származásukért üldözik, hathatósan meg van czáfolva.

Pétervár, márcz. 12. A mai hirlapok a tegnap ismét elutazott Lewin orvos nyilatkozatát hozzák, mely következőleg hangzik: Prokopjeffnél igen világosan kivehető lágyékmirigy daganatot észleltem, mint három év előtt átszenvedett bujakór maradványt, mint ezt a beteg saját vallomása és egy még most is észrevehető forradás mutatják. A bal lágyék mirigy gyulladása hülés következtében támadt, valamint erő tulfeszités által is; más ragály kórjel, annyival kevésbé a pestisé tölem nem vétetett észre; ugy szintén a többi betegeknél is az itteni kórházakban valamennyi kórjel hurutos és csuzos megbetegülés rendes következése volt.

Legujabb.

—

A négyes albizottság jelentése a két okkupaczionális előterjesztésre vonatkozólag, melyet Hegedüs Sándor előadó készit egy holnap d. u. 2 órakor tartandó nyilvános ülésben fog előterjeszteni s egy pénteken tartandó nyilvános ülésben tárgyaltatni.

*

A magyar delegatió külügyi albizottsága ma este 9 órakor ülést tartott, melyben előfogadtatott a közös miniszterium előterjesztése a 93,000 frtnyi póthitelre vonatkozólag.

*

A közlekedési miniszter — mint a B. C. értesül — román kormány itt időző képviselőjével Olanescu urral előzetes szerződést kötött egy Romániával szemben életbeléptetendő uj vasuti konvenczió iránt különös tekintettel a tarifakérdésre. Mihely a ratificatió a román kormány részéről bekövetkezik, a kormány egy ezen egész vasutügyre vonatkozó törvényjavaslatot fog a kormánynak beterjeszteni.

Bécsi tőzsde.

Bécs, márcz. 12. (Az „Egyetértés" távirata.) A szegedi katasztrófa a tőzsdére mély benyomást gyakorolt és az előtőzsdén kezdetben az árfolyamok estek. Később ujra feltámadt a vételkedv és különösen községi sorsjegyek és tramway-részvények árfolyamai jelentékenyen emelkedtek. A forgalom csak nehány kötésre szoritkozott. Valuták üzlet nélkül.

11 óra — perczkor jegyeztettek: osztr. hitelrészv. 235.10, magy. hitelrészv. 225.75, angol-osztrák 101.60, államvasut —.—, lombard —.—, Napoleond'or 9.29—, unió-bank —.—, papir rente 63.50—.—, ezüst rente —.—, osztrák arany rente —.—, magyar arany rente —.——.

A délitőzsdén minden lanyhaság daczára elég szilárdt maradt az irány. A forgalom csekély maradt, csak bankegyesületi részvények árfolyamai emelkedtek.

Jegyeztettek: Osztr. hitelrészv. 234.75, magy. hitelrészv. 225.25, angol-osztrák 101.50, államvasut —.—, lombard —.—, 1860-iki sorsj. —.—, 1864-iki sorsj. —.——, magy. sorsjegy —.—, ezüst —.—. Napoleondor 9.29 1/2, unió-bank 69.25, papir-járadék 63.47 1/2, ezüst-járadék —.—, osztr. aranyjáradék —.——, magyar aranyjáradék 85.35—.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek: **Bécs**, márcz. 12. Hitelrészvény 234.60. Lombard 65.50. Aranyjáradék 76.50, London 116.80. Ezüst 100.—. Hitelsorsjegy 167.75. Porosz pénzutalvány 57.40. Arany 5 54. Török sorsjegy 21.70. Angol-osztrák 102.25. államvasut 248.50. 20 frankos 9.30 1/2. Rente 63.47. Galicziai 226.75. 1864-es 151.—. 1860-as 116.75. Frankfurt 56.80.

Bécs, márcz. 12 M. földtelherment. kötv. 81.75, Salgó-Tarján —.—. Magy. záloglevél 96.—. Erdély 87.50. Magy. kel. vas. 66.50. Magy. sorsjegy 88.20. Magy. földhitel —.—. Kincstári utalv. 1874. 118 75. Magy. vasuti kölcsön 103.—. Magyar hitel 225.50. Alföld 119.—. Magyar éjszak-keleti vas. 118.25. Kel.-vasuti elsőb. kötv. 63.80. Tiszai vasut 190.—. Arany járadék 85.40.

—

Bécs, márcz. 12. (Az „Egyetértés" távirata.) (Gabnaüzlet.) Buza tavaszra 9.35—9.40, őszre 9.60—9.70, rozs 6.30—6.90, zab tavaszra 5.85—6.15, kereskedelmi zab 6.20—6.25, őszre 6.40—6.50 tengeri május—junius 5.35—5.40, régi 5.95—6.05, uj 5.20 5.35, repczeolaj 34.—34.25 őszre 35.25—35.50, szesz 28.—28.25.

A tavaszi évadra
DISZES

Felöltő . . . . . 12 frt
Felöltő (különleges) . . 20 frt
Papi felso kabátok . . 20 frt
Havelok . . . . . 18 frt
Zekke öltöny . . . 20 frt
Vadász kabát . . . 8 frt
Szolgai ruha . . . 22 frt
Nadrágok . . . . 5 frt
Mellények . . . . 2 frt
Gyermek öltönyök . . 10 frt
és felebb.

Mindez legujabb divat szerint kitünő tartósan dolgozva a **legjutányosb határozott árakon** (a körülményeket figyelembe véve) kapható egyedül

ROTHBERGER JAKAB
császár és kir. udvari szállitónál
Budapesten,
Kristóf-tér 2. sz. I. emelet a „Nagy Kristóf"-hoz.
Az ár minden darabon kitéve van.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

vagyis *gyógyszerajánló sebészeti könyv*, mellyel *számtalan elfajult régi nyavalya kigyógyitható*: 250 községi bizonyitvánnyal lett kitüntetve. E négszerü mű egy éve, hogy megjelent, s máris *országszerte a legnagyobb elismerésben részesült.* Mindennemü foglalkozásuak, — gyógyászatkedvelők — és szenvedők megszerezhetik. Egész munka ára 1 frt. ***DOMONKOS P.*** sebésznél. Kem. Hőgyészen u. p. Magyar-Genes (Vasm.)

Pollak D. H.

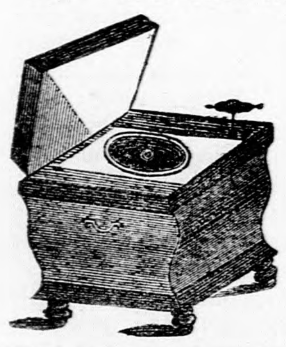

érczáruk-gyári-csarnoka
Budapest, Bécsi-utcza 3.
ajánlja saját gyártmányu háromféle valódi angol **árnyékszékeit** a legsolidabb kivitelben.
Továbbá **ércz szoba-árnyékszékeket** fényezve. Nagy raktára van **függő lámpák és étterem-csillárokban** a legegyszerübbtől a legfinomabbig bámulatos olcsó áron. — Önfüthető **fürdőkádak**, melyeknél a fütőanyagban 50% takaritható meg, minden időben vannak készletben.

Elegans

tavaszi öltönyök, 16, 18, 20 és fölfelé,
nyári öltönyök, 12, 14, 16 és fölfelé,
felöltő, 10, 12, 14 16 és fölfelé,
Hamilton, 15, 16, 18 és fölfelé,
tavaszi Mentsikoff, 15, 16, 18.
Gyermek öltönyök 3, 4, 5 évestől bármely koruig nagy választékban vannak készleten.
Minden elegans, a legujabb minta szerint és a legszebb kiállitásban.
A nyári évadra, tisztelt vevőim részére nagy választékban tartok legfinomabb franczia és angol divat szöveteket, és egész öltönyök kivánatra
24 óra alatt
elkészithetők.
Grün J. férfiruha-kereskedésében
Budapest, Deák-utcza 9. sz.

Bécs, I. Schottenbasteigasse 4.
Friesz A.
nyug. mérnök törzskari őrnagy
egykori tanár a fennállott cs. kir. mérnökkari akadémián és az aknázó karnál

KATONAI ELŐKÉSZITŐ ISKOLÁJA
(teljes ellátással.)

Felvétel uj tanfolyamokra (készültség szerint) **márczius 1.** vagy **april 1. Programmok ingyen,** tartalma: **kimeritő tanácskozások** azon szülők részére, kik gyermekeiket legközelebb időben a katonai pályára adni vagy azokat **egyéves önkéntesse, hadaprodá,** a **cs. k. hadapród** vagy a **cs. k. katonai-reáliskolára,** azután **katonai akadémiára** stb. lehető gyorsan előkésziteni óhajtják.

Gabnaeladási hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, miszerint a kisbéri, bábolnai és mezőhegyesi m. kir. álladalmi ménesbirtokok terméséből összesen 37.884 mm. buza, 2773 mm. rozs és 2060 mm. árpa folyó évi márczius hó 27-én d. e. 11 órakor irásbeli ajánlatok utján Budapesten az alulirt m. k. miniszterium által el fog adatni. A részletes hirdetmény, melyben a feltételek is olvashatók, a „Budapesti Közlöny"-ben jelent meg, ezen hirdetménynyel egyidejüleg.

A feltételek, valamint a gabnamustrák az alulirt m. kir. miniszterium lótenyésztési osztályában (Ferencz-Józseftér, Nákó-féle ház) megtekinthetők.

A feltételek ezen kivül még az egyes birtokok igazgatóságainál is megtudhatók.

Kelt Budapesten, 1879. márczius 7-én.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumtól.

Kitünő valódi
Fassbender füge-kávé
mindennemü keverék nélkül
minden jóhirü
füszerkereskedésben
kapható, és kéretik a t. közönség a mellékelt biztonsági jegyre ügyelni, mely minden csomagra nyomva van, hogy ezáltal az utánzott czimlappal ellátott vegyitett gyártmány megvételétől óva legyen.

Főraktár Magyarország részére
Ruda Antalnál,
Budapest, mérleg-utcza 6. sz.

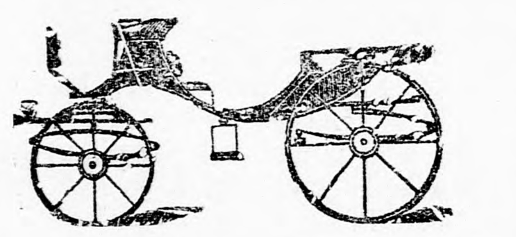

Bogdán József
kocsi-gyára
Budapesten,
Ferenczváros, páva-utcza 10.
Raktár: muzeum-körut 10. sz.

A tisztelt vevőközönség köréből hozzám intézett számos tudakozódásra szerencsém van szives tudomásul adni, hogy a kocsi-gyáram iránt tapasztalt, évről-évre növekedő becses érdeklődése és bizalmából ösztönt meritve, raktáromat állandóan mindennemü teljesen kész kocsikkal nagy választékban ellátva tartom, s ez idő szerint közel **száz darab különféle szerkezetü kocsi**, ezek között még **halottas-kocsi** is **áll készen** gyáram és raktáromban, tisztelt vevőim rendelkezésére.

Saját házamban felállitott mai gyáram kiterjedés és felszerelés tekintetében tetemesen nagyobbitva és akként berendezve levén, hogy abban a kocsi teljes előállitására megkivántató kerékgyártó, kovács, szijgyártó és kárpitos munkák együtt végeztetnek; minden törekvésem oda irányzom, hogy a megrendelések minél gyorsabban és pontosan és tisztelt vevőim minél nagyobb megelégedésére és lehetőleg jutányosan teljesittessenek.

Budapesten, márczius havában 1879.

Bogdán József,
kocsigyáros.

Ház eladás.

Esztergomban jó karban és igen kedvező feltételek alatt szabad kézből eladó. Beosztása **5 szoba, elő-zoba, konyha** és **éléskamra**, ezekkel összeköttetésben **tágas sajtóház és erjesztő kamara 600** akó befogadására cementezett **pincze**, tágas udvar **20 öl folyósóval**, szilárd talaju udvarral, csinos parkkal és kényelmes verendával, előtte 800 □ö. gazdasági zöldséges kerttel, bő vizü kuttal, a házhoz járda vezet. A ház mellett gazdasági udvar megfelelő épületekkel, felette jó karban szép kilátással **2 h. 1169** □ öl **azöllő**.

Ajánlom nyári laknak vagy vendéglőnek.

Venni szándékozókat szivesen lát a tulajdonos **ifj. Kakass Ferencz**. Alkuszok mellőztetnek.

Gyökeres
szőllővesszők,
20 legjobb fajtáju gyökeres szőllővessző, — a kőbányai Óhegyről, — kapható
WAGNER GYULA
szénkereskedőnél
Kőbányán.

Egy
gyermeknevelőné
kisebb gyermekekhez *német és magyar nyelvben*, ugymint *minden női kézimunkában* jártas, egy előkelő házban kivánkozik felvétetni. Szives ajánlatok ezen czim alatt kéretnek **C. G. 95.** e lap kiadóhivatalához.

HIRDETÉSEK
e lap részére felvétetnek a
kiadóhivatalban
himző-utcza 1. sz.

Az elgyengült férfierő híres mű ugyanott kapható.

E műnek ára 2 forint 50 kr.

Titkos betegségeket
bármily nemüeket, és a
tehetetlenséget (elgyengült férfierőt),
továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket**, hugycsőszükületeket, friss és idült **nyákfolyást**, nőknél az ugynevezett **fehérfolyást**, a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elesufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint: ondófolyás, éjjeli magömléseket, **sőt a végképi tehetetlenséget is, katonai és polgári** főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvarlatok nyomán az évek hossza során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)
specziálista **WEISS J.**
gyak. orvos, sebész és szülész, az itteni cs. k. katonai **főkórházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.
Rendelő intézet: Budapest, belváros, korona-herczeg-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsőn. Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig este 7—8-ig
Díjjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

Sorsjegyek részletfizetésre,
igen olcsó áron, mely már az első befizetés után minden nyereményre magányosan játszik.

Szász meiningeni **sorsjegyek** 10 részlet á 2 frt vagy 15 „ á 1 frt 50 kr	*Keglevich sorsjegyek* 10 részlet á 2 frt vagy 15 „ á 1 frt 50 kr	*Rudolf sorsjegyek* 10 részlet á 2 frt vagy 15 „ á 1 frt 50 kr
Krakói sorsjegyek 10 részlet á 2 frt vagy 15 „ á 1 frt 50 kr	**Salzburgi sorsjegyek** 12 részlet á 2 frt vagy 17 „ á 1 frt 50 kr	**Insbrucki sorsjegyek** 14 részlet á 2 frt vagy 20 „ á 1 frt 50 kr
Magyar 50 forintos sorsjegyek 10 részlet á 5 frt vagy 17 „ á 3 frt	**1864-iki fél sorsjegyek** 15 részlet á 6 frt vagy 20 „ á 4 frt 75 kr	**5%-os 1865-iki ötöd sorsjegyek** 15 részlet á 10 frt vagy 20 „ á 7 frt 75 kr

Igérvények.

Bécsi sorsjegyekre főnyeremény 200,000 frt huzás április 1-én csak frt 2.50 és bélyeg.	*Hitel sorsjegyekre* főnyeremény 200,000 forint huzás április 1-én csak frt 4.50 és bélyeg.	*Magyar sorsjegyekre* főnyeremény 200,000 frt huzás április 15-én csak 3 frt és bélyeg.

A három darab együtt csak 9 frt 25 kr és bélyeg.

Lőry J. **bank- és váltó-üzletében. Budapest, hatvani-utcza 17. sz. az uj világ-utcza átellenében, valamint a fiók-üzletben Sebestyéntér 1. sz.**

„A nyitrai gépgyár és vasöntöde"
különlegességei
mezőgazdasági gépek és eszközök
ajánlja a t. cz. gazdasági közönségnek legjobb minőségü mindennemü gazdasági gépeit és eszközeit jelesen:

Legjobb szerkezetü egészen vasból épitett **sorbavető gépeket. Járgányokat, cséplőgépeket, szecska és répavágókat, daralókat** stb. legjutányosabb árak mellett.

Képviseli:
Budapesten Sinkó József körut és uj-utcza sarkán
Kolozsvárott „Walser Ferencz fióktelepe"
Belső Monostor-utcza 12. és 14. sz.

Képes árjegyzékekkel és bővebb tudósitásokkal kivánatra dijmentesen szolgáltatik.

Valódi siker a legjobb bizonyiték
a Hoff János-féle
maláta-készitmények
gyógyhatásáról.
Eredeti köszönő iratok készen állnak
megtekintésre!

T. Hoff János urnak Budapesten, kalap-utcza 10. sz.

Miután hurutos bajomra a Hoff-féle malátasör és malátakivonat jótékony hatással van, nemcsak légcső és tüdő szerveimre, de azonfölül az emésztésre is, kérek részemre 25 üveg maláta egészségi sört s öt zacskó czukorkát küldeni utánvétel mellett.
Kassa, 1879. január hó 24-én.
Schaller Ernő,
Kassa sz. k. város elemi tanodájának igazgatója.

A Hoff János-féle cs. kir. malátakészitmény-gyárnak Budapesten, kalap-utcza 10-ik szám.

A küldött malátakivonat sört megkaptam és használata után sikeres és eredményteljes javulást vettem észre.
Ennélfogva kérek ismét 6 palaczk maláta-sört, melynek ára 4 frt, minélelőbb küldeni. Maradok kitünő tisztelettel
Borbély János.
Rába-Paty utolsó posta Sárvár 1879. év január hó 4-én.

Legyen szives számomra 6 üveg malátakivonatot küldeni. A multkor is rendeltem próbára nehány üveget, most azonban jó hatásáról meggyőződtem és folytatni fogom. **Bezerédy Manó.**
Veszprém, 1879. február hó 2-án.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) márcz. 12.

Termény	Irányz.	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	frtig
Buza							
bánsági . . . uj	szilárd	74	—.—	—.—	75	8.25	8.35
„ „		76	8.40	8.50	77	8.70	8.85
„ „		78	9.10	9.25	79	—.—	—
„ „	„	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
tiszavidéki „		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„ „		76	8.90	9.—	77	9.15	9.30
„ „		78	9.50	9.65	79	9.70	9.80
„ „	„	80	9.85	9.90	81	—.—	—.—
pestvidéki „		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„ „		76	8.60	8.70	77	8.75	8.80
„ „		78	9.—	9.15	79	9.20	9.30
„ „		80	9.40	9.50	81	—.—	—.—
fehérmegyei „		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„ „		76	8.60	8.75	77	8.80	8.90
„ „		78	9.10	9.30	79	9.45	9.55
„ „	„	80	9.65	9.75	81	—.—	—.—
bácskai „		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„ „		76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
„ „		78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
„ „	„	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
északmagyarországi „		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
„ „		76	8.05	8.20	77	8.25	8.40
„ „		78	8.55	8.75	79	8.80	8.90

Termény	Irányzat	Faj	Minőség hectoliterenk.	Ár 100 kilogrammonként frttól	frtig
Rozs	szilárd	—	70—72	5.75	5.95
Árpa	„	takarmány	60—62	5.25	5.50
„	„	égetnivaló	62—64	6.30	7.—
„	szilárd	sörfőzdei	64—66	7.40	8.50
Zab	„	—	36—40	5.50	5.70
Tengeri	„	bánsági	75	4.70	4.75
„	szilárd	másnemü	73	4.60	4.70
Repcze	lanyha	káposzta	nélkül	—.—	—.—
„	„	bánsági	„	—.—	—.—
Köles	szilárd	—	„	5.20	5.50
Kendermag	„	—	„	—.—	—.—

Szokványgabona, határidőre		Irányzat		100 kilogramm ára pénzben	100 kilogramm ára áruban
	buza	—	—	—.—	—.—
	„	szilárd	tavaszra	8.75—	8.80—
	rozs	„	—	—.—	—.—
	tengeri	„	május—junius	5.——	5.05—
	zab	„	—	—.—	—.—
	„	szilárd	tavaszra	5.55—	5.60—
	repcze	„	aug.—szept.	13 6/8	13 7/8
	bánáti		—	13 3/8	13 4/8

Szilva lanyha bosn. hord. p. 15.50 á. 16.— zsák. p. 15.— á. 16.— szerb. p. 14.25 á. 14.75
Szesz lanyha, régi módu élesztő, h. n. p. 29. áru 29.50.
„ „ uj módu és burgonya, p. 26.50, á. 26.75.

Értékpapirok

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Államadósság			
Magyar vasuti kölcsön	befizet. 120 frt	103.25	103.75
Gömöri államvasuti záloglev.	„ 100 frt	——	—.—
Magy. keleti vasut I. kib.	„ 300 frt	63.75	64.25
„ „ „ II. kib.	„ 200 frt	76.50	77.—
Magy. kel. vasuti államkötv. ar.		66.50	67 —
Magy. sorsjegy-kölcsön 100 frt		88.—	88.50
„ „ „ 50 frt		88.—	88.50
1871-iki magy. államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%		—.—	—.—
1872-iki „ „ „ v. strl. f. ez. 5%		—.—	—.—
1873-iki magy. kir. kincstári utalv. f. ez. 6%		—.—	—.—
1874-iki „ „ „ „ f. ez. 6%		118.50	—.—
Magy. aranyjáradék 6% adómentes		85.20	85.40
„ földtehermentesitési kötvények		81.75	82.50
„ „ „ 1867. záradékkal		77.50	78.50

Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. földtehermentesitési kötvények temesi	77.—	78.—
„ „ „ 1867. záradékkal	75.50	76.50
„ „ „ horvátországi	—.—	—.—
„ „ „ erdélyi	76.75	77.50
Magy. orsz. jel. urbéri vélts. kötv. (100 frt) 5%	—.—	—.—
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	83.—	83.25
Osztrák államadósság papirban 5%	63.50	63.75
„ „ ezüst kamat jan.—jul. 5%	64 —	64.50
„ „ apr.—okt. 5%	64.—	64.50
„ „ kisorsolás 1860-ból á 500 frt	116.50	117 50
„ „ 1860-ból á 100 frt	126.50	127.50
„ „ 1864-ből á 100 frt	151.—	152.—
„ „ 1864-ből á 50 frt	150.—	151.—
Pest város kölcsöne 1871-ből 6%	90.50	—.—

Osztal. 1877-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Biztositó társulatok.			
192.—	Első magy. bizt. társ.	befiz. 800 frt	2275.—	—.—
45.—	Pannonia viszb. társ.	„ 300 „	595.—	605.—
9.—	Pesti bizt. intézet	„ 100 „	110.50	111.—
15.—	Unio viszbizt. társ.	„ 800 „	130.—	132.—
	Vasutak.			
—.—	Alföld-fiumei	„ 200 „	119.—	120.—
—.—	Déli vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Éjszakkeleti vasut	„ 200 „	117.75	118.—
—.—	Erdélyi vasut	„ 200 „	89.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Osztrák államvasut	„ 200 „	—.—	—.—
15.—	Pécs-barcsi vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Vágvölgyi vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Osztr. dunagőzhaj. társ.	„ 500 „	—.—	—.—
—.—	Budai hegypálya	„ [illegible] „	—.—	—.—
—.—	Pesti közuti vaspálya	„ 200 „	241 —	246.—
	Bankok.			
6.—	Ált. m. municip. hitelb.	„ 200 „	—.—	—.—
21.—	„ „ hitelbank	„ 200 „	225.25	225.50
—.—	Bihari keresk. bank	„ 140 „	—.—	—.—
—.—	Franko-magy. b. (lesz. a.)	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló-bank	„ 200 „	—.—	—.—
3.—	Iparbank, budapesti	„ 100 „	—.—	—.—
—.—	Kisbirt. földh. intézete	„ 80 „	44.—	46.—
2.—	Lipótv. bank rész.-társ.	„ 100 „	31.—	32.—
—.—	Magy. ált. földh. részv. ts.	„ 140 „	—.—	—.—
2.—	Magy. jelzálog hitelb.	„ 60 „	—.—	—.—
13.—	Osztr. hitelintézet	„ 160 „	235.30	235.50
8.—	I. magy. iparbank	„ 200 „	120.—	122.—
41.—	Pesti keresk. bank	„ 500 „	540.—	545.—
3.—	Pest-budai kézm. bank	„ 100 „	61.—	63.—
14.—	Szászeki hitelbank	„ 100 „	—.—	—.—
	Takarékpénztárak.			
7.—	Országos központi	„ 100 „	92.—	92.50
200.—	Pesti első hazai	„ 1000 „	2380.—	2460.—
30.—	Pest-budai fővárosi	„ 200 „	356.—	360.—
60 —	Pesti külvárosi	„ 150 „	51.—	52.—
8.—	Pakrac-daruvár-kutinjai	„ 50 „	—.—	—.—
—.—	Vas-zalamegyei első	„ 100 „	—.—	—.—

Osztal. 1877-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Gőzmalmok.			
50.—	Concordia-malom	befiz. 500 frt	562.—	565.—
125.—	Első budapesti	„ 500 „	1560.—	1510.—
30.—	Erzsébet	„ 200 „	288.—	—.—
50.—	Hengermalom	„ 500 „	780.—	800.—
36.—	Luiza	„ 160 „	268.—	270.—
40.—	Molnárok és sütők	„ 200 „	364.—	366.—
200.—	Pannonia	„ 1000 „	1425.—	1430.—
60.—	Viktoria	„ 300 „	500.—	510.—
	Különféle vállalatok.			
7.—	Alagut	„ 105 „	83.—	85.—
20.—	Ganz és társ. vasöntőde	„ 400 „	253 —	255 —
25.—	Gschwindt-féle szeszgyár	„ 200 „	258.—	260.—
12.—	Gyapjum. és biz. t. első m.	„ 200 „	145.—	—.—
32.—	Keresked. test. épitlete	„ 210 „	—.—	—.—
20.—	Könyvnyom. „Athenaeum"	„ 200 „	340.—	—.—
50.—	„ Pesti részv. t.	„ 500 „	—.—	—.—
—.—	Kőszén és téglagyár	„ 200 „	36.—	38.—
—.—	Rima-murányi vasmű	—	—.—	—.—
7.—	Salgó-tarjáni kőszénb.	„ 100 „	90.—	92.—
—.—	„ „ vasöntőde	„ 100 „	76.—	78.—
—.—	Schlick-féle vasöntőde	„ 200 „	58.—	60.—
35.—	Serfőzde első magy.	„ 500 „	440.—	445 —
15.—	Sertéshizlaló	„ 200 „	135.—	140.—
—.—	Sóskuti kőbánya	„ [illegible] „	—.—	—.—
22.—	Spodium és csontlisztgyár	„ 200 „	—.—	—.—
5.—	Szálloda részvénytársaság	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Tégla és mészégető, ujlaki	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	„ 200 „	68.—	69.—
	Záloglevelek.			
	Magy. földhit. int. papir értek.	5½%	96.25	96.50
	„ „ „ arany v. ezüst	5%	88.50	—.—
	„ jelzálogbank	5½%	105.—	—.—
	„ ált. földh. részv. társ.	6%	84.—	85.—
	„ „ „ „	5½%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank	6%	97.50	—.—
	Kisbirtokosok földhitelintézete	7%	95.—	—.—
	„ „	6%	85.—	—.—
	Elsőbbségek.			
	Dunagőzh. társ.	befiz. 300 frt 5%	—.—	—.—
	„ „	„ 300 „ 6%	—.—	—.—

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Északkeleti vaspálya. 5%	befiz. 300 frt	—.—	—.—
„ „ ar. 5%	„ 300 „	—.—	—.—
Magy. galicz. vasp. 5%	„ 300 „	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya 5%	„ 300 „	—.—	—.—
„Hitel" földh. és szöv. 5%	„ 100 M.	—.—	—.—
Győr-sopron-ebenf. vas. 6%	„ 200 frt	—.—	—.—
Kassa-oderb. vasut 5%	„ 200 „	—.—	—.—
Vágvölgyi vasut 5%	„ 300 „	—.—	—.—
„ „ részk. 7½%	„ 300 „	—.—	—.—
Budapesti lánczhid 6%	„ 100 „	92.—	—.—
Budapesti malom 6%	„ 100 „	—.—	—.—
Kőszén és téglagy. köt. 6%	„ 100 „	—.—	—.—
Lloyd és tőzsdeépület 5%	„ 100 „	76.—	76.50
Magánsorsjegyek.			
Osztrák hitelintézet		166.25	167.50
Pénznemek.			
Cs. k. arany		5.52	5.54
Osztrák-magyar 8 frtos arany		9.28—	9.30
20 frankos arany		9.28—	9.30
Török arany lira		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegyek		57.30	57.40
Váltók árfolyama.			
Német bankpiaczok 100 márk.	4½%	56.80	57.—
Amsterdam 100 hollandi frtért	4%	96.15	96.40
Brüssel 100 frankért	4%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	46.10	46.20
Zürich 100 frankért	4½%	45.95	46.05
London 10 font sterlingért	5%	116.65	116.85
Szentpétervár 100 rubelért	6%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde-távirat márcz. 12

M. földtm. kötv.	81.75	M. keleti vas. elsőbbs.	63.80
Salgó-tarjáni	—.—	Tiszai vasut	190.—
Magyar záloglevél	96.—	Kincstári utalv.	—.—
Erdélyi k. v.	87.50	Hitelrészvények	234.60
Magy. kel. vas.	66.50	Államvasut	248.50
Magy. sorsjegy	88.20	Hitel-sorsjegy	167.75
Magy. földhit.	[illegible]	Napoleond'or	9.30½
Kincst. utalv.	118.75	Arany	5.54
Magy. vasuti kölcs.	103.—	Aranyjáradék	85.40
Magy. hitelrészv.	225.50	1860-iki sorsj.	116 75
Alföld	119 —	Ezüst	100.—
M. éjszakkeleti vas.	118.25	London	116.80

Bécsi tőzsde márczius 11.

A. Államadósság 100 frt.		Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov.	5%	63.55	63.70
„ „ „ feb.—aug.	5%	63.55	63.70
„ „ ezüst. jan.—juli.	5%	64.05	64.20
„ „ „ ápr.—okt.	5%	64.05	64.20
Sorsolással, 1839-ből egész sorsj. pp.		—.—	—.—
„ 1839-ből ötöd „ „		—.—	—.—
„ 1854-ből 250 ft „ „	4%	113.50	114.—
„ 1860-ból 500 ft „ „	5%	116.75	117.25
„ 1860-ból 100 ft „ „	4%	126.25	127.—
„ 1864-ből 100 ft „		149.50	150.50
Como járadék 42 lira		25.—	26.—
Államjószági jelzáloglevél 120 ft	5%	143.75	144.25
Osztr. kincstári jegyek 100 ft	5%	99.—	100.—
Arany rente	4%	75.35	76.50
B. Földteherm. k. 100 frt pp:			
Csehországi	5%	102.—	103.—
Bukovinai	5	83.25	83.50
Galicziai	5	87.90	88.30
Karinthia	5	96.50	97.50
Horvátországi	5	86.—	87.—
Morvaországi	5	98.75	—.—
Alsó-ausztriai	5	104.50	105.—
Felső-ausztriai	5	99.75	100.75
Salzburgi	5	96.—	97.—
Sziléziai	5	96 50	—.—
Erdélyi	5	76.75	77.25
Stájerországi	5	99.50	100.50
Tiroli	5	99.—	—.—
Temesi bánság	5	77.25	78.—
„ 1867-iki sorsolási záradék.	5	75.50	76.25
Magyar	5	81.75	82.50
„ 1867-iki sorsolási záradék.	5	77.75	78 50

C. Más közkölcsönök.		Pénz	Áru
Dunaszabályozás 100 frtos	5%	105.—	106.—
Magy. vas. kölcs. 120 frt, (300 frt.)	5%	103.25	103.50
Magyar aranyrente adómentes	6%	85.55	85.70
Magy. nyeremény 100 frt		87.25	88.50
„ szőlődézsma-váltság 100 frt		82.50	83.—
„ kölcsön 1871. 30 millió		—.—	—.—
„ „ 1873. 54 millió		—.—	—.—
„ kincstári utalv. 1874.	6%	118.50	118.75
Keleti vasuti elsőbbs. 1869	5%	63.60	64.90
Magy. államköt. (keleti vasut) 1873.	5%	76.75	77.—
Magy. állami kötv. 1876. ar.	5%	66.50	67.—
Gömöri záloglevél 150 frt	5%	—.—	—.—
Bécs városi kölcsön	5%	99.50	99.75
Bécs városi kölcsön visz. fiz.	5%	97.25	97.75
Pestvárosi kölcsön 100 frt	6%	89.50	—.—
Török vasuti kölcsön 400 frt		21.60	22.—
D. Bankok részvényei.			
Angol-osztr. bank 200 ftos. 120 frt bef.		101.80	102.—
Magy. földh. részv. t. 200 ftos		134.50	135.50
Osztr. „ intéz. 200 ftos	4%	—.—	—.—
„ hitelintézet 160 ftos		231.50	235.50
Magyar ált. hitelintézet 200 frtos		226.75	227.—
Alsó-ausztriai leszámit. társas. 500 ftos		750.—	760.—
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 ftos		213.—	215.—
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25%		—.—	—.—
Magy. ált. municip. 200 frt bef. 40%		—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt		792.—	793.—
Unió-bank 100 frt		69.—	69.25
Forgalmi bank ált. 140 frt		108.—	108.50
Bécsi bankegylet 100 frt		113.—	113.50

E. Közlekedési vállalatok részv.	Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt	40.—	41.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt	119.50	120.50
Báttaszék-dombovári	—.—	—.—
Osztr. dunagőzhajózási társ. 500 frt	525.—	526.—
Erzsébet pálya 200 frt p. p.	169.—	169.50
„ Linz-Budweis 200 frt	—.—	—.—
Eperjes-tarnovi (magy. részv.)	—.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p. p.	2088.—	2093.—
Ferencz-József-pálya 200 frt ezüst	133.50	134.50
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	156.—	156.50
Károly-Lajos pálya 200 frt	227.—	227.50
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	104.75	105.25
Lemberg-czernoviczi-jassii pálya 200 frt	126.—	125.50
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	614.—	616.—
Osztrák-északnyugati 200 frt	116.50	117.—
Rudolf pálya 200 frt ezüst	122.50	123.—
Első erdélyi pálya 200 frt	87.50	88.50
Osztrák államvasut-társaság 200 frt	250.—	250.50
Déli pálya 200 frt	65.50	66.—
Dél-északnémet összekötő pálya 200 frt.	—.—	—.—
Tiszai pálya 200 frt	190.—	191.—
Bécsi Tramway 200 frt	175.75	176.25
Magyar-gácsországi pálya 200 frt	86.—	86.50
„ északkeleti első 200 frt ezüst	118.—	118.50
„ nyugati székesfeh.-grázi 200 frt	112.25	112.75
F. Ipar és keresk. vállal. részv.		
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt	—.—	—.—
Bécsi épitőtársaság 100 frt	—.—	—.—
Pesti épitőtársaság 250 frt 40% befiz.	—.—	—.—
Innerbergi bányatárs. 200 frt	—.—	—.—
Liesingi sörfőzde 100 frt	50.50	51.50
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt	43.—	44.—

	Pénz	Áru
Pesti vaggon-kölcsön 80 frt	—.—	—.—
„Securitas" viszb. társ. 200 frt	—.—	—.—
Fegyvergyár bécsi 100 frt	147.—	150.—
G. Záloglevelek.		
Osztrák földhitelint. sors. 5% ezüst	112.—	—.—
„ „ 33 éves visszaf. 5%	97.25	97.75
Nemzeti bank p. p. 5%	—.—	—.—
„ „ o. é. 5%	100 10	100.30
Osztrák jelzálogbank 5%	99.—	99.50
Első osztr. takarékp. 5½% 30 év	103,—	103.15
Magyar földhitelint. 5½%	96.—	96.50
„ „ aranyban	104.—	—.—
„ jelzálogbank 5½%	84.25	85.—
„ általános földhitel részvénytárs.	—.—	—.—
„ kisbirtokosok hitelint. 6% sors.	83.50	84.—
H. Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 300 frt 5%	72.75	73.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt	70.50	71.—
Báttaszék-domb.-zákányi 200 frt	68.—	68.50
Dunagőzhajózási társaság 300 frt 5%	—.—	—.—
„ „ 6%	102.50	103.50
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst	94.—	94.40
Erzsébet pálya 1862-ki kibocsátv. 5% ez.	91.50	91.75
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt	64.50	65.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p.	102.—	—.—
„ „ „ 100 frt o. é.	98.50	—.—
„ „ „ 100 frt 5% ez.	103.—	103.30
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	88.60	88.80
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	85.—	86.—
Károly Lajos pálya 300 frt	100.50	100.75
Kassa-oderbergi pálya 200 frt 5%	71.75	72.—

	Pénz	Áru
Lemberg-czern.-jassyi pálya I. kib. 1865.	78.25	78.50
„ „ „ II. „ 1867.	80.50	81.—
„ „ „ III. „ 1868.	73.50	74.—
Osztrák észak-nyugati pálya 200 frt ez.	88.75	89.—
Rudolf-pálya 300 frt	77.—	77.50
Erdélyi-pálya 200 frt	64.25	64.50
Állampálya 500 frank	160.—	161.—
„ 1874. kibocsátv.	158.50	159.—
Déli pálya 500 frank	112.50	112.75
„ „ 200 frt 5% ez. 400 frt o. é.	113.—	113.50
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt 5%	87.50	88.50
„ „ ez. 100 frt 5%	83.—	—.—
Tiszavidéki pálya 5%	86.25	86.75
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt 5% ez.	66.—	66.25
Magyar-északkeleti pálya 300 frt 5%	68.80	69.00
Magyar-nyugati pálya 200 frt 5%	67.25	67.75
I. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	167.—	167.50
Clary 40 frt p. p.	32.—	33.—
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	99.50	100.—
Innsbruck városi 20 frt o. é.	23.—	23.50
Keglevich 10 frt p. p.	16.—	16.50
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.	16.—	16.50
Buda városi kölcsöne 40 frt o. é.	32.50	33.—
Pálffy 40 frt p. p.	31.—	32.—
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	17.—	17.50
Salm 40 frt p. p.	43.50	43.75
Salzburgi díjsorsjegy 20 frt o. é.	18.25	18.75
St.-Genois 40 frt p. p.	35.—	35.50
Stanislau városi 20 frt o. é.	23.—	23.50
Triest város 100 frt p. p.	117.75	118.25
„ „ 50 frt o. é.	61.—	63.—

		Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.		26 —	26.5
Windischgrätz 20 frt p. p.		30.50	31.—
Váltók (3 hóra.)			
Amsterdamra 100 hol. frt	3½	96.30	96.40
Brüsseli 100 frk	2½	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 m	4	56.80	57.05
London 10 font sterl.	3	116.90	117.05
Milanó 100 lira	5	—.—	—.—
Marseille 100 frk.	2	—.—	—.—
Paris 100 frk.	2	46.20	46.20
Zürich 100 frk.	3½	—.—	—.—
Pétervár 100 rubel	6	—.—	—.—
A valuták árfolyama.			
Cs. arany		5.54—	5.55—
„ „ reczés		5.55—	5.57—
Osztrák-magyar 8 frt. arany		—.—	—.—
20 frankos arany		9.29½	9.30—
20 márk. darabja		11.46—	11.48—
Orosz imperiale		9.55—	9.56—
Sovereigns		11.70	11.72
Török arany lira		10.57	10.59
Mária Terézia tallér		—.—	—.—
Egyleti tallér		—.—	—.—
Ezüst		—.—	—.—
Ezüst rente szelvény		—.—	—.—
Német bir. bankjegy		57.35	57.40
Orosz papir rubel		1.14½	1.15¼

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában Károly-kaszarnya rostély-utcza 3. szám.

Az „Egyetértés" melléklete

— 71-ik számához. —

ORSZÁGGYŰLÉS.

I.

A mai ülés alatt lázas izgatottság uralkodott. A ház folyosóján ülés előtt csakis Szeged veszedelméről beszéltek. Sokan, kik még nem olvastak lapokat, alig akarták hitelt adni a szomoru hirnek. Kemény Gábor minden áron el akarta hitetni az ellenzéki képviselőkkel, hogy nem lehet ott nagy veszedelem, mert ott csak „álló viz" van. A körrendeletéről nirhedtté vált kereskedelmi minisztert felvilágositotta Kállay Ödön, hogy csak azért volt „álló" ott a viz, mert töltés áll előtte.

Az ülés megnyitása után, a napirend előtt Novák Gusztáv szólalt fel, s kérte a kormányt, nyugtassák meg a ház tagjait, — ha ez lehetséges, — a szegedi hireket illetőleg. Pauler Tivadar a ház megnyugtatására nem tudott egyebet mondani, minthogy a törvényszéki iratok és telekkönyvek biztonságba vannak helyezve. Tisza Kálmán szólalt fel utána s fájdalommal konstatálta, hogy azon hir, melyet lapunk mai számának távirati rovata hozott, való. Szegeden tegnap éjjel egy órakor beállt a katasztrofa. Ujabb tudósitást azonban ő sem kapott, de a kormánybiztosnak 40,000 forintot utalványozott a hajléktalanok részére. Eötvös Károly kérte a házat, hogy függeszsze fel mára tanácskozását, mert abban a perczben, midőn a második magyar város haláltusáját vivja, lehetetlen nyugodtan tanácskozni; kérte az ülés felfüggesztését továbbá azért, hogy az ellenzék meggondolhassa, mi sorsot készitsen azon áruló kormánynak, melynek van pénze és ereje megmenteni Boszniát, de arra nincs, hogy megmentse Magyarországot. Madarász József után Tisza Kálmán emelt szót, ki ellenezte az ülés felfüggesztését. Daczára annak, hogy még pártunk tább tagja kérte az ülés felfüggesztését, a többség a tárgyalás folytatása mellett nyilatkozott. Mit nekik Szeged? Ha valami granicsár generálisnak tört volna ki a nyaka, a feletti bánatukban hihetőleg nem birtak volna tanácskozni, de 70,000 magyar ember élethalál küzdelme nem hozza őket ennyire ki phlegmájukból, — s egész kedélyesen mondják az egyes tételekre, hogy „igen!" A költségvetéshez szólottak Lukács Béla, Kemény Gábor, Ugron Gábor, Ráth Károly, Wahrmann, Csatár Zsigmond és Simonyi Ernő. A közlekedési miniszterium költségvetése letárgyaltatván, az elnök látta az izgatottságot, felfüggesztette az ülést mindaddig, mig a miniszterelnök a szegedi katasztrófáról tudósitást kap. A szünet után Kállay Ödön szólalt fel: ő utána Szapáry Gyula beszélt, s mintegy a helyzet satyrisálásául megjegyezte, hogy az adóhivatal személyzete, s az irományok biztositva vannak. Jó, hogy mindjárt el nem rendelte az adóvégrehajtást az adóhátralékosok ellen. — Kállay Ödön ezzel igen természetesen nem volt megelégedve. — Péchy Tamás elmondta ezután, hogy ő az éj óta nem kapott táviratot. Mentegette a kormány eljárását. Tisza szinte nem kapott ujabb táviratot Szegedről. Ő azt jegyezte meg, hogy a kormány közegei a mentés körül vannak elfoglalva s nem táviratozhatnak, mint az egyes lapok reporterei, kiknek más dolguk sincs, mint tudósitásokat irni. Simonyi Lajos báró szemére vetette a kormánynak hanyagságát, hogy nem tette meg Szeged megmentése érdekében a kellő intézkedéseket. Novák Gusztáv pedig azt bizonyitotta be, hogy 5000 katona segélyével meglehetett volna menteni Szegedet. Tisza Kálmán a leglelketlenebb cynismussal egy rosz élczczel akarta e vádakat a kormányról elháritani. E lelki.smeretlenségeért meg is rótta őt nyomban Ugron Gábor.

II.

A képviselőház ülése márcz. 12-én d. e. 10 órakor.

Elnök: Ghyczy Kálmán.

Jegyzők: Molnár A., Baross G.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza K., Szapáry Gy. gr., Trefort Á., Pauler T., Péchy T., Kemény G. b., Szende B. és Bedekovich K.

A mult ülés jegyzőkönyve hitelesittetvén, elnök több beadványt mutat be. A többi előterjesztések közül megemlitjük, hogy **Trefort** Ágost beadta a magyar nyelv oktatásáról szóló törvényjavaslatot.

A napirend előtt felszólal

Novák Gusztáv. Méltóztassék a t. ház megengedni, hogy a napirend előtt igen fontos ügyben kérdést intézhessek a kormányhoz. Legyen szives bennünket felvilágositani, mi igaz azon rémhirekből, melyek Szegedet illetőleg ma az egész fővárost elrémitették? Tönkremenéssel fenyegetett kerületemnek, Magyarország e szivének és legmagyarabb vidékének érdekében kérem e felvilágositást.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter: T. képviselőház! A kérdésre, mely a kormányhoz intéztetett, azt felelhetem, hogy a törvényszéki elnöktől ma reggel föl 6 órakor vettem az értesitést, hogy az éjjeli szélvész következtében a töltések átszakadtak és hogy a viz a város felé ömlik. (Tisza Kálmán a terembe lép.) Ezen tudósitás azon kéréssel volt egybekapcsolva, hogy a teendők iránti szükséges intézkedéseket tegyem meg. Arra nézve a mi az igazságügyi tárgyakra vonatkozik — a rabok már el levén szállitva előbb — teendőim arra szoritkoztak, hogy az elnököt felhatalmazzam mindazon intézkedések megtételére, a melyek az iratok és a telekkönyvek megmentésére szükségesek s egyszersmind neki az erre szükséges megfelelő pénzösszeget asszignáltam.

Tisza Kálmán: T. ház! A kérdést, a mely a kormányhoz intéztetett, nem hallottam ugyan, de a tárgyat ugy is tudom, tehát a mit e tekintetben mondhatok, el is fogom mondani. (Halljuk!)

Tegnap az esti órákban Szegeden is kezdett dühöngeni a szélvész, a melyet itt is észleltünk. Már ugy 10 óra tájban egyszer habok kezdtek a töltésen átcsapkodni ugy, hogy a megijedt munkások már a város felé kezdtek szaladni, természetesen a legnagyobb ijedség terjedt el a városban. Ez alkalommal még sikerült ugyan a munkásokat vissza vinni a munkához, s a bajt megakadályozni; de a szélvész folyvást dühöngvén, egy 2 óra 15 perczkor feladott távirat szerint a katastrofa Szeged városát illetőleg bekövetkezett. Én a magam részéről csak az iránt intézkedhettem az első perczben, hogy a kormánybiztost felhatalmaztam az élelmezési, életmentési, elszállitási költségekre egészen 40.000 frt erejéig, hogy ez irányban semmi hátramaradás ne legyen,

Ujabb tudósitást, részletesebbet, hogy mily mérvben következett be a katasztrófa, még nem kaptam; de meggyőződést szerezvén arról, hogy a távirati összeköttetés még fennáll; ujabb értesités küldésére nemcsak a kormánybiztost, hanem a polgármestert is felszólitottam, mindkettőt azért, hogy felhivásom esetleg az egyiket vagy másikat hamarább megtalálja, és elrendeltem, hogy a veendő értesités az ülés folyama alatt ide hozassék és a mint azt megkaptam, lesz szerencsém azonnal a t. ház tudomására juttatni.

Egyuttal felszólitottam az illetőket, hogy értesitsenek táviratilag arról is, mi uton, mely oldalról lehetne a további segédkezésre nézve és mily irányban intézkedni? Az a reményem a szomoru eset daczára is megvan, hogy emberéletet nem igen kell féltenünk, mert már napok sőt némely részben már hetek előtt is megtörténtek az intézkedések arra nézve, hogy a mentő eszközök, csónakok, pontonok, gőzhajók ott legyenek. Kötelességemnek tartom minden irányban megtenni minden lehető intézkedést, valamint azt is, hogy a t. házat minden veendő tudósitásról azonnal értesitsem. (Helyeslés.)

Helfy Ignácz megjegyzi; hogy az utalványozott összeget csekélynek tartja s egyátalában kivánatosnak tartaná, ha ily nagy veszély idején a segély nem korlátoztatnék. Kéri, hogy az ülés folyama alatt érkező értesitéseket a kormány közölje.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! Csak azt a megjegyzést kivánom tenni Helfy képviselő ur felszólalására, hogy én azt hiszem, hogy bármily nagy legyen is a város és a csapás akkor, midőn táviratilag mindig lehet értesitést küldeni, az első szükségletre 40,000 frt bizonyára elég. Bármennyire érzem is a felhatalmazás nélküli rendelkezés sulyát pénztekintetben: ott, a hol honfitársaink életéről, fenntartásukról van szó, a felelősséget teljes mértékben elvállalom, bárminő összeg legyen is az, mely megmentésökre szükséges. (Helyeslés.)

Eötvös Károly: T. ház! Ehhez a kérdéshez én is akarok pár szót szólani. Inditványozni akarom, hogy akkor, midőn Szeged elpusztulásáról a rémhirek perczenkint jönnek — ilyeneket magam is kaptam, — hogy akkor, midőn a helybeli hirlapok szerkesztőségeihez valóban a legborzasztóbb dolgokról jönnek perczről-perczre, óráról-órára a hirek; méltóztassék azon gyakorlathoz képest, melyet a t. ház olyankor követ, midőn egyik vagy másik kitünőbb vagy nevezetesebb tagja meghal, és midőn az e feletti részvétnek kifejezésére a képviselőház felfüggeszti üléseit, méltóztassék most is, mikor a magyar alföldnek legelső magyar nagy városa a végpusztulás pontján van és ennél fogva mi nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a fenforgó kérdések felett nyugodtan tanácskozhassunk, üléseit felfüggeszteni addig, mig közelebbi és részletesebb tudósitások nem jönnek. Kérem felfüggeszteni azért is, hogy megfontolhassuk, mi sorsot készitsünk az áruló kormánynak, melynek van pénze és ereje megvédeni Boszniát, de arra nincs, hogy megvédje Magyarországot. (Helyeslés balról. Ellenmondások jobbról.)

Azok, a kik érdekelve vannak, pedig mindnyájan e helyzetben vagyunk, a kiknek rokonai, ismerősei és honfitársai forognak veszélyben, képtelenek a kellő nyugodtsággal ezen kérdéshez hozzászólani. Engedtessék meg tehát nekünk kürültekinteni; engedtessék meg helyzetünket, valamint azon város és az ország helyzetét meggondolni. Meggondolni azt is, hogy a kormánynak módjában állott volna a kellő katonai erő oda küldésével megmenteni Szeged városát; de nem tudott küldeni, mert Boszniában voltak a magyar ifjak. (Nagy nyugtalanság és ellenmondás a jobboldalon. A szónokot a zajban nem hallani.) Erre való tekintettel (Zaj) kérem, méltóztassék az ülést felfüggeszteni. (Mozgás.)

Madarász József a multra nézve akkor fog szólani, ha a jelen vészteljes perczek elmultak. (Általános helyeslés.) Az ülés folytonosságát kivánja, de kijelenti, hogy tanácskozni nem képes. Csupán a hirek meghallgatására kivánja az ülés együttlétét.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Tiszt. ház! (Halljuk! Halljuk!) Mindenekelőtt és mindenekfelett tiltakoznom kell a fölhozott analogia ellen. Mert bármily nagy legyen is a baj, mely Szegedet érte, hogy — miként egyik képviselőnk mintegy mondotta — Szegednek temetését tartanók . . . .

Eötvös Károly: Nem mondtam!

Tisza Kálmán miniszterelnök . . . . ezt határozottan tagadom.

Eötvös Károly: (közbeszól.) Nem mondtam!

Tisza Kálmán miniszterelnök: Az analogiát méltoztatott az egyesek temetéséből levonni. (Ugy van! jobbfelől.)

Szegedet érheti és érte, fájdalom, csapás. Mérvét e perczben meghatározni nem tudom. De, hogy Szeged élni fog, arról meg vagyok győződve s erre minden lehetőt megtenni mindnyájunknak kötelessége. (Helyeslés).

A mi a másikat illeti, a katonaság oda volt rendelve az összes vidékről. Az által, hogy Boszniában van a hadsereg egy része, nem kevesbedett azok száma, a kiket oda rendelni lehetett, mert az nem szállitja le annyira a magyar-osztrák hadsereg számát, hogy a miatt Szegedre annyi, a mennyire ott szükség volt, ne jutott volna. (Mozgás a szélsőbalon). Hogy a katonaság megtett minden lehetőt, hogy emberfeletti munkaerőt fejtett ki (Igaz! Igaz!) elismeri mindenki (Ugy van! Ugy!) a ki igazságos akar lenni. (Ugy van!) Van-e valahol hiba, hol van, azt én nem akarom most kutatni, de a katonaság részéről semmi esetre és semmi viszonyok közt nincs. (Helyeslés.)

A mi a kérdés további oldalát illeti, én t. ház azt tartom, hogy minden bajt és minden veszélyt a maga mértékével kell nézni. S bármily nagy legyen is ma a veszély Szegeden, az oly rendkivüli intézkedésekre, mint az országgyülés permanencziája, ha higgadtan megfontoljuk a dolgot, indokul bizonynyal nem szolgálhat.

Én a magam részéről nem tehetek róla, de egyéni nézetem szerint azt tartom, hogy a baj vagy csapás, mely az ország egyik részét éri, a munkaszünetelésnek helyes indokául nem szolgálhat, (Helyeslés jobbfelől) mert azért lehet dolgozni és ez nem zárja ki, hogy az ember ne méltatná kellően a veszélyt, sőt mentől több a baj, szerintem, annál többet és szorgalmasabban kell dolgozni. (Helyeslés jobbfelől.) Azt azonban, hogy a felfüggesztés fölött kiván-e és hogyan a t. ház határozni, a ház bölcsességére bizom. Én ezeket csak átalánosságban kivántam megjegyezni. (Tetszés.)

Kállay Ödön: T. ház! Engem Szeged városa szerencsétlensége egyáltalában nem indit arra, hogy idő előtt elkezdjem a kormány elleni kritikát. (Tetszés.) Majd eljön az idő, midőn a kormány eljárását megbirálhatjuk. Azt gondolom ma még nincs annak az ideje, de igenis ideje van annak, hogy felszólitsuk és felhivjuk a kormányt, hogy kettős erélyét megfesziteni és mindent elkövetni méltóztassék arra, hogy a szerencsétlenek a lehetőség szerint megmentessenek és az éhezőknek kenyér adassék. (Tetszés.) Majd ha eljön az idő a kritikára, akkor majd megróhatjuk a kormányt.

A mi a permanencziát illeti, én a miniszterelnök urral tartok s azt mondom, hogy gyászolhatjuk a szerencsétlenséget, de Magyarországnak annyi teendője van, hogy azzal, ha munkálkodunk, nem fogjuk részvétünket kifejezni a fölött, hogy Szeged városát a viz elboritotta. Lelkünkben gyászolhatunk, de azért a munkát tovább folytathatjuk. (Helyeslés és tetszés.)

A többség nem kivánja a felfüggesztést.

Ezután a költségvetés részletes tárgyalása következik.

A személyi járandóságoknál: **Lukács** Béla szólal fel, s a statisztikai hivatal járandóságaira tesz észrevételeket.

Kemény Gábor, **Ugron** Gábor és **Ráth** Károly felszólalása után a ház változatlanul elfogadja az előirányzatot.

A postai rendes kiadásoknál **Csatár** Zsigmond emelt szót s egy inditványt nyujt be, melyet a ház **Kemény** Gábor és **Simonyi** Ernő felszólalásai után nem fogad el.

A postai dologi kiadásokra előirányzott összeg **Csatár** Zsigmond és **Wahrmann** Mór előadó felszólalása átán elfogadtatott.

A zálogházra előirányzott összeg **Ráth** Károly, **Kemény** Gábor és **Simonyi** Ernő felszólalásai után megszavaztatik.

A többi tételek változatlanul elfogadtatnak.

A földmivelés- ipar- és kereskedelmi miniszter költségvetése ezzel befejeztetett.

Majoros Isván: Az Alföld vizkárosult és viz boritotta népének sorsa annyira érdekel bennünket s különösen engem, ki több összeköttetésben vagyok velök, s gondolom, érdekli a t. házat magát is ugy, hogy nem fogja kétségbe vonni, hogy felszólalásom jogosult. (Halljuk) Miután a t. miniszterelnök ur az ülés elején kijelentette, hogy az ottani eseményekről, ha táviratot kap, időnkint értesiti a t. házat, felhivom tehát őt és a t. kormány azon tagjait, a kik jelen vannak, a végett, legyenek szivesek nyilatkozni, hogy az ülés kezdete és tartama óta érkezett-e tudósitás Szegedről. E kérdést azért vagyok bátor intézni a t. kormányhoz, mert a hirlaptudósitótól értesültem, hogy közülök hárman is kaptak tudósitást igen szomoru dolgokról, mint házak összeomlásáról, hullák uszkálásáról. Kérdem tehát a t. kormány jelenlevő tagjait, adjanak felvilágositást, hogy minő alappal birnak e hirek. (Halljuk! Felkiáltások: Függesztessék fel az ülés!)

Pauler Tivadar igazságügyminiszter: Ha jól értettem Majoros képviselő urat, ő azt kérdezte, érkeztek-e ujabb hirek? Ha a miniszterelnök ur kapott volna hirt, kétségtelenül értesitette volna a t. házat. Én az ülés kezdetétől fogva itt voltam, és hozzám tudósitás nem érkezett.

Kállay Ödön: T. ház! Én épen most váltottam pár szót a t. pénzügyminiszter urral, a ki azt mondta, hogy 9 órakor kapott telegramm utján arról tudósittatott, hogy Szegeden a viz már két öl magasságu. (Nagy mozgás.) Kérném ennélfogva a t. házat legyen szives ugy rendelkezni, hogy a miniszterelnök ur, a ki azóta bizonyosan kapott hirt, legyen szives körünkben megjelenni, bennünket felvilágositani s ha lehet, megnyugtatni. (Helyeslés.)

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: Kijelenthetem a miniszterelnök ur nevében is, hogy reggel óta nem kapott sürgönyt. A legkésőbbi sürgöny, mely Szegedről ide érkezett az, a melyet Dávid pénzügyi igazgató küldött hozzám. Ebben részletek nincsenek elősorolva. Azt mondja ő; a viz a városba tódul, egyes helyeken már roppant magasságu viz van, ők maguk a helyszinén vannak; az adóhivatal biztositva van! Csupán azonban részleteket nem emiit. (Nyugtalanság.)

Kállay Ödön: Nem szolgál megnyugtatására az, a mit a t. pénzügyminiszter elmondott. Annyi bizonyos, hogy Szegedet a viz elboritotta, és a város és a lakosság nagy veszélyben van. Azt vártam volna tehát, hogy a kormány ugy rendelkezzék, hogy az ottani állapotokról a kormánybiztos és az illető hatóság minden negyedórában küldjön értesitést (Felkiáltások jobb felől: De ha nem lehet!) s ehhez képest a miniszterelnök ur azon helyzetben legyen, hogy bennünket felvilágosithasson, mert ha azt mondják, hogy 9 óra óta nem jött sürgöny, senkitől sem, megnyugtatásra bizonynyal nem alkalmas. Azt beszélik a hirek, hogy már házak döltek össze, és hogy vannak házak, melyekből tizenkét hullát is szedtek ki. (Nagy mozgás.) Ez oly rémséges, hogy nem lehet csodálni, ha a házban átalában nyugtalanság és izgatottság uralkodik. Ennélfogva azt a kérést intézem a t. miniszterelnök urhoz, hogy méltóztassék ugy intézkedni, hogy időről időre biztos értesitést kaphassunk. (Helyeslés.)

Németh Albert szerint jogosult azon kivánság, hogy midőn az országgyülés ülésezik, annak tagjai időről időre értesitést nyerjenek a vész nagyságáról és az ott történtekről. (A miniszterelnök belép a terembe.) Ennélfogva azt az expedienst ajánlom, hogy a miniszterelnök ur, ki jelen van a házban, miután a képviselőháznak van távirdája, intézkedjék, hogy innen sürgönyöztessék Szegedre; mi várjuk be a választ, és a képviselőház addig maradjon együtt, mig a dolgok biztos tudomásával nem távozhatik.

Beöthy Ákos hiszi, hogy mindenki érteni fogja azt az izgatottságot, melyben a képviselőház van. Oly körülmények között képzelhetetlen higadt tanácskozás, midőn arról van szó, hogy az országnak egyik legvirágzóbb városa és sok ezer ember élete van veszélynek kitéve. Ő a maga részéről kéri a miniszterelnököt, hogy sziveskedjék mindent megteni, hogy minél hamarabb hiteles értesitést nyerjen a ház.

Tisza Kálmán igéri, hogy mihelyest táviratot kap, azt közölni fogja a házzal.

Elnök fél órára felfüggeszti az ülést.

(Szünet után.)

Elnök: megnyitja az ülést s jelenti, hogy Péchy miniszter akar szólani.

Péchy Tamás: közlekedési miniszter jelenti, hogy az éjjeli orkán következtében Szeged városát megtartani nem lehetett. Táviratai e tekintetben most meggyérültek, alig jön időszakonkint egy-egy távirat, minthogy ottani közegeimnek nem lehet feladatuk táviratokat irni. (Egy hang a baloldalon: Miért nem?) hanem kötelességöket teljesitik. (Helyeslés a jobb oldalon.) A helyzet ott nagyon nehéz. Az alföldi vaspálya, mely felhasználtatott rögtönzött gáttá 22 lábbal fekszik a nulla felett, a viz pedig, habár szakadás után némi apadás állott be, mégis körülbelül 25 lábnyi, tehát 3 lábbal még mindig magasabb, mint az alföldi vasut eredeti töltése volt. Erre tehát nyulgátat kellett csinálni, (Halljuk! Halljuk!) a mely meg is védte Szegedet, mint méltóztatnak tudni addig, mig a vihar nem jött. Mihelyt a vihar bekövetkezett az a nyulgátakat besöpörte, és pedig 20 ölnyi szélességben. Ha csendes idő és nappal lett volna, a veszélyt rögtön meglehetett volna akadályozni. A baj azonban éjjel történt, midőn minden munkás, daczára a legszigorubb intézkedéseknek szétszaladt. A munkások már este 9 órakor, mikor még szakadásról szó sem volt, több izben allarmiroztattak, de katonasággal vitettek vissza, és mikor látták, hogy nincs baj, ujabban hozzáfogtak a munkához; de a viharban a fáklyák elaludtak; a hab keresztülcsapott a töltésen, de ezen habot a viztől megkülönböztetni ily időben nem lehet.

Nem volt tehát mást mit tenni, mert mint mondám a fáklyákat eloltotta a szél és eső, mint hajnalig várni és megnézni, hogy mi az, a mi történt, lehet-e azon segiteni. Herrich miniszteri tanácsos jelenté, hogy rögtön oda fog menni, és a szakadást betölteti a mennyire az emberileg lehetséges. A töltésen azonban 20 ölnyi szakadás történt, a melyen 1—3 lábnyi viz ömlött be, ugy hogy az elérheti a niveaut, mielőtt az elzárás megtörténhetik. Ugy vagyok értesülve, hogy közegeim mindent megtesznek a szakadás kijavitására, de az mindeddig nem sikerült.

Mihely, értesültem arról, hogy a szakadás megtörtént, a nálam megjelent fiatal embereket, a kiknek csónakokat is rendeltem — körülbelől 80-an vannak — különvonattal elküldöttem, hogy Szatymázon át menjenek Szegedre.

A harmadik intézkedés, a melyet tettem, hogy jó előre odaállittattam a vasuti kocsikat az osztrák államvaspályára, hogy a menekülteket a kellő időben elvihessék. Mindez ideig azonban igen kevesen jelentkeztek, mert a lakosságnak legnagyobb része a hajóhidon átment Uj-Szegedre, s a gyermekek és asszonyok előre elvitettek, részint Torontál megyébe, részint pedig máshová. Ez ideig értesüléseim szerint menekülteket csak egy vonattal szállitottak el, azonban ugy intézkedtem, hogy tizennyolcz ezer ember egy nap alatt elszállitható legyen, minthogy többet az ott levő vasuti erővel tovább szállitani lehetetlenség. Ennyi embert elszállitani sem kis feladat, de mint mondám az előleges intézkedések általam megtétettek és husz vonat képes onnan menekülteket szállitani.

További értesitést nem ekkoráig kaptam, mert közegeim nem juthatnak a távirdához, mert az távol van azon ponttól, a hol a szakadás történt. Ez az, mit a t. képviselőháznak jelenteni kötelességemnek tartottam.

Simonyi Ernő: Megbocsáthatlan dolognak tartja, hogy az összes miniszterium nem volt képes az iránt intézkedni, hogy onnan rövid időközönkint tudósitásokat kapjon. Az utolsó távirat, melyet a belügyminiszter bejelentett, reggeli 3 óráról szól. Az igazságügy és pénzügyminiszter 9 órakor kaptak tudósitást, de vajon azóta kaptak-e vagy nem, azt nem tudja. Meglehet, hogy azóta megszakadt az összeköttetés. De minden esetre egy összeköttetést fenn kellene tartani és azt fenn lehet tartani a kormány részére. A belügyminiszter oda küldötte Lukács miniszteri tanácsost, a közlekedésügyi miniszter oda küldötte Herich tanácsost, és a kormánybiztos is ott van helyben. Ezzel, ugy látszik, azt hitték, hogy meg van téve minden. Nem tudja, emlékszenek-e rá a ház tagjai — ő akkor Francziaországban lakott — mikor a Loire kiöntése rettenetes veszélyt idézett elő.

S mi történt? Mindjárt az első hirek megérkezte után maga a császár kocsira ült, magával vivén a belügyminisztert, a közmunka minisztert és a status minisztert, oda ment a helyszinére és igyekezett azonnal segélyt nyujtani a szükölködőknek. Méltóztassanak megengedni, ha 25 láb magas a viz, akkor Szeged városának házait legmagasb részt elboritja, ugy, hogy nem is látszanak ki. Az a nehány magasabb épület pedig iszapra levén emelve, ki tudja, hogy a talaj elázik, képes lesz-e magát tartani, vagy nem. Szegeden 70.000-nél több ember van; még kenyerök sem lesz. Intézkedett-e a miniszter, hogy legalább kenyérrel és a legszükségesebb élelmi szerekkel elláttassanak? Mondatott, hogy Temesvárról küldöttek kenyeret.

De mit ér az a kevés kenyér, melyet Temesvárról küldhetnek? Az első intézkedés legalább is az volna, hogy enyhitsék az éhséget. Ha kénytelenek az emberek házaikat és vagyonukat elveszteni, legalább az életben maradók ne pusztuljanak el éhenhalás folytán. Pedig ez lesz szerencsétlen következménye az ottani állapotnak. Szeged most szigeten van, el van szigetelve minden oldalról, körül van véve egy tenger árral, melytől megmenekülni nem lehet! Tehát oda kell menni hajókon és csónakokon és kihordani az embereket.

Kéri a t. belügyminisztert, intézkedjék az iránt, hogy tudósitást kapjon. Ha máskép nem, kell a kormány részére hajónak rendelkezésre állania, hogy a minisztereknek szolgáló tudósitások a legközelebbi távirda-állomásig vitessenek. S miután a képviselőház együtt nem lesz, mi az ő nézete szerint fölösleges volna, szükséges volna, intézkednék a miniszter, hogy az érkező tudósitások valami nyilvános helyen, falragaszokon vagy a délután megjelenő hirlapokban köztudomásra jussanak és a körhelyiségekbe is el lehetne azokat küldeni. (Helyeslés.)

Tisza Kálmán nézete ebben találkozik Simonyi Ernő nézetével, hogy a háznak tul a rendes ülésezési időn együtt maradni nem volna czélszerü, addig talán lehetne együtt maradni azért, mert időközben esetleg jöhetne értesités, minthogy minden intézkedés meg van téve, hogy ha jön, rögtön ideküldessék.

A képviselőház nagyobb megnyugtatására felkérte Kállay Ödön képviselőt, hogy a kormánybiztossal való közremüködés czéljából Szegedre leutazzék. (Helyeslés és tetszés.) Azt gondolom, hogy ez intézkedés is a háznak megnyugtatására fog szolgálni. (Helyeslés és tetszés.)

Simonyi Lajos br.: Kijelenti azt, hogy a kormány, midőn neki kötelessége lett volna annak idejében értesülni a helyzetről, nem volt abban az állapotban, hogy ő kellőleg minden időben értesülve legyen. (Egy hang jobb felől: Nem lehetett!) Ha valaki azt mondja: nem lehetett, arra nézve annak a képviselő urnak csak egyet felelek s ez az, hogy a t. képviselő ur igen nagy tévedésben van, mert ha a „Lloyd" szerkesztőségnek lehet értesülni, akkor a kormánynak is lehetett volna. (Helyeslés balról. Zaj jobb felől.)

Kimondja azt, hogy ez a kormány részéről botrányos mulasztás (Helyeslés balfelől. Ellenmondás jobb felől.) A közlekedési miniszter ur nem is tudott rendelkezni akképen, hogy a kormány a kellő és alkalmas időben értesittessék; mert a közlekedési miniszter azt mondja, nem értesülhetett a kormány arról, mert valamennyi embere ott volt a védgáton és senkinek sem jutott eszébe a közlekedési miniszteriumban az, hogy oda egy hivatalnokot küldjön, kinek az lett volna kötelessége, hogy óráról órára jelentést küldjön a kormánynak.

Annak a közegnek nem kellett volna magának oda menni a távirattal; (nagy zaj. Felkiáltások jobbfelől: Nem is lehetett!) de ha egy lap, igaz, egy tekintélyes lap szerkesztője tud arról intézkedni, hogy neki ugy szólván óráról órára tudósitása legyen, s a kormány azt mondja, ő nem képes erre, nem teheti ezt, ő másként intézkedett: már ez magában véve rendkivül nagy hiba. (Igaz! Ugy van! a bal és szélső baloldalon. Felkiáltások a jobboldalon: A kormány közegének más a dolga!)

Nem tudja, valók-e a kormány elleni vádak, de most arra van szükség, hogy a kormány az országot megnyugtassa az iránt, hogy igaz-e az, a mit a kormánybiztos ellen mondanak és melyek ha igazak, a szegedi nép a kormánybiztos ez eljárásában méltán inzultálását láthatná, mert azt mondják, hogy a mulasztások azért történtek, hogy nem akart egy kubik földért 5 frtot fizetni, hanem azt várta, mig emberek jönnek, a kik 3 frtért vállalják el (Felkiáltások balfelől: Ez volt a főhiba, menthetlen hiba!) Ezt tisztába kell hozni. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Tudni kell, hogy mily munkaerővel, mennyi pénzzel látta el a kormány a maga biztosát, és hogy alkalmas egyéneket küldött-e oda; tudnunk kell, hogy a kormány megtett-e mindent? Ez iránt most nem lehet birálatot mondani. A szerencsétlenség megtörtént. A kormánynak igazolnia kell magát, vajjon megtett-e mindent arra, a mivel a szerencsétlenség megakadályozható lett volna. Tökéletesebben ezekről akkor fog nyilatkozhatni, ha a tényállás fel lesz deritve s ennek következtében aztán a ház mindenesetre intézkedni és nyilatkozni fog.

Tisza Kálmán azt mondja, hogy a kormány a helyzetről értesülve volt. A tett és teendő intézkedések iránt pedig körülbelől 8 napja nyilatkozott, de nem tudhatta, hogy vihar fog lenni.

Kende Péter (közbeszól): Provideálni kellett volna az ellen! (Nevetés a jobboldalon. Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! Én nagyon óhajtom, hogy Magyarországnak legyen olyan kormánya, mely a felett is tud rendelkezni, hogy legyen-e szél, vagy ne legyen. (Derültség jobb felől. Zaj balfelől), vagy a mely ily elementummal szemben tudjon provideálni; de még eddig ily kormányt a világ nem ismert; talán a képviselő ur fogja felfedezni.

A mi Simonyi vádjait illeti, ki kimondta, hogy itélni nem lehet, de azért mégis botrányos mulasztásokat konstatált (Ugy van! Ugy! jobbfelől.) Tehát maga kimondván, hogy alaposan itélni nem lehet, mégis kárhoztatott, sőt hát bebizonyitotta, hogy neki arra, hogy kárhoztasson alapos tudomásra szüksége nincs? (Élénk helyeslés jobb felől.) A képviselő ur vádjaira vonatkozólag — mondom — azt kivánom megjegyezni, hogy igen természetes dolog, hogy egy lap reporterje, ha a maga hivatását érti, sokkal gyakrabban képes tudósitani, mint az a közeg, a mely oda a rend fentartása és a munkálatok vezetésére, a védekezésre küldetik, (Ugy van! jobb felől.) mert egyfelől annak az az egyedüli feladata, ellenben a másiknak fontosabb feladata a védelmezés, esetleg az életmentés, mint épen a telegrammoknak sürün való feladása. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Hogy hol volt a hiba, arról tartózkodik most szólni. Ha a vész elmulik — s fél, hogy ez a holnapi napig még nem történhetik meg, — s ha majd a helyzet teljesen felderithető lesz, akkor el fogja mondani ő is véleményét. (Helyeslés jobb felől.)

Novák Gusztáv: Ma reggel történt felszólalásom alkalmával a helyzet komolyságánál fogva nem óhajtottam a tegnap este Szegedről kapott táviratomat felolvasni, látván, hogy a t. ház amugy is teljes izgatott állapotban van. Azonban a kormányelnök ur iménti nyilatkozata folytán, hogy mulasztás nem történt és azon nyilatkozata folytán, a melyben reggel azt méltóztatott mondani, hogy ennyi ezer katona készen áll, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy én tegnap este 9 órakor ezzel épen ellenkező tartalmu következő táviratot kaptam: „Kende kormánybiztos semmi intézkedése folytán ment tönkre Algyő, Tápé, Dorozsma." Ezt tegnap este 9 órakor kaptam: „ha 6000 katona rögtön Szegedre nem küldetik talicskával és ásóval, ez is tönkre megy. Lukácsnak öt napja beszélem ezt, de nem hallgat rám. Görgey honvédtábornok öt nap előtt 3000 honvédet ajánlott fel, azt sem fogadta el. Szuronynyal hajtott, ijedt néppel sokra nem mehetünk.

Tegyen kormányunk rögtön lépéseket ez ügyben, ennyit talán megérdemel ezen, direkt és indirekt adóban 5 millió frtot fizető ős magyar Szeged városa, hol száz millió veszélyben van. Kéri János algyői birtokos, Csongrádmegye közigazgatási bizottságának tagja! Igazolja iménti állitásomat, hogy azt a mai napon lehangolt helyzetünkben nem akartam felolvasni, de mikor folyton azt hallom, hogy minden intézkedés megtörtént, hogy én ezt tagadásba veszem. Szolgálhatnék e tekintetben levelekkel és olyan szomoru állapotok lefestésével, a melyek nem épen jó hangulatot idéznének elő.

Algyő, Tápé, Dorozsma eltöröltetett a földszinéről, erről most ne beszéljünk, nézzük csupán, mitörtént a lakósokkal. A dorozsmaiak egy része a templomba menekült. Alig kapnak élelmet. A templom csupán egy kis dombtetőn áll, csupán a nők, gyermekek hozattak oda. Algyőnek egy része Uj-Szegeden sinylik, másik része a tápéi vonalon a nádak közt bujkál, — éldegél-e vagy nem, nem tudom. Én óhajtanám, hogy ha már a munkaerő, a katonai erő, nem alkalmaztatott oly időben és azon a helyen, a mit véleményem szerint megérdemelt volna azon vidék, mint Magyarország legszebb vidéke és legmagyarabb népe: legalább jövőre méltóztassék a kormány akként intezkedni, hogy ne csak Temesvárról, avagy a szomszéd derék Szabadkáról érkezzék kenyér, hanem helyes kormányintézkedés által biztosittassék legalább a lakosok élete. (Helyeslés a szélső balon.)

Tisza Kálmán azt mondja, hogy ha azon ur, kinek telegrammját Novák felolvasta, hibát látott és segiteni akart, ahhoz fordult volna, kinek módjában és kötelességében áll segiteni; vagy Novák figyelmeztete őt volna reá.

Tápé, Algyőt és Dorozsmát illetőleg biztosit, hogy mindenik helyre nézve, ugy az illető megyei hatóságoknak, mint az Uj-Szegedre menekülteket illetőleg, Torontál megye hatóságának, annak föispánjának nemcsak intézkedés, de pénz is küldetett és az első percztől kezdve erről gondoskodás történt. Hozzáteszi, hogy Dorozsmára, a belügyminiszteriumnak egy tanácsosát küldte le ismét pénzzel és azon utasitással, hogy előre távirjon, midőn a vasuton megy az illető szomszéd községekbe, hogy tartsák készen az élelmi szereket, melyeket ő megvásárolván, a helyszinére szállithasson.

Még azt ist megmondom, hogy Dorozsmánál azon nehézség fordult elő, hogy oda csak csónakkal lehet jutni. Ma reggel vett távirat szerint a zivatar ott elszakitotta és elvitte a csónakok nagy részét, de már a vasuton vannak csolnakok és azok Dorozsmára vitetnek.

Kende Péter: A t. miniszterelnök ur jónak látta felszólalásába egy általam elejtett szót felkapni és abból himet varrni. Ő most is azt mondja és azon meggyőződésben van, hogy a kormánynak semmi esetre sem lett volna szabad kifelejteni kombinaczióiból a szeleket, — holott tudjuk, hogy a Tisza áradásai alkalmával ezek gyakran sokkal veszélyesebbek, mint egy-két lábnyi emelkedés is, (Helyeslés balfelől) és pedig azért, mert valahányszor habverés van, a töltést csakis egyéb és igen erélyes módon, t. i. rőzsékkel és nem földdel le-

het emelni. Ez iránt provideálni igenis kötelessége lett volna a kormánynak. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Hogyha ez nem történt, miért nem történt, azt a további események fogják megmutatni. Dehogy csakugyan menthetetlen az, hogy a kormány nem provideált arról, hogy mi itt azon városnak ily aggasztó viszonyai közt; annak helyzetéről óráról órára nem kapunk tudósitványt, az tagadhatatlan. (Élénk helyeslés balfelől, zaj a jobb oldalon.)

Péchy Tamás b. Simonyi Lajos szavaira reflektál s azt mondja, hogy mint volt kereskedelmi miniszter tudhatja, hogy a távirda a kereskedelmi miniszter tárczájához tartozik.

Jókai Mór: (Közbeszól.) Dehogy tudja! (Nagy derültség a jobboldalon.)

Péchy Tamás . . . . . nem pedig a közlekedési miniszterhez, és mégis neki tett szemrehányást azért (Derültség balfelől.), hogy nem intézkedett, hogy a távirda személyzetének valamely tagja értesitéseket küldjön. (Zaj a baloldalon. Felkiáltások: A saját közegeinek kellett volna sürgönyözni! Halljuk! a jobboldalon.) Nem lehet az ő feladata, hogy egy embert tartson a távirda-állomáson, aki időről-időre táviratokat küldözzön szerteszét az országban. (Nagy zaj a baloldalon. Felkiáltások: Nem szerteszét, hanem a miniszternek!)

A mit Novák felhozott a percsorai gátra vonatkozólag, hogy oda katonaságot kellett volna rendelni, azt mondja, hogy az a lehető legnagyobb kapkodás lett volna. (Zaj a baloldalon.) Tudakozódás utján értesült, hogy a szakadás valószinüleg azért történt, mert az volt az egész vonalnak a legerősebb pontja, azt tehát nem tartották oly nagy figyelemmel, a mint kellett volna, pedig mikor a viz nő, a gátra nagyon kell vigyázni, mert a gátnak nem csak a viz és a szél az ellensége, hanem gyakran a tulsó oldalon is szándékosan megrontják azért, hogy onnan a vizet a másik oldalra eresszék. (Ugy van! jobbfelől.)

Nem tudja ez történt-e, de értesült, hogy itt ez az aggodalom forog fenn, minthogy épen a legerősebb ponton szakadt meg a gát. De akárhogy történt, akármennyi katonaság sem segithetett volna ott és nem lehet kivánni, hogy a katonaság az ország minden gátját védje. Hisz az olyan védgátakra, minők Bodrogközön, a Tisza mentén, a Rába és Duna mentén vannak, katonaságot rendelni, nem volt s nem is lesz az ország feladata, és az teljes lehetetlenség is.

A mi Szegedet magát illeti, ott igenis alkalmaztatott katonaság azon rögtönzött védgátnál, a melyet ott felállitottak, ámbár megvalja, ismerem a munkaerőket, mert volt alkalmam azokat mérlegelni — ha szives lélekkel dolgozik a szegedi ember, nincs a világnak az a katonája, mely vele versenyezhetnék, különben ma erről a dologról itélni nem is volna czélszerü. Midőn az ember ily indulatban van ugy kell eljárni, mint Sokrates, ki azt azt mondta a gyermeknek: „Nem verlek meg, mert haragszom.“ A haragnak, indulatnak percze nem az az idő, mikor itélnünk kell: itélni csak akkor kell, mikor higgadtak vagyunk.

Megjegyzi, hogy a táviratban, melyet kapott, világosan látható az is, hogy intézkedések a mentésre nézve, melyek nem tartoznak ugyan az ő köreibe, igenis megtörténtek. Mert midőn ő az ott lévő felügyelőtől értesitést kapott, melyet több más távirat is megerősitett, még akkor sem volt mit és kit elvinni Szegedről, mert akkor még nem menekültek, de azért ott a vonatok az elszállitásra készen álltak. Csakhogy akkor az emberek nem gondoltak a menekülésre. És a távirat egyszersmind megczáfolja azt, a mit Simonyi Ernő az imént állitott, a ki Szegedet szigetnek deklarálta; mert ezen távirat szerint a hajó hid még meg van és azon az emberek könnyebben menekülnek a száraz földre, Uj-Szegedre és egész Torontálmegyére, melylyel összeköttetésben vannak, mintha a vasutra menekültek és onnan vonatokon elvezettetnék bizonyos pontokra és nem is mindig azokra, melyeket maguk kivánnak.

Itt a távirat, mely igy szól: „A hajóhidon menekülnek Uj-Szegedre, most azonban menekülnek az államvasut állomására, a hol a mentő vonatok készen állanak, melyek a menekvőket Kikindára szállitják.“

Az intézkedések megvannak téve; ő megtette a maga hatáskörében, a kereskedelmi miniszter a maga körében, a távirdára nézve a melyre nézve nem fogadhatja el a b. Simonyi Lajos által tett szemrehányást — a belügyminiszter a maga körében. Kérem a házat, nyugodjék meg ezen nyilatkozatban. (Helyeslés a középen.)

Ugron Gábor: Elfogadja a közlekedésügyi miniszter ur azon nyilatkozatát, hogy tegyünk ugy, mint Socrates, és a gyermeket ne verjük meg most, hanem büntessük majd későbben és itéljünk később a kormány eljárása fölött. Nem akarok bele bocsátkozni, hogy ki itt a hibás, hanem egyet meg kell jegyeznem, hogy a szerencsétlenség pillanatának meg van a maga méltósága és annak méltóságát meg kell tartani. (Ugy van! balfelől.) És ő azt hiszi, hogy profanáltatik a szerencsétlenség, akkor, midőn a miniszter urak itt, a helyett, hogy a tárgyhoz szólnának, élczekkel ütik el a felszólalásokat (Ellenmondás a középen; helyeslés balfelől). mert komolyan nem vehetem azon argumentácziót, hogy azon képviselő, ki este 9 óra után kapja a sürgönyt, miért nem közölte azt a miniszter urral? Azért, mert hivatalos helyiségében bizonyosan nem lett volna feltalálható (Mozgás jobb felől), s azért, mert hogy ha közölte volna is a sürgönyt, a miniszter ur megnyugtatta volna azzal, hogy majd ott levő szakközegeitől fog értesitést kérni; s mig azon szakközegektől — azon buzgóság szerint, a melyet a táviratok küldésében jelenleg tapasztalunk — a miniszter értesülést vett volna, az árviz már rég átlépte volna a gátat, melynek átlépését megakadályozni lett volna a kormány összes administrativ közegeinek első kötelessége.

Micsoda adminisztráczió lehet az országban, a melyben csak addig van az administrativ felsőbb közegnek hatalma, a mig rendkivüli szabálytalan eset be nem következik s mihelyt ez bekövetkezik, nem hogy erélyesen intézkednék a szükséges teendőkről, közegeitől egyszerüen a szerencsétlenségről sem bir értesülést szerezni. Hogyan veszi a kormány most azon értesüléseket, melyekben felhivatik, hogy Temesvárról, Szabadkáról munkaerőt és élelmi szereket küldjön, midőn magáról a szerencsétlenségről sem kap tudomást.

Pedig nem volna lehetetlen értesitéseket nyerni.

Jókai Mór: Menjünk haza! (A jobb oldalon ülő képviselők egy része elindul a teremből.)

Ugron Gábor (Jókai Mórra mutatva): A nemzet költője megsirathatja azon szerencsétlenséget igen szép szavakban (Nagy zaj) és könyeket hullathat felette, demint képviselő eltávozik a teremből. (Növekedő zaj.)

Jókai Mór (a terem közepéről): A nemzet költője megosztja kenyerét a szerencsétlenekkel és nem elégiti ki őket üres szavakkal. (Helyeslés jobb felől. Nagy zaj balfelől, Heves felkiáltások: Rendre! Rendre!! Az elnök utasitsa Jókait rendre!)

Ugron Gábor: Hisz a csata hevében az előre küldött hadosztályok jelentéseket küldenek, de nem ugy, mint önök akarják, hogy az illető tábornok hagyja el állását és vigye el táviratát, hanem egyszerüen egy ember által küldik azokat. A kormánybiztos megmaradhat a maga helyén, de elküldhet egy embert a hirrel és nem kell, hogy maga nyakig uszszék a vizben a távirdához. A ki igy fogja fel a helyzetet, be fogja látni, hogy a mi állami adminisztracziónk lehet alkotva a csend pillanatára, de mihelyt rendkivüli körülmények állanak elő, hasznavehetetlen. Osztja Simonyi Lajos nézetét, hogy azon tény, hogy a kormány egy egész délelőtt nem bir tudósitással a szerencsétlenségről, botrányos. S nem fogadhatja el argumentumul, hogy a vihar ellen nem provideálhatott. A kik valami ügyetlenséget elkövetnek, mindig kapnak bünbakot: A königrätzi csata sem veszett el azért, mert rosz volt a vezetés, hanem a klumi köd miatt. (Helyeslés balfelől.)

Tisza Kálmán felszólalása után az ülés véget ér. A holnapi ülésen a vallás és közoktatási miniszterium költségvetése van kitüzve.

Ülés vége 2 óra 20 perczkor.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti gabna- és értéktőzsde márcz. 12.

Gabnatőzsde. Buza mérsékelten kináltatott és a forgalom csak néhány kisebb kötésre szoritkozott, az árak szilárdak. Zab hiányzik, 10 krral szilárdabb, rozs, tengeri és árpa gyenge forgalom mellett változatlan maradt. Kötések hivatalosan nem jegyeztettek.

Határidőüzlet. Buza 7—9 krral magasabb, tengeri 2—3 krral szilárdabb, zab és repeze változatlan.

Usance-buza tavaszra 8.75—8.80.

Zab tavaszi 5.50—5.60.

Tengeri május—juniusra 5.—5.05.

Káposztarepcze augusztus—szeptemb 13⁶/₈—13⁷/₈, bánáti julius—augusztusra 13³/₈—13⁴/₈.

Értéktőzsde. A tőzsde hangulata ma nyomott volt. A szegedi katasztrófa folytán az árfolyamok estek, a forgalom élettelen. Helyi értékek tartósan kedveltek. Váltók és valuták nem változtak.

Az előtőzsdén osztrák hitelrészvények 235—233.50 és 234.80, aranyjáradék 85.20. A déli tőzsdén osztrák hitelrészvények 235.60—235.20, aranyjáradék 85.40—85.25, magyar földtehermentesitési kötv. 82-őn köttetett, magyar hitelrészvények 255.50—225³/₈ közt mozogtak. Helyi értékek közül malmok és közuti vaspálya magasabb, Konkordia 562—562.50, Lujza 267.50, sütők és molnárok 365 és 364, Pannonia 1425, közuti vaspálya 243-al vásároltatott, fővárosi takarékpénztárak, (exszelvény 30 frt,) 358-al vásároltatott. Biztositó üzletek szilárdabbak, pesti biztositó 109—111, Unio 130 köttetett.

A hivatalos árfolyamot lásd tőzsdei táblázatunkon.

Esti tőzsde. A szegedi katasztrófa az esti tőzsde hangulatára is deprimáló hatást gyakorolt. A forgalom elég nyugodt és osztrák hitelrészvények 235.50-en záródnak, magyar hitelrészvények 225.50, magyar aranyjáradék 85.25.

Gabnaüzlet.

Prága, márcz. 10. A gabna-üzlet iránya szilárd, buza 20—30, zab és rozs 10—20 krral drágább mmázsánként. Buza 75—80 k. 10 frt 30—11 frt 50, rozs 70—75 k. 7 frt 20—8 frt 20, árpa 64—69 k. 8 frt 40—9 frt 20, zab 44 48 k. 6 frt 10—6 frt 50 mmázsánként.

Magdeburg, márcz. 10. A buza üzlet kezd élénkülni, finom árpa is keresletnek örvend, zab és tengeri csendes.

Posen, márcz. 9. Az irány lanyha, rozs meglehetős kelendőségnek örvend. Buza 1000 kiló 150—172 márka, árpa 1000 kiló 110—124 márka, zab forgalom nélkül.

Reusz, (a Rajna m.) márcz. 10. A gabna-üzlet iránya szilárd, a vételkedv magasabb árak mellett kielégitő. Buza jobb minőségü magasabban fizettetik mmázsája 18.20—20.20 márka, rozs kis forgalom mellett 12—14 márka; árpa kedvelt 11.75—17.75 márka, zab 12.50—13 m., repczeolaj 60 márka, mmázsánként.

Podwoloiyska, márcz. 9. A rosz utak miatt nagyon kevés a behozatal és a folytonos hüvös és esős időjárás folytán nincs is egyhamar kilátás jobb közlekedésre. Az e heti árak többé-kevésbé csak mérlegesen jegyeztetnek. Buza fehér 7.20—8.50, sárga 6.50—8.30, piros 6.60—8.30, rozs 4.40—4.75, árpa 4—4.50, zab 3.75—4.25 száz kilós, zsákkal.

Marhavásár.

Bécs, márcz. 12. (Az „Egyetértés“ távirata.) Gácziából felhajtatott összesen 263 db lengyel hizott marha. Az irány változatlan, mint a hétfői vásáron. Száz kilogrammonként fizettek 50—52 frtot.

Gyapju.

Antwerpen, márcz. 9. Piaczunkra befolyást gyakoroltak az Észak-Francziaországból érkező lanyhább hirek. Tulajdonosok kinálata daczára a forgalom csekély maradt és egész héten csak 929 bál adatott el. Az árak Buenos-Ayres áruért 35 százalék 1.70 frank, 33.4 százalék 1.60 frank.

Szeszüzlet.

Bécs, márcz. 10. A szeszpiaczon ma csend uralkodott és kész áru csak névleg jegyeztetett 28 frttal.

Magdeburg, márcz. 9. Burgonya-szeszben csekély a forgalom, mert kevés áru van készletben. A szállitási üzlettől való tartózkodás folytán a határidő üzletben teljes csend uralkodik.

Arad, márcz. 10. Az üzlet változatlan. Készáru nagyban 25 frt 50 kr, 26 frt hordó nélkül. Részletben 26 frt 50 kr hordó nélkül, 28 frt 75 kr hordóstól pr. 100 liter %.

Vásár.

Kecskemét, márcz. 11. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Harmadnap óta gyönyörü tavaszi időjárásunk van. A tegnapelőtti és tegnapi „Gergely“ vásár a legszebb időben folyt le, mindazonáltal sajnálattal kell megemlitenem, hogy ezen népes vásáron a tul a tiszaiak és tul a dunaiak a fenyegető vizáradások miatt meg nem jelenhettek, pedig a Tiszántuli községek nagy élénkséget szoktak kölcsönözni vásárainknak. — Szarvasmarha és ló nagymennyiségben, gabonafélé, miután túl a tiszaiak nem jöhettek, igen csekély, csak a helybeliek által volt nehány kocsival elárusitva, s következő árakon adattak: buza 1.80—2, rozs 1.10—1.15, árpa 1.05, zab 75—80 kr, köles 1.10, kukoricza, 92—1.—, régi vékánként. Szarvasmarha-félék között, tekintve a hizlalt és munkára valókat igen kis különbség volt az elárusitást illetőleg. 5—6 éves jármos ökör párja 240—260, 3—4 éves párja 230—240 frt, tehén (sovány) 60—80 font vágni való 80—95 frtig. Lófélékből igen sok volt vásáron; de kelendőség alig volt észrevehető, a vételt nehány oláh czigány és nehány zsidó szállitó élénkiték; a jól gondozott és nemesitett paripák mindazáltal keresettek voltak, s jó árakon keltek. Sertésféle kevés, 1 éves ártány 30—34 frt, 2 éves hasas 42—45 frt, 3—4 éves hasas 60—80 frt, 8 hetes malacz 6 frt, 4 hónapos 12 frt, 11 hónapos 20—22 forint páronkint. Baromfi nagyon kevés, pulyka 4.50—5 frt, lud (sovány) 3.80—4 frt páronkint, a pulykaféle különösen a zsidók által vétetett s szállittatott tovább. Zsir: szalonna 21—22 frt, szappan 19 frt 50 kilogr. vaj (juh) 80 kr, vaj (tehén) 85 kr literenként. Sajt (őszi) 30—32 frt 50 klg. krumpli zsákonként 70—78 kr, miniszter krumpli 1.20, kender kevés, 33 és 36 frt 50 kil., tojás 6 darab 10 kr. (r. l.)

Vidéki-piaczok.

Eger, márcz. 12. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Időjárásunk a mult hét közepétől kezdve, a mai borus és hüvös nap kivételével, egészen tavaszi volt. Reggeltől estig mindig melegen sütött a nap és szárította sáros utainkat s mélyen átázott földjeinket. Gazdáink fel is használták ez alkalmat a mult őszszel hátramaradt munkáik befejezésére s azonnal szántani kezdtek tavaszi vetés alá. Szőlőbirtokosaink szintén hozzáfogtak a nyitáshoz és ezzel a tavaszi munkához, de, hogy sokáig dolgozhatnak-e majd, azt bajos volna megmondani. mert az idő ma is oly borus már, hogy valószinü, miszerint az eső megint a mult heti állapotba hozza a talajt.

Buzapiaczunk még mindig üres; terményárak métermázsánkint: buza 6.50—8.50, rozs 5.—5.70, árpa 5—6.56, zab 4.70—5, kukoricza 3.80—4.

Sopron, márcz. 10. (Gabna-üzlet.) Buza 8.80—9.40, rozs 6.30—6.60, árpa 6.30—6.60, zab 6—6.15, tengeri 4.70—5.—, mmázsánként.

Pozsony, márcz. 11. (Gabna-üzlet.) Buza 6.66—8.13, rozs 5.20, árpa 3.57—4.87, zab 2.92—3.33, tengeri 3.65—3.82, hektoliterenként.

H.-M.-Vásárhely, márcz. 9. (Gabna-üzlet.) Gabna-üzletünkre nagy befolyást gyakorolt a pesti árcsökkenés és buzának ára 10—15 krajczárral lejebb szállt, minek folytán e heti üzlet igen gyenge volt és csak első rendü buzánál lehetett 9 frt árt elérni. Árpa és kukoriczára alig jön kérdés. A behozatal az esős időjárás és járhatlan ut miatt semmi. Árak: Buza piros 8—8 frt 75 kr. Árpa 4 frt 40 kr. Kukoricza 3 frt 80 kr, m. mázsája. Szalonna 19 frt frt 20 kr, 56 kilogramm.

Vegyes közlemények.

⁂ **Osztrák-magyar bank.** Állás 1879. évi márczius 7-ről. (Az alapszabályok 104-dik czikke szerint.) Követelések: Érczkészlet 161,053.222 frt 80 kr. Érczben fizetendő váltók 13.834.830 frt 57 kr. Leszámitolt váltók és értékpapirok: Bécsben 30,943.511 frt 25 kr, az osztrák fiókintézetekben 27,197,223 frt 93 kr, Budapesten 19,735,133 frt 13 kr, a magyar fiókintézetekben 3,074.158 frt 94 kr, összesen 80,950.027 frt 25 kr. Kölcsönök kézi zálogra: Bécsben 11,939.700 frt, az osztrák fiókintézetekben 9,177,700 frt, Budapesten 4,443.500 frt, a magyar fiókintezetekben 2,091.200 frt, összesen 27,652.100 frt — kr. Osztrák és magyar állami és országos kölcsönök beváltott és lejárt kötvényei és szelvényei 766,165 frt 3 kr. Allamjegyek 1.821,755 ft. A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államkormányának kölcsönadóssága az 1878-ik évi junius 27-diki törvény szerint (birod. törv. lap 65-ik szám) 79,748,918 frt 78 kr. Jelzálog kölcsönök 106.252,395 frt 11⁵ kr. A banknak tőzsdeszerüen megvett záloglevelei 4,624,163 frt 45 kr. A tartalékalap értékpapirjai 17.726,703 frt 80 kr. A folyó jövedelmekből vett értékpapirok 4.000,000 frt. A nyugdijalap értékpapirjai 2 millió 881,466 frt 90 kr. Épületek Bécsben és Budapesten, valamint az összes fundus instructus 2 millió 895,700 frt 32 kr. Kiadások 490,372 frt 14⁵ kr. Egyéb követelések 418,039 forint 39⁵ krajczár. Összesen 505 millió 115,860 forint 55⁵ krajczár. Tartozások. Bankalap 90.000.000 frt. Tartalékalap 18.104.461 frt 52 kr. Bankjegy forgalom 277,296.820 frt — kr. A csász. és királyi állampénzügyigazgatásnak a bizományi üzletből való követelések (mely közt 2.530, 450 forint ezüst) 4111,750 forint — kr. Forgatmányi (giro) betétek 231.580 frt 42 kr. Más azonnal lejáró tartozások 1,702.652 frt 24⁵ kr. Záloglevelek forgalomban 105,972,415 frt — kr. Nyugdijalap 2,881.466 frt 90 kr. Átvitelek az 1878-dik évből, folyó jövedelmek és bevételek a záloglevelek kamatolására 4,588.575 frt 95 kr. Egyébb tartozások 226.138 frt 52 kr. Összesen 505,115.860 frt 55⁵ kr.

Bécs, 1879. évi márcz. 11-én.

Schneller,
az osztr.-magy. bank főkönyvvezetője.

Bank-kamatláb 1879. évi márcz. 10-ike óta:
Minden osztályzatu váltókért . . . 4½ száztóli
Kölcsönökért kézi zálogra . . . . 6 száztóli.

⁂ **A halászat ideiglenes rendezése tárgyában** ma tartatott az első értekezlet a földmivelési miniszterium helyiségében. Jelen voltak a halász ipartársulat részéről: Fanda, Fröhlich és Sieghoffer előkelő halászbérlők, továbbá dr. Kriesch és dr. Karl tanárok, a miniszterium részéről: Kenessey Kálmán oszt. tanácsos, mint jegyző. — Az értekezlet a folyó vizek, nevezetesen a Duna és Tisza halászati viszonyaival foglalkozott, s kimondotta, hogy a halak nagymérvü fogyatkozásának oka első sorban azon mulasztás, hogy a szabályozásoknál kiméleti terekről nem lőn gondoskodva és orvoslás e téren első sorban ily kiméleti terek felállitása által lesz elérhető. — Továbbá hosszas és heves vita után kimondotta az ivási tilalom szükségességét a folyóvizekre is elkerülhetlenül szükségesnek itélvén az ápr.15. jun.15-ig terjedő időszakon a halak fogását eltiltani. Végül megállapitotta, különösen a dunai halak vándorlását és ennek kapcsán szükségesnek itélte, hogy a mennyiben a velünk határos tartományok, nevezetesen Ausztria, de különösen Szerbia halászati viszonyaikat nem rendeznék, ez esetben a Dunára nézve is kivételes intézkedések lesznek életbe léptetendők, nehogy mi mások hasznára gazdálkodjunk.

⁂ **Hogy gazdálkodnak Amerikában?** E kérdésre legjobban felel meg a következő példa. Sullivan Mihálynak egy 16000 hektáros földbirtoka van Columbus mellett. A 4000 hektár szántóföld a többitől el van különitve és élősövény által körülvéve. A földbirtok mindkét végén egy-egy istálló van, hogy az ökörnek a munka után ne legyen hosszu utja. A szántást csak ökrök által végezte i. Minden évben kizárólag tengerit vet, melynek szára 3 meter hosszu. A termés átlag 360.000 hektoliter szokott lenni. Egy ily termésnek a learatása, betakaritására stb. egy hadsereg munkásra volna szükség, a mennyit ott a legnagyobb fizetés mellett sem lehet kapni. Hogy tehát a mindenféle roppant köttségeket elkerülje, a bátor és intelligens földbirtokos következőleg jár el: Mig a vetés nő és érik, addig ügynökök Texasban fél vad sovány ökröket vásárolnak össze. Ez ökrök épen akkor érkeznek a földbirtokra, mikor a tengeri megérett. Csapatokra osztatnak és behajtatnak elkülönitett mezőrészekre. Az ökrök a növenyeket letapossák és a leveleket s szárat megeszik. Mihelyt a termés le van taposva, az ökrök külön osztályba tereltetnek és a letaposott tengeri szárakra sertéseket bocsátanak, melyek elfogyasztják a megmaradt szárakat. — A sertéseket egy sereg amerikai tyuk követi, melyek felszedik a szétszórt szemeket és igy hizlaltatik különböző három sereg állat, melyek elvégzik az aratást, megtrágyázzák a földet és a mellett hiznak és végül önmagukat szállitják a chicagói vásárra vagy legközelebbi vasuti állomásra. — Természetes, hogy az ily gazdálkodáshoz csak egy yankeenek van bátorsága, de gazdálkodási elvével bebizonyitotta, hogy egy és ugyanazon földbe több éven át lehet tengerit vetni, csak kellőleg legyen trágyazva, mint a Sullivan földje.

⁂ **Az angol-magyar hank részvény-társaság** felszámolási bizottsága a kereskedelmi törvény 206-ik §-a alapján 1877. deczember 31-től 1878. deczember 31-ig terjedő időre következő vagyonmérleget bocsát nyilvánosságra. Bevétek: Pénzkészlet 1877. decz. 31-én 50,612 frt 16 kr.; Bevételek a váltótárczából 14,210 frt 63 kr.; a leltárból 1566 frt 85 kr. Bevételek különféle vagyonból 61,568 frt 91 kr.; a künnlevő követelések kevesbedése 195,958 frt 43 kr. Kamat jövedelem 125,229 frt 19 kr. Összesen 431,166 frt 12 kr. Kiadások: 36,152 db részvényre első részlet viszszafizetés részvényenként 10 frttal 361,520 frt. A tartozások kevesbedése 13,977 frt 73 kr. A kétes behajtásu követelések és függő ügyek hátralékának kevesbedése 8972 frt 79 kr. Költségek 10,928 frt 73 kr. Adók 2074 frt 49 kr. A felszámoló és felügyelő bizottságok járandóságai, a hivatalnokok és szolgák fizetései és végkielégitései 24,193 frt 3 kr. Pénzkészlet 1878. deczember 31-én 9899 frt 17 kr. Összesen 431,166 frt 17 kr,

⁂ **A külső-szolnokmegyei takarékpénztár** m. évi mérlegéből kiemeljük a következőket: 80.000 frt alaptőke után a mult év tiszta nyereménye 16.426 frt 50 kr. Minden egyes részvény után fizet az intézet 12 frt 50 kr osztalékot.

⁂ **Marhavész.** Pestmegyéhez jelertés tétetett, hogy a felső-váczi járáshoz tartozó Szód község határában levő Puszta-Ilka majorban az ottani szarvasmarhák közt a lépfene kiütött. Miután egy a helyszinén megjelent bizottság ott eme ragályos marhabetegség létezését csakugyan konstatálta, rögtön megtétettek és pedig a legerélyesebben a kellő óvintézkedések eme ragály tovább vitelének meggátlására, s csakis ezeknek köszönhető, hogy ez ideig a vész lokalizáltatott s hogy ujabb betegségi eset az ottani marhák közt sem fordnlt elő. Még ugyan van 5 drb gyanus marha a nevezett pusztán, de azok is szigorun elkülönitve és állatorvosi felügyelet alatt állanak.

⁂ **A galiczíai gabnakereskedés** tárgyában egybehivott enquete tegnap Pillat egyetemi tanár inditványára elhatározta, hogy Lemberg és Krakkóban közraktárak fognak felállittatni.

⁂ **A dunagőzhajózási társulat** ez évben május elején tartja meg rendes évi közgyülését.

⁂ **A bécsi Anglobank** évi közgyülését april 19-én tartja. Napirenden lesznek a szokásos tárgyak.

Napirend márczius 13-án.

Naptár. Csütörtök. Kath.: Rozina. Prot.: Rozina. Görög-Orosz: 1. Márczius. Napkél 6 óra 21 perczkor. Nyugszik 5 óra 59 perczkor.

Képviselőház ülést tart d. e. 10 órakor.

Muzeumban nyitva van a természetiek tára d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

A függetlenségi kör értekezletet tart d. u. 6 órakor.

Főv. tanács ülést tart d. e. 10 órakor.

Főv. közmunka tanács ülést tart d. u. 4 órakor.

Nemzetgazdasági egylet d. u. 4 órakor ülést tart a hazai takarékpénztár épületében.

Eszterházi képtár nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u. 2—4 órák közt nyitva.

Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 5 óráig nyitva.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8 óráig nyitva.

Az állatkert nyitva egész nap.

Árverés: Chladek Ludmilla 5112 frtra b. mozsár-utczai és 4680 frtra b. Petőfi-utczai ingatlana, bpesti tvszéknél d. e. 10 órakor.

Kivonat a hivatalos lap márcz. 12-iki számából.

Árverések a fővárosban. Pekáry József 7446 frtra b. ingatl. bpesti tszéknél april 12., máj. 23. Tálassy Ferencz 9851 frtra b. ingatl. bpesti tszéknél márcz. 28.

Árverések a vidéken. Beszterczi János 1300 frtra b. ingatl. Mohácson márcz. 29. Darabont András 1563 frtra b. ingatl. Perecsenben (sz.-somlyói jbir.) márcz. 18. Kovács Karolina 1334 frtra b. ingatl. Báthon (ipolysági tszék) márcz. 17. Pintér Antalné 1200 frtra b. ingatl. Pécsett april 11., máj. 12. Bolla János 1125 frtra b. ingatl. Zala-Egerszegen márcz. 19., april 19. Eigner János 3000 frtra b. ingatl. Szücsön (pápai jbir.) april 19., máj. 20. Barabás Péter 2650 frtra b. ingatl. M.-Paniton (m.-vásárhelyi tvszék) april 28., jun. 4. Kreitzer Gyula 20,380 frtra b. ingatl. Eperjesen april 2. Albert Györgyné 2988 frtra b. ingatl. Biharon (n.-váradi tszék) márcz. 26., april 26. Mermelstein Izrael 3685 frtra b. ingatl. Beregszászon márcz. 28. Kakuk János 1147 frtra b. ingatl, Kun-Szt.-Mártonban márcz. 28., april 28. Novoth Ádám 2588 frtra b. ingatl. Herczegfalván (sz.-fehérvári tszék) márcz. 24. Trif Juon 1475 frtra b. ingatl. Diódon (n.-enyedi jbir.) ápril 17., máj. 17. Naskai András 3872 ftra b. ingatl. Mocsán (komáromi tszék) april 5., máj. 5. Kunder Ferencz 2420 frtra b. ingatl. Homonnán april 7., máj. 7. Gáll Simon 14,879 frtra b. ingatl. Kolozsvárott máj. 10. Váczi István 1359 frtra b. ingatl. Pócs-Megyeren (pestvidéki tszék) márcz. 17., april 17. Maries Vlajko 3924 frtra b. ingatl. Varjason (vingai jbir.) márcz. 31., april 30. Varga Mária 1000 frtra b. ingatl. Pécsett april 10., máj. 10. Gróf Wartensleben Károly 52,049 frtra b. ingatl. Gombán (pestvidéki tszék) april 23., máj. 23. Göbel Boldizsárné 1763 frtra b. ingatl. K.-Nyárádon (mohácsi jbir.) márcz. 26. Szala András 2334 frtra b. ingatl. N.-Váradon april 19. Jurász György 1310 frtra b. ingatl. Szreleczen (csáktornyai jbir.) april 5. Tabernausz József 1006 frtra b. ingatl. Pilán (ar.-maróti tszék) márcz. 27. Zeiler Mártonné 2500 frtra b. ingatl. Budakeszen (pestvidéki tszék) márcz. 20. Lazits Vaszo 1107 frtra b. ingatl. Bezedeken (pécsi tszék) april 12., máj. 12. Trajkony György 1742 frtra b. ingatl. Bániakon (módosi jbir.) april 5. Bertalan Elek 2769 frtra b. ingatl. Kozmadombján (a.-lendvai jbir.) márcz. 22. Cseszregi Gábor 1557 frtra b. ingatl. Pátkán (győri tszék) márcz. 26. Grosz Anna 5425 frtra b. ingatl. Gyarmathán (temesvári tszék) márcz. 22. Csomó Erzsébet 2184 frtra b. ingatl. Ipoly-Szakálloson (Ipolysági tszék) márcz. 27. Szabó Sándor 1727 frtra b. ingatl. Kapolcsiban (tapolczai jbir.) márcz. 19., april 19. Kriszt Józsefné 2000 frtra b. ingatl. Vaiszlóban (pécsi tszék) márcz. 18. Perl Ancsel 5800 frtra b. ingatl. F.-Visón (m.-szigeti tszék) márcz. 31. Bognár György 1500 frtra b. ingatl. Császáron (komáromi tszék) april 17., máj. 17. Borbáth Antalné 1200 frtra b. ingatl. Déván márcz. 28. Klein Pinkász 4083 frtra b. ingatl. Ungvártt april 4. Laki Ferencz 1090 frtra b. ingatl. Deákiban (pozsonyi tszék) márcz. 28. Első erdélyi gyapjuszövő társaság 14,678 frtra b. ingatl. Orláton (n.-szebeni tszék) márcz. 31.

Árlejtés: B.-gyulai, borosjenei, zilahi és karczagi honvédesapatokhoz tüzifa- és kőszénszállitásra, az illető zászlóalj-parancsnokságoknál márcz. 27.

Csőd. Blum B. bpesti bej. keresk. ell. (bpesti keresk. és váltó tvszék) b. h. i. april 22., 23., 24., p. ü. és i. t. g. dr. Balogh Sándor.

Csődmegszüntetés. Mendl Sándor n.-váradi lakos ell.

Pályázatok. Egri tvszékhez I. oszt. irodaigazgatói, zsolnai jbirósághoz irnoki, soproni tvszékhez irnoki állásokra, valamennyi 4 h. a.

Kalauz.

Miniszterelnökség Budavár, gróf Sándor-palota. Hivogadás szerdán délután 5—6 óráig.

Honvédelmi miniszterium Budavár, Szt.-Háromság-tér 123. sz. Hiv. fogadás, vasárnap déli 10—2-ig mindenkor előleges feljegyzés mellett.

Belügyminiszterium Budavár, országház. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 2 óráig.

Pénzügyminiszterium Budavár, Sz.-Háromság-té 124. sz. Elfogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Földmiv. ipar s keresk. miniszterium Budapesten Ferencz József-tér Nákó-féle házban. Hiv. fogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Közlekedési miniszterium Pest, tükör-utcza 1. sz. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 5—6 óráig.

Igazságügyminiszterium Pest, Deák-utcza 14. sz. Hiv. fogadás rasárnap d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

A k[illegible] lotto [illegible]za[illegible]

Prága	46	8	69	1	2
Lemberg	83	37	35	78	66
Szeben	81	86	54	17	80

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Nyilt-tér.

Közvetlen forrasból.

Salon-garniturák a legujabb mintak (Renaisance Styl) nagy választékban kaphatók üzletemben; az árak, mivel magam vagyok a ksszétőjük, a lehető legolcsóbbak, és vevőim által megrendelt munkában levők mindig megtekinthetők. Műtermem a **váczi boulevard 13. számon van,** szemben a templommal.
Tisztelettel *Karner József,* kárpitosmester.

Megnyitási jelentés,
Nadler testvérek
Uri-ruha-üzletünknek, az idő viszonyoknak megfelelő *fiók üzletét* mai napon nyitottuk meg
Budapesten, Deák-utcza és Deák-tér sarkán.
Mi, t. vevőink többszörös kivánatának hiszünk azáltal megfelelni, ha figyelmünket különösen az *olcsóság* és a *szép szabásra* forditjuk. Azon helyzetben leszünk, hogy nemcsak mint eddig, készitményeink *minősége,* hanem azok *olcsósága* által is eleget tevén, ezáltal minden versenynek sikeresen ellenálhassunk, és kérjük becses megrendeléseiket. Tisztelettel
Nadler testvérek uri-ruha-üzlet fiókja:
Budapesten, Deák-utcza és Deák-tér sarkán.
Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesittetnek.

Rendkivül leszállitott áron.
Az „Egyetértés“ kiadóhivatalában (himzőutcza 1. sz.) kapható
„UTOLSÓ BEBEK“
történeti regény 3 kötetben, irta **Pétery Károly.**
Ára a 3 kötetnek 3 frt helyett csak 1 frt 50 kr

Budapesti szinlapok.

Csütörtök, márczius 13-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Pál és Virginia.

Dalmü 3 felv. 6 képben. Irta Barbier és Carré. Forditotta id. Ábrányi Kornél, zenéjét szerzette Massé Victor Személyek:

Pál	Pauli	De Latourné	Dévai J.
Saint-Croix	Malecky	Margaréta	Szerencsés I.
Domingó	Odry	Méala	Tannerné
La Bourdonnais	Tallián	Egy néger	Heim R.
Virginia	Maleckyné	Agg hölgy	Füredíné

VÁR-SZINHÁZ.

A szegény-alap javára.

A NŐK ISKOLÁJA.

Vigj. 5 felv. Irta Molière, forditotta Szász K. — Személyek:

Arnolphe	Szigeti J.	Chrysale	Komáromy
Ágnes	Molnárné	Enrique	Kőrösmezei
Horace	Halmi	Goronte	Pintér
Bango	Sántha	Jegyző	Benedek J.

Ezt megelőzi:

Felhivás keringőre.

Vigj. 1 felv. Irta Dumas Sándor, forditotta Szigligeti Ede. Személyek:

Maurice	Nagy I.	Róza	Kölesi M.
De Sor	Náday	Órás	Pintér
D'Ivryné	Sz.-Prielle C.	Zongorahangoló	Sántha
Matild	Csillag T.	Pierre	Faludi

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

Az országos gazdasszony-egylet árvái javára.
SWOBODÁNÉ Fischer Frederika asszony mint vendég.

Kapitány kisasszony.

Vig operette 3 felv. Egy régibb franczia szöveg után irta Zell F., forditotta Rákosi Jenő. Zenéjét szerzé Genée R. — Személyek:

Mária Franciska	Sziklai E.	Fansett Misel	Swobodáné
Dom Domingosz	Együd	Dom Januario	Solymosi
Donya Antónia	Alszegi E.	Norberto	Jány
Lamberto	Kápolnani	Mángo	Polgár

Kezdete 7 órakor.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul.	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről Vácz, Esztergom, Pozsony, Bécs felé a	gyors vonat szem. vonat „	6 óra 30 p. regg. 9 óra 10 p. d. e. 9 óra 30 p. este
Budapestről Érsek-Ujvárig	„ vegyes von.	11 óra 35 p. d. e. 4 óra — p. d. u.
Budapestről Nagy-Marosig	„	7 óra — p. este
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	szem. vonat vegyes von.	10 óra 40 p. éjjel 6 óra 55 p. regg.
Budapestről Czegléden keresztül Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vonat „	7 óra 25 p. 6 óra 3 p. d. u.
Budapestről Czegléden keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	szem. vonat „	7 óra 30 p. regg. 6 óra 3 p. d. u.
Budapestről Czeglédig	vegyes von.	2 óra 45 p. d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka, Oderberg felé	gyorsvonat vegyes von.	6 óra — p. regg 11 óra 3 p. d. e. 3 óra 6 p. d. u.
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa, Lemberg felé	szem. vonat vegyes von.	7 óra 3 p. regg. 11 óra 3 p. este
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	5 óra 47 p. d. u.
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof, Triest felé	szem. vonat vegyes von.	7 óra 10 p. regg. 9 óra 35 p. este
Budapestről, Székesfehérvár, Veszprém, Szombathely, Grátz felé	szem. vonat vegyes von.	7 óra 10 p. regg. 11 óra — p. d. e.
Budapestről, Kis-Czell, Pápa, Győr, Uj-Szőny felé	„	7 óra 10 p. regg.
Budapestről Kanizsáig	vegyes von.	11 óra —. p. d. e.
A vonat megérkezik.	**A vonatok minősége.**	**Megérkezési idő.**
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Esztergom, Vácz felől a	gyorsvonat személy von vegyes von.	10 óra 15 p. este 5 óra 38 p. d. u. 6 óra 7 p. regg.
Érsekujvárról	„	12 óra 20 p. d. e.
Nagy-Marosról	„	8 óra 47 p. regg.
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat szem. vonat	8 óra 13 p. regg. 7 óra 5 p. este
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány felől	vegyes von. „	7 óra 51 p. este 8 óra 45 p. regg.
Czeglédről	„ „	6 óra 35 p. regg. 11 óra 51 p. d. e.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat vegyes von.	11 óra 3 p. este 11 óra 55 p. d. e.
Lemberg, Szerencs, Miskolcz, Hatvan felől	szem. vonat vegyes von.	8 óra 17 p. regg. 6 óra 14 p. regg.
A déli vasut (budai) indóházába.		
Triest, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	pósta vonat „	6 óra 16 p. regg 8 óra 36 p. este
Grátz, Szombathely, Veszprém felől	szem. vonat vegyes von.	8 óra 36 p. este 8 óra 13 p. d. u.
Uj-Szőny, Győr, Pápa, Kis-Czell felől	„	8 óra 36 p. este
Kanizsáról	„	8 óra 13 p. d. u.

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárás távirati jelentései 1879. évi márcz. 12-ről, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m m	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	769.1	+ 4.7	—	—	derült
Prága	764.6	+ 0.3	DNy	4	borult
Bécs	765.1	+ 2.2	Ny	1	„
Sopron	764 7	+ 2.1	ÉNy	2	„
Magyar-Óvár	765 2	+ 10	—	—	„
Trencsén	762.1	+ 2.4	Ny	1	„
Besztercebánya	62 4	+ 0 1	ÉNy	5	derült
Budapest	764 8	+ 0.1	ÉNy	2	felhős
Szolnok	766 0	+ 0.9	ÉNy	3	„
Debreczen	64 1	0.0	Ny	3	borult
Ungvar	759.9	— 0.4	D	2	„
Szatmár	762 5	+ 0.6	D	3	„
Nagy-Szeben	762 3	+ 0 9	É	2	hó
Orsova	763 0	+ 6.1	ÉNy	3	derült
Szeged	—	+ —	—	—	—
Csáktornya	765 7	+ 1 5	DK	1	felhős
Zagrab	766.1	+ 4.4	ÉK	3	borult
Fiume	764.6	+ 9.5	—	—	felhős
Pola	763.9	+ 8.1	K	1	derült
Lesina	764.8	+ 9.6	K	1	„
Temesvár	766.2	+ 1.6	ÉNy	3	„

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás keveset változott. A hőmérsék általánosan sülyedett, Budapesten 10.2 fokkal. Csapadék Prága 1, Bregenz 7, Sopron 1, Óvár 1, Trencsén 4, Bbánya 36, Budapest 4, N.-Szeben 1 mm. Ozon Budapesten nappal 7, éjjel 8. A tenger Pola és Lesina mellett csendes, Fiume mellett könnyen hullámzó.

Vizállás és időjárás.

Márczius	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
12	Budapesten	2.45	—	—	felhős
12	Pozsony	1.89	—	áradt	„
12	M.-Szigeten	0.71	—	—	„
12	Szatmáron	1.18	—	apadt	„
12	Tokajban	6.48	—	apadt	fagy borult
12	Szolnokon	7.20	—	apadt	felhős
12	Szegeden	—	—	—	—
11	Aradon	—	—	—	—
11	Nagy-Becskereken	—	—	—	—
11	Bezdánnál	—	—	—	—
11	Verbászon	—	—	—	—
12	Eszéken	2.30	—	—	felhős
12	Baroson	1.32	—	—	száraz
—	Mitrovitzon	—	—	—	—
—	Zimonyban	—	—	—	—
12	Sziszeken	4.70	—	apadt	száraz
12	Ó-Orsován	4.96	—	„	tiszta